

Gregor Križnik iz regijskega centra za obveščanje: »Savinja me pomirja«

Str. 22-23

Vandali otrokom vzeli priložnost za trening Str. 8

novi tednik 78 let

Tednik za Savinjsko regijo / št. 48 / Leto 78 / 30. november 2023 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

Mozirska kočica odpira svoja vrata

Po predčasnem odhodu prejšnje najemnice so člani planinskega društva iskali novega najemnika in izmed petih prijavljenih izbrali Kamp Menina. Direktorica Urša Fürst pravi, da lahko gostje pričakujejo domačo kulinariko, primerno koči in s poudarkom na tradicionalnih slovenskih jedeh. Od tega petka bodo gostom ob gostinski ponudbi ponujali tudi možnosti prenočitev. Str. 3

Foto: Andraž Purg

Delo občinskih svetov oddaljeno od občanov Str. 12-13

Kateri so najbogatejši iz naše regije? Str. 4

PRILOGA

TV SPORED

ZADETKI

»Imamo zelo dober sistem zaščite in reševanja. V savinjski regiji med poplavo mi smrtnih žrtev ni bilo. Po ocenah strokovnjakov iz tujine bi tako obsežna in silovita povodenj lahko vzela sto ali celo več življenj.«

Gregor Križnik, operater v kriznem centru, gasilec in ribič

»Alpinisti se, kolikor se le da, umaknemo od hribov, ki so množično oblegani. V stenah, kamor se povzpemo, lahko še vedno najdemo mir in svobodo.«

Tilen Cmok, alpinist

»Tujci bi preizkusili vse. Še čebele bi odnesli domov, če ne bi pikale.«

Gregor Šolar, čebelar

»Vedno smo bili precej povezani s planino in želimo si, da bi jo obiskalo čim več ljudi. Možnost prevzema Mozirske koč v našem nam je vlila pozitivno energijo po posledicah, ki so jih avgustovske poplave povzročile kampu.«

Urša Fürst, direktorica Kampa Menina in nova najemnica Mozirske koč

»Imamo odlične pogoje. Treniramo zjutraj in popoldne. Prva ekipa opravi devet treningov na teden.«

Robert Kekec, trener Plavalga kluba Neptun

Končan projekt odvajanja odpadnih voda

Prispevek k ohranjanju narave

Končan je velik skupni projekt treh občin (Mestne občine Celje, Štor in Vojnika), ki je pomenil dograditev kanalizacijskega omrežja in druge infrastrukture za odvajanje odpadnih voda. Nosilka približno sedem milijonov evrov vrednega projekta je bila Mestna občina Celje. Projekt sta sofinancirali Evropska unija iz sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija. Tri občine naj bi tako prejele 5,5 milijona evrov ali 73-odstotni delež sofinanciranja.

TATJANA CVRIN

Kot so ob koncu povedali župani vseh treh občin, je bil projekt izpeljan vzorno in v zadovoljstvo vseh.

Gradbena dela sta izvajali podjetji Voc Celje in AGM Nemec. Pri tem je bilo položeno več kot 26 kilometrov kanalizacijskih cevi, urejenih je bilo 16 črpališč in pridobljenih več kot šeststo hišnih priključkov. Na to novo omrežje se v treh občinah lahko priključi več kot dva tisoč prebivalcev.

Oktobra še zadnja dela

V Celju se je projekt končal oktobra, potem ko je bila junija lani podpisana pogodba, je povedal župan **Matija Kovač**. Glede obsega del in vrednosti je bil delež celjske občine največji, saj so stroški znašali 4,6 milijona evrov. V občini to pomeni 17 kilometrov novega kanalizacijskega omrežja, 12 črpališč in 439 hišnih priključkov. Na omrežje se lahko priključi dodatnih 1.372 prebivalcev. »Nekaj hiš je že priključenih, nekaj naj bi jih še bilo v začetku prihodnjega leta.«

S priključitvijo novih gospodinjstev na kanalizacijsko omrežje bo treba povečati zmogljivost čistilne naprave

v Škofji vasi, ki je narejena za štiri tisoč populacijskih enot.

Približno dva milijona evrov je bila vredna naložba v občini Štore. »Pridobili smo približno sedem kilometrov omrežja, štiri črpališča in 129 novih priključkov ter možnost priključitve 553 uporabnikov. Občina zdaj v celoti zagotavlja možnost priključitve na kanalizacijsko omrežje,« je povedal župan **Miran Jurkošek**. »Povsod smo ob teh delih izkoristili priložnost za obnovo vodovoda, mest za javno razsvetljavo, cevi za optiko in cest.«

V Vojniku se je projekt končal že letos februarja, ker je

imela občina najmanjši obseg del. Njihova vrednost je znašala malo več kot 700 tisoč evrov. Kot je dejal župan **Branko Petre**, je občina tako pridobila tri kilometre dodatnih kanalizacijskih vodov in 73 hišnih priključkov, na katere se bo priključilo 256 prebivalcev. Tudi v Vojniku je občina izkoristila dela za to, da je opravila še veliko manjših ureditev ulic in infrastrukture.

Kako naprej?

Vsi trije župani upajo, da se bodo lahko tudi v prihodnje povezali pri podobnih projektih, če bodo pridobili sredstva v okviru nove finančne perspektive. V Celju že imajo načrte za nadaljnje urejanje problematike odvajanja odpadnih voda za naselja, kjer živi več ljudi. Za redkeje poseljena območja bo treba najti sredstva pri ministrstvu za naravne vire in prostor ter iz lastnih proračunskih sredstev. Načrte za nadaljnje kanalizacijsko urejanje naselij v občini imajo tudi v Vojniku. »Kjer gre

za razpršeno gradnjo, spodbujamo vgradnjo malih čistilnih naprav, ki jih tudi sofinanciramo, saj želimo ohraniti naravo,« je povedal Petre.

Pri priključevanju občanov na novo omrežje po besedah županov ni težav, vsi želijo, da bi se ta del čim prej končal. Ker je to povezano s stroški, so se že občine ob začetku projekta uskladile glede popustov in višine prispevka, ki ga morajo plačati občani. »Višina prispevka je odvisna od velikosti stavbe in pripadajočega zemljišča, zaradi popusta, ki ga je sprejel občinski svet, večina plača od 300 do 500 evrov,« je povedal Branko Petre. Občina Vojnik pomaga občanom z možnostjo plačila na obroke. V MOC je mestni svet pred meseci sprejel sklep, ki za novopriključene stavbe predvideva kar 90-odstotni popust pri plačilu komunalnega prispevka. Ob tem je treba predvideti še strošek hišnega priključka, kjer je cena odvisna od njegove dolžine (lahko znaša do tisoč evrov).

Zaključek projekta Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Savinje so predstavili župani: (z leve) Miran Jurkošek (Štore), Matija Kovač (Celje) in Branko Petre (Vojnik). (Foto: TC)

Kako visoka bodo izplačila po poplavah?

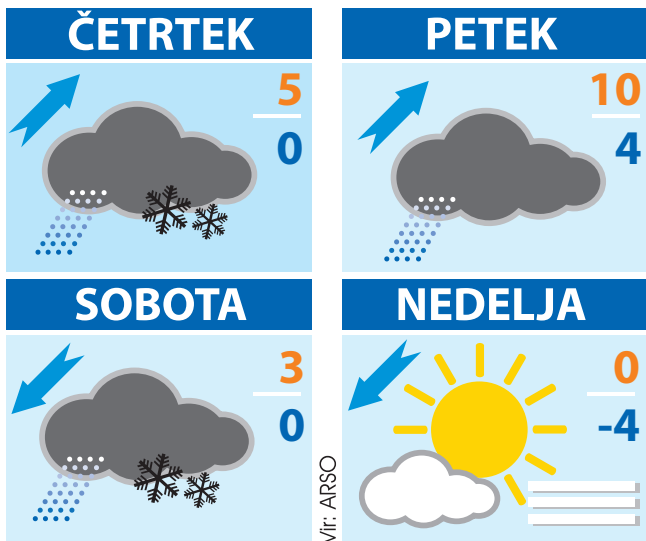
Finančna uprava je prva obvestila o dodelitvi predplačil lastnikom v poplavi poškodovanih stanovanj odposlana prejšnji teden. Prva nakazila bodo predvidoma prejeli prvi teden decembra. Prvič doslej bodo akontacije za obnovo nakazane tudi fizičnim osebam. »Skrb za ljudi je največja prednostna naloga naše vlade,« je na novinarski konferenci poudarila ministrica za infrastrukturo v vlogi ministrice za naravne vire in prostor mag. Alenka Bratušek.

Po trenutni oceni, ki temelji na vnosih v spletno aplikacijo Ajda, je do predplačil v višini 20 odstotkov ocenjene škode upravičenih 5.800 stanovanjskih zgradb. (Foto: Andraž Purg)

Ker gre za naravno nesrečo razsežnosti, s katero se v Sloveniji soočamo prvič, se je vlada odločila, da tudi fizičnim osebam (lastnikom poškodovanih stanovanj) zagotovi predplačila za obnovo, in sicer v višini 20 odstotkov ocenjene škode, kot je zavedena v spletni aplikaciji Ajda. V skladu z novelo Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz letošnjega avgusta so do predplačila upravičeni lastniki stanovanjskih zgradb, pri katerih ocenjena škoda presega šest tisoč evrov in njihove zgradbe niso predvidene za nadomestitvene gradnje.

Po trenutni oceni, ki temelji na vnosih v spletno aplikacijo Ajda, je do predplačil v višini 20 odstotkov ocenjene škode upravičenih 5.800 stanovanjskih zgradb, za katere je ocenjen skupni znesek akontacij v višini 30 milijonov evrov. Najvišji predviden znesek

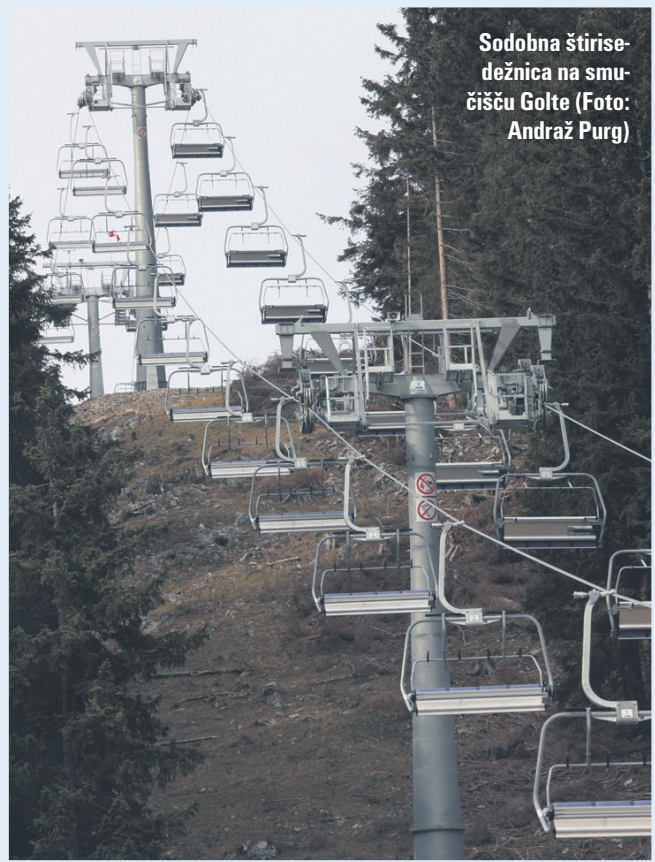
Smučišča krepijo celoletno ponudbo

Golte in Rogla so podobno kot še sedem smučarskih centrov po državi deležne državnega sofinanciranja pri naložbah, katerih cilj je razvoj v smeri celoletnega trajnostnega turizma in prestrukturiranja v celoletne gorske turistične centre.

Na Golteh sta staro sedežnico Smrekovec in vlečnico Stari stani nadomestili dve sodobni 4-sedežnici. Center celo leto ponuja nov pustolovski park, nov spust po jeklenici ter nov otroški tematski park oz. igrišče ob hotelu Golte. Obiskovalci lahko med drugim preizkusijo, kako je, če človek izkusi prosti pad. Celotna naložba je vredna približno 11,3 milijona evrov, od tega znaša državno sofinanciranje 7,1 milijona evrov.

Kot smo že poročali, nove vsebine dobiva tudi rekreacijsko središče na Rogli, ki ga upravlja Unitur. Tam bodo obiskovalci lahko preizkusili novo šestsedežnico Mašinžaga z ogrevanimi sedeži in zaščitnimi kabinami. Nova ponudba zajema še leteči tobogan, kolesarski park, gostje se bodo med drugim lahko podali še na gozdni pustolovski izživ. Unitur od omenjene naložbe, vredne približno 12,3 milijona evrov, pričakuje osem novih delovnih mest. Državno sofinanciranje znaša osem milijonov evrov.

Gospodarsko ministrstvo je po besedah generalne direktorice direktorata za turizem **Dubravke Kalin** podprlo vlaganja v žičniško in drugo turistično infrastrukturo za dejavnosti v naravi. Dobra infrastruktura gorskih središč je namreč osnova za razvoj celoletnega turizma in ponudbe, ki je na voljo vse leto. **TS**

Sodobna štirise-
dežnica na smu-
čišču Golte (Foto:
Andraž Purg)

je približno 18 tisoč evrov, povprečna akontacija znaša 2.400 evrov.

Ministrica mag. **Alenka Bratušek** je spomnila, da je vlada že dan po nesreči za prvo nujno humanitarno pomoč ljudem nakazala deset milijonov evrov največjima humanitarnima organizacijama (Rdečemu križu in Karitas). Nato je na podlagi prvega interventnega zakona prebivalcem izplačala približno 43 milijonov evrov solidarnostne pomoči. Temu zdaj sledi še izplačilo akontacij, katerih skupna višina je ocenjena na 30 milijonov evrov, je še povedala Bratuškova. »Tukaj gre velika zahvala sodelavcem na ministrstvu za naravne vire in prostor in še posebej finančni upravi, da smo prvič v zgodovini Slovenije naredili korak, da bodo ljudje sredstva za obnovo dobili v tako kratkem času.«

Seznam upravičencev na podlagi podatkov in sistemu Ajda pripravlja ministrstvo

za naravne vire in prostor, izplačila bo izvedla finančna uprava. Izplačila bodo v štirih tranšah. Prvi paket obvestil je bil lastnikom stanovanj odposlan prejšnji teden. Predvidoma bodo vsi štirje paketi izplačil izvedeni do konca letošnjega leta. »Ker je ključno, da upravičenci po tako veliki naravni nesreči sredstva dobijo čim prej, smo v finančni upravi z veseljem priskočili na pomoč. Zaradi dobrega sodelovanja s sodelavci na ministrstvih smo lahko hitro prišli do rešitev in bomo lahko že danes odposlali prvi paket obvestil upravičencem,« je poudaril generalni direktor finančne uprave **Peter Grum**.

Finančna uprava bo predplačilo za posamezno stanovanje izplačala lastniku stanovanja. Če je teh več, bo vsakemu izplačala sorazmerni del glede na višino solastniškega deleža, v primeru skupne lastnine bo delež določila glede na število skupnih lastnikov. **ŠO**

Ekipo Kampa Menina se že pripravlja, da oživi Mozirsko kočo. Slednja bo vrata ponovno odprla ta petek, uradno odprtje bo 9. decembra ob 13. uri.

Mozirska koč spet odpira svoja vrata

Kamp Menina bo pisal novo poglavje koče

»Kulinarika bo domača, koči primerna in s poudarkom na tradicionalnih slovenskih jedeh. Verjetno bomo kdaj pripravili tudi nekoliko drugačno dnevno ponudbo.« Tako pravijo v Kampu Menina, ki je postal novi najemnik Mozirske koče. Slednji bo gostom od tega petka ob gostinski ponudbi ponujal tudi možnosti prenočitev.

TINA STRMČNIK

Direktorica Kampa Menina **Urša Fürst** je dejala, da so z veseljem zgrabili ponujeno priložnost in se prijavi na razpis za najemnika Mozirske koče. »Že dolgo dobro sodelujemo s ponudniki na Golteh, za njihove goste smo izvajali sankanje in krpljanje, pohodništvo, animacije za teambuildinge. Vedno smo bili precej povezani s planino in želimo si, da bi jo obiskalo čim več ljudi. Možnost prevzema Mozirske koče nam je vlila pozitivno energijo po posledicah, ki so jih avgustovske poplave povzročile kampu.«

Novi najemnik želi gostom ob gostinski ponudbi ponuditi še možnost prenočitev. Mozirska koč ima na voljo skupno 42 ležišč. Na voljo so dva apartmaja z zakonsko posteljo, dve triposteljni sobi, dve štiriposteljni sobi in dve 12-posteljni sobi. Za delo bo poprijel del ekipe kampa, ki je trenutno zaprt. Po besedah Urše Fürst bo sodelavec dovolj za začetek. Če bodo potrebe večje, bodo ekipo še okrepili.

Prepričale so izkušnje

Spomnimo, da je dosedanja najemnica novozgrajene planinske koče konec septembra zaradi nesoglasij s Planinskim društvom (PD)

Mozirje predčasno prekinila najemniško pogodbo. Planinci so tako ostali pred zaprtimi vrati. Člani društva so takoj objavili razpis za novega oskrbnika. Na razpis se je prijavilo pet kandidatov. Odbor društva je preučil prejete vloge in vse kandi-

date povabil na ogled koče ter razgovor. Kamp Menina jih je prepričal, saj ima dolgoletne izkušnje na področju turizma in gostinstva, pozna delovanje planinske postojanke, zna tržiti nočitvene zmogljivosti ter ima pozitiven pristop in načrte za popestritev dogajanja na Mozirski planini. »Upam, da smo se odločili za najboljšega najemnika. Verjamem, da bo kot pomemben turistični ponudnik v dolini s ponudbo v koči lahko še razširili svoje delovanje. In da bodo vsi planinci, ki bodo obiskali Mozirsko koč, vedno dobrodo-

šli ter lepo sprejeti,« je dejal predsednik tamkajšnjega PD **Boštjan Goličnik**.

Povedal je še, da vse sobe v koči še niso opremljene, kar je posledica poplav. Te so mizarju, ki je izdeloval opremo, odnesle izdelke in podaljšale dobavni rok. Trenutno so s pohištvo opremljene sobe v prvem nadstropju, sobe v mansardi pa še ne. Po besedah Goličnika bodo urejene predvidoma do konca leta, torej do glavne zimske sezone.

Foto: Andraž Purg

Direktorica Kampa Menina Urša Fürst: »Vedno smo bili precej povezani s planino in želimo si, da bi jo obiskalo čim več ljudi. Možnost prevzema Mozirske koče v najem nam je vlila pozitivno energijo po posledicah, ki so jih avgustovske poplave povzročile kampu.«

Direktorica Kampa Menina Urša Fürst v eni od sob, ki bo kmalu opremljena s pohištvo.

Stoterica najbogatejših Slovencev letos brez družine Strašek

Največ premožnih je s Kozjanskega

Letošnja lestvica sto najbogatejših slovenskih podjetnikov, ki jo pripravlja revija Finance Manager, za širše celjsko območje ne pomeni velikega presenečenja. Na njej je deset podjetnikov, kar je toliko kot lani. Večina imen je znanih že iz prejšnjih let, le mesta, ki jih zasedajo na lestvici, so nekoliko drugačna. Najvišje se je spet uvrstila družina Jager. Novinka med deseterico je podjetniška družina Firšt iz Velenja, na lestvico sta se vrnila Ivan in Črt Cencelj, lastnika celjskega podjetja Inel, na njej pa tokrat ni družine Strašek z Ljubnega. Med desetimi najbogatejšimi so štirje s Kozjanskega.

JANJA INTIHAR

Meja za uvrstitev na lestvico se je z lanskimi 33,3 milijona evrov letos zvišala na 35,2 milijona evrov. Stoterica podjetnikov na njej ima skupaj 8,7 milijarde evrov premoženja, kar je 600 milijonov evrov več kot lani. Rast je skromnejša kot v prejšnjih dveh letih in približno enaka lanski inflaciji. V reviji Finance Manager, ki je pripravila lestvico, pravijo, da so glavni razlog, da premoženje najbogatejših s težavo sledi inflaciji, rastoči stroški. Na vrhu lestvice je po devetih letih prišlo do spremembe. Nekdanja zakonca Izo Sio in Sama Logina je prehitel Igor Lah s svojo družino. Premoženje družine Lah, ki ga sestavljajo Steklarna Hrastnik, mnoge nepremičnine ter deleži v nekaterih elektrodistribucijskih podjetjih, so v reviji ocenili na 385 milijonov evrov, kar je 45 odstotkov več kot lani. Največje povečanje premoženja, merjeno v odstotkih, je v primerjavi z lani

uspelo Bogdanu Kronovšku in Nataši Besednjak, lastnikoma tovarne toplotnih črpalk Kronoterm. V reviji Finance Manager so jima pripisali 72,6 milijona evrov premoženja, kar je 83 odstotkov več kot lani.

Veliko povpraševanje po toplotnih črpalkah je povečalo tudi premoženje zakoncev Franca in Elizabete Firšt, ki sta prvič na lestvici najbogatejših Slovencev in edina iz Zgornje Savinjske doline. Letos namreč med stoterico ni družine Strašek, lastnice podjetja KLS Ljubno, ki so ga avgustovske poplave popolnoma uničile. V reviji Finance Manager ga letos zaradi negotovosti, ker je vodna ujma popolnoma uničila proizvodnjo, niso uvrstili na lestvico.

Najvišje trgovski družini Jager in Pfajfar

Od najbolj premožnih podjetnikov s Celjskega ostaja najvišje na lestvici družina Jager. Z

ocenjenimi 136 milijoni evrov premoženja je na 15. mestu, kar je tri mesta višje kot lani. Premoženje Jagrovih, ki so lastniki trgovskega podjetja Jagros, po prevzemu Tuša, največjega trgovca v slovenski lasti, se je v zadnjem letu povečalo za 8 milijonov evrov. Oče in ustanovitelj podjetja Franc Jager je leta 2019 vodenje in lastništvo podjetja prepustil sinovom Alešu, Boštjanu in Mihi, sam pa se je preusmeril v gradbeništvo in nepremičninske posle. Od lani solastnik podjetja ni več Miha Jager. Svoj 10-odstotni delež naj bi za 3,8 milijona evrov prodal podjetju. Jagros je lani ustvaril 218 milijonov evrov prihodkov od prodaje, letos naj bi po napovedih Boštjana Jagra zabeležil 10-odstotno rast.

Zelo visoko na lestvici najbolj bogatih ostaja celjska družina Pfajfar. Oče Ivan Pfajfar in hči Maša Pfajfar Toplak sta lastnika podjetja Inpos, ki se ukvarja s trgovino s tehničnim blagom. V lasti imata še podjetje Lesoprodukt, polovični delež v nakelskem trgovcu z metalurškimi izdelki Mersteel SSC in približno 10 odstotkov delnic družbe Kovintrade. Pfajfarjeva sta letos sicer zdrsnila za dve mesti, a je treba poudariti, da se večino časa, odkar se uvrščata med stoterico najbogatejših, vzpenjata po lestvici. Leta 2017 je bila na primer družina na 61. mestu, njeno premoženje je bilo takrat ocenjeno na 26,4 milijona evrov. Zdaj z malo več

Deset najpremožnejših v Savinjski regiji

Mesto na lestvici	Ime in Priimek	Družba	Ocena premoženja (v mio EUR)	Vir: Finance Manager
15.	Družina Jager	Jagros	136,0	
16.	Družina Pfajfar	Inpos	93,6	
35.	Družina Kronovšek	Kronoterm	72,6	
38.	Uroš Merc	Bisol Group	68,4	
50.	Franc Pišek	Pišek-Vitli Krpan	56,1	
62.	Iztok Špan	Tajfun	51,8	
71.	Miran Zagožen	Zagožen, Aplast	47,7	
87.	Družina Moškotevc	Ahac, Voc Ekologija	39,1	
93.	Družina Firšt	Firšt	36,9	
97.	Ivan, Črt Cencelj	Inel	36,2	

kot 93 milijoni evrov premoženja zaseda 23. mesto.

Na 35. mestu sta Bogdan Kronovšek in Nataša Besednjak, sin in hči ustanovitelja podjetja Kronoterm Rudija Kronovška. Lani, ko sta se prvič uvrstila na lestvico, sta bila 42 mest nižje. Tovarna toplotnih črpalk je lani v primerjavi z letom prej prihodke od prodaje zvišala za 171 odstotkov na 42,3 milijona evrov ter ustvarila 9,2 milijona evrov čistega dobička. V podjetju rast, ki ne bo tolikšna kot lani, napovedujejo tudi za letos.

Lani je svoje premoženje zelo povečal tudi Uroš Merc, večinski lastnik Bisol Group iz Latkove vasi, ki je največje slovensko podjetje za razvoj, proizvodnjo in prodajo foto-napetostnih modulov. Merc je svoje premoženje, ki je ocenjeno na 68,4 milijona evrov, od lani povečal za 27 milijonov evrov in se uvrstil na 38. mesto.

že vsa leta, v zadnjih petih letih je svoje premoženje več kot podvojil.

Svoje mesto na lestvici je v primerjavi z lani nekoliko poslabšala tudi družina Moškotevc, ki se je med najpremožnejše v Sloveniji prvič uvrstila leta 2020 in zasedla 60. mesto. Leto kasneje je zdrsnila na 94. mesto, lani se je spet povzpela in je bila na 83. mestu, letos zaseda 87. mesto. V reviji Finance Manager so njeno premoženje ocenili na 39,1 milijona evrov. Oče Roman Moškotevc je 100-odstotni lastnik podjetja Ahac, ki se uvršča med največje uvoznike in distributerje hrane in pijače v Sloveniji. Družina se ukvarja tudi s proizvodnjo hrane in malih gospodinjskih aparatov, je tudi polovična lastnica družbe Voc Ekologija, v kateri je mreža podjetij, ki se ukvarjajo z gradbenimi posli in s prodajo nepremičnin.

Povratnik in novinec

Iztok Špan, ki se je po krajšem premoru lani vrnil na lestvico in bil na 91. mestu, je do letos zelo povečal svoje premoženje in zasedel 62. mesto. V reviji Finance Manager so njegovo premoženje ocenili na 51,8 milijona evrov. Špan je lastnik Skupine Tajfun, ki izdeluje kmetijske in gozdarske stroje. Večino proda na tujih trgih. Podjetje s Planine je lani imelo rekordne prihodke in dobiček in tudi za letos ter prihodnje leto napoveduje visoko

rast, kar bo vrednost Španovega premoženja še povečalo.

Malo manj kot 48 milijonov evrov naj bi bilo letos vredno premoženje Mirana Zagožna iz Žalca. Uvrstil se je na 71. mesto, kar je za 25 mest bolje kot lani. V lasti ima podjetji Zagožen, ki prodaja izdelke za zunanji vodovod in kanalizacijo, ter Aplast, ki se ukvarja s preoblikovanjem plastičnih mas.

Velenjsko družinsko podjetje Firšt, ki je novinec na lokalni in tudi slovenski lestvici, se je s 36,9 milijona evrov premoženja uvrstilo na 93. mesto. Podjetje izdeluje pogone, ventile in regulatorje ogrevanja, ki so nujni pri vgradnji toplotnih črpalk. Na trgu je že skoraj pol stoletja in v tem času mu je uspelo izvoz povečati na kar 97 odstotkov celotne prodaje. Lani je prihodke povečalo za 71 odstotkov.

Na lestvico sta se letos vrnila Ivan in Črt Cencelj, lastnika celjskega podjetja Inel, ki razvija in izdeluje sisteme za označevanje in sledljivost izdelkov v farmacevtski industriji. Med sto najbogatejših sta se prvič uvrstila leta 2018 in zasedla 60. mesto. Že leto kasneje sta napredovala na 24. mesto, leta 2020 sta bila še dve stopnički višje. Predlani sta bila na 66. mestu. Revija Finance Manager njuno premoženje, s katerim sta se uvrstila na 97. mesto, letos ocenjuje na 36 milijonov evrov, kar je »le« šest milijonov evrov več kot pred petimi leti.

Poleg Bogomirja Straška in njegove družine, ki ju letos ni na lestvici, sta s širšega celjskega območja že vrsto let stalnica v stotnici najbogatejših družini Jager in Pfajfar. Jagrovi so v zadnjih petih letih svoje premoženje povečali za 65,3 milijona evrov, Pfajfarjevi za 62,6 milijona evrov.

Največje povečanje premoženja, merjeno v odstotkih, je v primerjavi z lani uspelo lastnikoma Kronoterma Bogdanu Kronovšku (na fotografiji) in njegovi sestri Nataši Besednjak. V reviji Finance Manager so jima pripisali 72,6 milijona evrov premoženja, kar je 83 odstotkov več kot lani. (Foto: Andraž Purg)

Od najbolj premožnih podjetnikov s Celjskega ostaja najvišje na lestvici družina Jager, lastnica trgovske verige Jagros. Oče in ustanovitelj podjetja Franc Jager (na sredini) je leta 2019 vodenje in lastništvo podjetja prepustil sinovom Alešu (levo), Boštjanu (desno) in Mihi, ki pa je lani svoj 10-odstotni delež prodal. (Foto: arhiv NT/SHERPA)

Letos nov nadzorni svet, prihodnje leto nov predsednik uprave

Darko Hrastnik se umika z vrha Uniorja

Predsednik uprave zreškega Uniorja Darko Hrastnik je nadzorni svet družbe obvestil, da ne namera več kandidirati za ta položaj. Kadrovska komisija nadzornega sveta bo zato kmalu pripravila predlog postopka za izbor novega predsednika uprave.

JANJA INTIHAR

Darko Hrastnik je vodil Uniorja prevzel novembra 2012, ko so nadzorniki predčasno odpoklicali Gorazda Korošca. Drugi petletni mandat se mu bo iztekel konec maja prihodnje leto. Kot pravi, je bilo dvanajst let na čelu podjetja dovolj. Hrastnik je mesto predsednika uprave zasedel v času, ko je bila družba že zelo zadolžena, dolgovi pa ji še vedno ni uspelo poplačati. Leta 2016 in ponovno letos se je z bankami morala dogovoriti o reprogramiranju posojil. Zaradi pogojev, ki jih določa nova posojilna pogodba, so morali v Uniorju prilagoditi dividendno politiko. Pogodba jim nalaga tudi prodajo treh naložb, in sicer družbe Unitur, malo več kot 29-odstotnega deleža v štorski jeklarni in 100-odstotnega deleža v srbski orodjarni Unior Components.

Unior letos posluje nekoliko slabše kot lani. V prvih šestih mesecih je sicer ustvaril več čistih prihodkov od prodaje kot v enakem lanskem obdobju, a je bil dobiček nižji. V primerjavi z lanskimi šestimi meseci se je znižal za kar 65 odstotkov in je znašal 1,7 mi-

Darko Hrastnik je svojo poslovno pot v Uniorju začel leta 2000 kot pomočnik direktorja programa Odkovki. Leta 2004 je postal direktor programa Ročno orodje, pet let kasneje je prevzel naloge člana uprave. Predsednik uprave je od novembra 2012. Za tretji mandat na čelu družbe ne bo kandidiral. (Foto: arhiv NT/SHERPA)

lijona evrov. V Uniorju so kot razlog za tolikšno znižanje dobička navedli letošnje višje stroške financiranja. Uniorjevi čisti prihodki od prodaje so v prvem polletju v primerjavi z enakim lanskim obdobjem zrastle za 6 odstotkov in so znašali 108 milijonov evrov. Največ prihodkov je ustvaril s programom Odkovki, ki iz-

deluje sestavne dele za avtomobilске tovarne.

Kako so poslovali v prvih devetih mesecih in kakšne načrte imajo za prihodnje leto, bodo v Uniorju razkrili danes, v četrtek.

Nadzorniki po meri nove vlade

Zreško podjetje je letos dobilo prenovljen nadzorni svet, čeprav se mandat večine članov še ni izrekel. Edini, ki je ostal iz prejšnjega sestava, je slovensko-češki poslovnež Tomaž Subotič, ki je z malo manj kot 3-odstotnim deležem peti največji lastnik Uniorja. Delničarji so poleti na seji skupščine odpoklicali Franca Doverja in Andrejo Potočnik. Že pred sejo je sama odstopila Simona Razvornik Škofič. Vsi trije so bili v nadzorni svet zreške družbe, v kateri je največji, 40-odstotni lastnik Slovenski državni holding, imenovani v času zadnje vlade Janeza Janše. Delničarji so Doverju in Potočnikovi očitali slabo delo nadzornega sveta, povezano z zadevo Rhydcon, lansko okoljsko nesrečo v Uniorju in reprogram bančnih posojil.

Na predlog SDH so na seji za nove tri člane nadzornega sveta imenovali Roberta Vugo, ki vodi eno od petih dejavnosti nemške skupine EGO, večinske lastnice cerkniške Ete, Marijana Penška, nekdanjega višjega svetovalca uprave v Gorenju, in ljubljansko odvetnico Katjo Potočar.

Celjski in velenjski gospodarstveniki ter župani in poslanci so letu 2024 nazdravili v laški Thermani. (Foto: Andraž Purg)

Je regijsko gospodarstvo uspešno tudi letos?

Celjska in velenjska gospodarska zbornica ter Razvojna agencija savinjske regije so letos za kraj tradicionalnega prednovoletnega srečanja direktorjev ter županov in poslancev iz Savinjske statistične regije izbrale Thermano Laško. Udeležba je bila še boljša kot lani, dobro razpoloženje večine gospodarstvenikov pa najbrž pomeni, da je poslovanje njihovih družb uspešno tudi letos.

O natančnejših podatkih je za zdaj še težko govoriti, pravi direktor Regionalne gospodarske zbornice Celje Tomaž Benčina, ki sicer ugotavlja, da je slabšemu poslovanju v prvem polletju sledila rast v jesenskih mesecih. Ob tem ocenjuje, da bo rezultate poslovanja celotnega regijskega gospodarstva

zagotovo izboljšala gradbena dejavnost, ki tudi letos beleži visoko stopnjo rasti.

»Svetovno gospodarstvo zadnja leta druga za drugo pretresajo krize, na katere podjetja nimajo nobenega vpliva, vplivajo pa na njihovo poslovanje. Zato gospodarstveniki upravičeno pričakujejo podporo in finančno pomoč države, predvsem pa si želijo, da bi država postala manj in ne še bolj zbirokratizirana, kot je zdaj,« poudarja **Tomaž Benčina**. Kot enega večjih problemov podjetij izpostavlja pomanjkanje delovne sile. »Sprijazniti se bomo morali, da brez tujcev v podjetjih ne bo šlo več, a je tudi te težko dobiti. Še težje je privabiti usposobljene kadre,« pravi.

Jl

Štirje od sedmih letošnjih dobitnikov priznanj Območne obrtno-podjetniške zbornice Laško: (z leve) Miran Verdel, Brigita Veber Selič, Goran Potisek in Majda Sevšek v družbi Matjaža Hana (levo) ter Blaža Cvara in Marka Pavčnika (desno). (Foto: arhiv 002 Laško)

Priznanja za delo v obrti

V družbi gospodarskega ministra Matjaža Hana, predsednika Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Blaža Cvara ter županov občin Laško in Radeče Marka Šanteja in Tomaža Režuna je laška območna obrtno-podjetniška zbornica podelila priznanja svojim članom, ki v obrtni dejavnosti delajo deset, dvajset ali trideset let.

Laška območna obrtno-podjetniška zbornica ima v občinah Laško in Radeče 120 članov. Lani je dobila novo vodstvo in po 45 letih delovanja ima prvič predsednico. Obrtniki so namreč na čelo svoje stanovske organizacije izvolili Brigito Veber Selič, ki je bila tudi ena od letošnjih dobitnic priznanja za dvajset let dela v obrti. Toliko časa se z obrtno dejavnostjo ukvarja tudi druga nagrajenka Martina Ribič.

Priznanje za deset let dela v obrtni dejavnosti sta letos dobila Majda Sevšek in podjetje Sam-Line, za trideset let pa Darko Trbovc ter podjetji KMP in Vemimont.

citycenter

Miklavž

TOREK,
5. 12. OB 18. URI,
PRED GLAVNIM
VHODOM

Euromarkt Center d.o.o., Moskovska ulica 4, SI-1000 Ljubljana

CELJE – Več kot šestdeset dogodkov na osmih prizoriščih

Mesec dni Pravljičnega Celja

V soboto ob 17. uri bo župan Matija Kovač na Glavnem trgu prižgal praznične luči letošnjega Pravljičnega Celja. Nato se bo do konca leta na osmih prizoriščih v mestu zvrstilo več kot šestdeset dogodkov. Program so pripravili v Zavodu Celeia Celje v sodelovanju s partnerji in ob podpori Mestne občine Celje.

TATJANA CVIRN

Za pravljčni vtis v mestu bo poskrbelo skoraj 125 tisoč energetske varčnih lučk, 600 metrov svetlobnih cevi, 56 svetlobnih likov ... Občina je za tovrstno okrasitev namenila 162 tisoč evrov. K praznični podobi mesta bodo prispevale tudi smreke, od tega bo 32 izposojenih v loncih in dvanajst velikih, ki so jih mestu odstopili občani. Najvišji smreki, visoki približno dvanajst metrov, bosta krasili Trg celjskih knezov in Krekov trg.

Celjski vrtci, osnovne in srednje šole bodo tudi letos poskrbeli za praznično krasitev nabrežja Savinje z uni-katnimi lampijoni.

Novosti in tradicija

Letošnji novi prizorišči sta Slomškov trg, kjer bo stal velik adventi venec, in Guštova mestna plaža. Med novostmi bodo zimski srednjeveški dan na Starem gradu, Piškotarna v Gubčevi ulici, kjer bo možnost peke piškotov, Pop up

Tic Celje, ki bo deloval na božičnem sejmu, imenovanem Zakladnica daril s ponudbo v štirinajstih hiškah.

Med dogodki, ki jih Celjani že poznajo, velja izpostaviti prizorišče za otroke na Krekovem trgu, imenovano Severni pol, miklavževanje, četrtkove vročice z didžeji, pohod z baklami na grad, adventne nedelje s prižigom sveč na venčku, vodenja po mestu ...

Pravljična dežela bo od 15. decembra otroke že 24. leto vabila s pravljimi liki, zgodbami, pravljimi kočijami in drugim dogajanjem. Z osmi-mi pravljimi vlaki se bodo lahko pripeljali tudi otroci iz drugih krajev Slovenije.

Koncerti in prireditve

Večina dogodkov bo na prostem, zato organizatorji upajo na prijaznejše vremenske razmere, kot so bile lanske. Do silvestrovanja na prostem, kjer bosta igrali zasedbi LPS

Pravljično deželo letos predstavlja tudi knjiga, ki opisuje njen nastanek in ki naj bi pri otrocih spodbujala branje.

Na predstavitvi letošnjega programa Pravljičnega Celja so sodelovali: vitez Parsifal Gobčnik, ki na Starem gradu skrbi za animacijo, Manja Berginc iz oddelka za okolje, prostor in komunalo v Mestni občini Celje, Tina Huremovič iz Zavoda Celeia Celje in direktorica zavoda Maja Voglar ter vila iz Pravljične dežele in avtorica tega projekta Vladimira Skale. (Foto: Andraž Purg)

in Zvita feltna, se bo zvrstilo šestnajst koncertov, med njimi bodo brezplačni Batista Cadillac, Flirt, Celjski Dixieland, Vocal BK Studio, Tabu, skupni nastop Nuše Derenda, Alenke Godec in Matjaža Ku-

mlja, medtem ko bo nastop pevke Senidah plačljiv.

Na drsališču bo tudi letos ledena predstava, v Celjskem domu bo gostoval Ukrajinski klasični balet. S posebnim zimskim pevskim sprehodom

po mestu bodo v Celju 10. decembra obeležili svetovni dan zborovskega petja.

V Zavodu Celeia Celje pričakujejo, da bo prireditve obiskalo približno 70 tisoč obiskovalcev, kar je podobno

kot lani. Za celoten program, ki ga delno pripravljajo v sodelovanju s partnerji, bodo odšteli približno 190 tisoč evrov, kar je več kot lani, saj naj bi bil program še bolj privlačen in kakovosten.

Celjski župan Matija Kovač in predsednik društva Enostavno pomagam Milan Ninič sta zavila prvi dve darili v Božičkovi tovarni daril. (Foto: Andraž Purg)

Božičkovi pomočniki letos na Glavnem trgu

CELJE – Božičkova tovarna daril, ki je prejšnja leta gostovala v nakupovalnem središču na obrobju mesta, je pred dnevi zaživela v starih mestnih jedru v prostorih na Glavnem trgu 8 in je del letošnjega Pravljičnega Celja.

Dobrodelni projekt obdarovanja otrok iz socialno šibkejših družin, materinskih in mladinskih domov bo že deveto leto izpeljalo celjsko Humanitarno društvo Enostavno pomagam. S pomočjo dobrodelnosti ljudi in ob zavzetosti prostovoljcev društva se je v minulih letih darila razveselilo približno 7.500 otrok.

»Letno obiščemo 650 naslovov, in sicer darila razdelimo

s pomočjo Poklicne gasilske enote Celje in gasilskih zvez Celje in Laško. Vsako leto nam na pomoč priskoči tudi PU Celje, ki poskrbi za dostavo daril otrokom, do katerih mi ne moremo,« je povedal predsednik društva in pobudnik projekta Milan Ninič.

Božičkova tovarna daril je v času covida zaživela na spletu in je tako zbirala donacije, letos pa so se v društvu odločili, da lahko vsak Božičkov pomočnik spet sam kupi darilo, ga prinese v prostore na Glavnem trgu in ga zavije ob pomoči članov svoje družine. Obdarovanca lahko izbere na spletni strani www.bozickov-atovarna.si.

Tisti, ki ne želi sam kupovati darila, lahko na spletni

strani izbere obdarovanca in vrednost darila (od 20 do 40 evrov). Po plačilu bodo nakup darila opravili prostovoljci.

Vsako darilo naj bi vsebovalo vsaj pet izdelkov: igračo, knjigo, šolsko potrebnost ali material za ustvarjanje, izdelek za osebno higieno in sladkarijo. »Zaželeno je, da pomočniki, ki bodo obiskali naše prostore, dodajo darilo osebno noto. Želimo tudi, da vsak darovalec sam zavije darilo. Radost, ko otroci odvijajo darilo, je namreč neizmer-na,« je povedal Milan Ninič.

Ti bodo v središču mesta na voljo vsak dan od ponedeljka

do petka med 15. in 20. uro, ob sobotah in nedeljah pa od 8. do 20. ure.

Kot poudarja Ninič, želijo, da bi čim prej zmanjkalo otrok na seznamu in da bi do 17. decembra imeli darila za vse. »Zadnji teden bomo poskrbeli še za tiste otroke, ki so bili izbrani, a pomočniki daril niso zagotovili.«

S celjskim županom Matijo Kovačem sta ob odprtju zavila prvi dve darili. Kot je dejal župan, mestna občina podpira projekt, s katerim društvo blaži neenakosti v družbi in marsikomu polepša praznične dni. »Vesel sem, da se je akcija preselila v mestno jedro, kar ji bo dalo novo noto in morda privabilo nove donatorje.« TC

Ves mesec praznično in pravljčno

LAŠKO – Na praznično vzdušje in številne dogodke, ki bodo decembrske dni napolnili s toplino, z veseljem in druženjem, se pripravljajo tudi v Laškem. Lučke po mestu so že nameščene, zasijale bodo v nedeljo, 3. decembra, ob 17. uri. Ta dan bo s svojim glasnim spremstvom otroke obiskal tudi prvi od treh dobrih mož, sveti Miklavž.

Glavnina prazničnega dogajanja bo letos na Aškerčevem trgu in občinskem dvorišču, kamor bodo vabile pravljčne predstave in praznične stoj-

nice, manjkali ne bodo niti kulturni program, koncerti in različne delavnice. Iz Laške hiše bo dišalo po praznični peki, Valvasorjev trg se bo spremenil v drsališče. To bo odprto vsak dan od 3. decembra do 14. januarja. Možna bo tudi izposoja drsalk. Novost bo dogajanje na zelenici Pr' Perdih v Mestni ulici, kjer bo Zveza Možnar pričarala praznično Laško na seniku. Tudi znamenitosti Laškega so v soju prazničnih luči drugačne, pravijo v Stiku Laško, zato bodo na voljo tudi vodeni ogledi. Vsak decembrski petek

in soboto med 17. in 20. uro si bodo obiskovalci staro trško jedro Laškega lahko ogledali s kočijo. Poleg dogajanja na mestnih trgih in ulicah bodo v prazničnem decembru v Laškem tudi številni koncerti različnih glasbenih zvrsti, gledališke predstave in ustvarjalne delavnice. 22. decembra ob 17. uri bo najmlajše na Aškerčevem trgu obiskal Božiček. Od starega leta se bodo Laščani poslovili že 29. decembra. Na občinskem dvorišču se bodo zabavali in odštevali s skupinama VamPir in Rock Partyzani.

Pravljično in čarobno bo zadnji mesec v letu tudi v Rimskih Toplicah, kjer bodo dogajanje popestrili in polepšali z lučkami, s stojnicami, z obiskom dobrega moža ter še s čim. 5. decembra ob 17.30 bodo v parku pod Rimskimi termami zasijale praznične lučke, Pravljične Rimske Toplice bo takrat obiskal tudi Miklavž. Sledila bo zabava z Dejanom Dogaja. Praznične stojnice bodo od prihodnjega tedna vabile vse decembrske petke in sobote med 17. in 21. uro ter v nedeljo, 10. in 17. decembra, med 16. in 20. uro. BA

Lani je Laščane ob slovesu od starega leta zabaval Vili Resnik, letos jih bosta glasbeni zasedbi VamPir in Rock Partyzani. (Foto: Andraž Purg)

Sodelujoči v pogovoru ob predstavitvi knjige: Vid Pintarič Zabret, Luka Nikolac, Lucija Kolar in Barbara Štor. Med razmišljanji jih je vodila ravnateljica OŠ Lava Marijana Kolenko.

Dogodek so učenci OŠ Lava popestrili z glasbenimi točkami.

CELJE – Osmo izdaja o ujetosti v omrežja

Rastoča knjiga še naprej raste

V OŠ Lava so pretekli teden izdali že osmo Rastočo knjigo. Letos so jo naslovili Ujeti v mreže omrežij. Predstavitve najnovejše knjige je tudi letos gostila kavarna Muzeja novejša zgodovine Celje, kjer so svoja razmišljanja delili nekateri avtorji prispevkov. Rastoča knjiga je sicer projekt, ki že dve desetletji bogati generacije in jih opozarja na vrednote, ki so pomembne za delovanje vsakega posameznika in s tem tudi skupnosti. V projektu poleg Slovenije sodeluje še 15 držav.

JANŽE FRIC

Rastoča knjiga želi pri posamezniku spodbuditi zavedanje o pomenu znanja, kulture in jezika ter tudi o

nujnosti povezovanja in sodelovanja ljudi, humanosti ter solidarnosti. »Rastoča knjiga raste predvsem s pomočjo

novih spoznanj, znanj in priložnosti. Predvsem je vsako leto mejnik časa, v katerem živimo in ga želimo s knjigami zapisati v zgodovino,« je o najnovejši knjigi povedala ravnateljica OŠ Lava Marijana Kolenko.

V pogovoru so sodelovali mama učenke v OŠ Lava, bolj znana po svojem delu na Inštitutu Complementarium, dr. Lucija Kolar, dopisnica RTV Slovenija Barbara Štor in učenca OŠ Lava Vid Pintarič Zabret ter Luka Nikolac, ki so za knjigo prispevali

svoja razmišljanja. »Z Rastočo knjigo težimo k temu, da obudimo razmišljanje ter da dovolimo, da ima vsak svoje mnenje, a da kljub temu strehamo k skupnemu cilju,« je še dodala ravnateljica. V knjigi so torej združili na prvi pogled nezdržljivo.

Ujeti v mreže omrežij

»Vsak je na nekaj pripet,« je na predstavitvi dejala Kolenkova. Sodobne tehnologije nas hkrati povezujejo in oddaljujejo, uporabljamo jih

zaradi nešteto razlogov, od zabave in kratkočasenja do šole in službe. V pogovoru ob izidu najnovejše knjige so se sodelujoči strinjali, da imajo telefoni, tablice in računalniki ter predvsem družbena omrežja tako pozitivne kot negativne plati. Vsi smo odgovorni za to, da jih znamo držati čim bolj na pozitivni strani. »V knjigi smo želeli pokazati, kje so pasti sodobnih tehnologij in omrežij, v katere se lahko ujamejo tako odrasli kot tudi otroci,« je poudarila ravnateljica.

Knjiga je namenjena razmišljanju najrazličnejših ljudi, od strokovnjakov do učencev, ni pa namenjena podajanju končne rešitve problema, ki ga lahko predstavljajo družbena omrežja in sodobne tehnologije nasploh ter njihova vseprisotnost v naših življenjih. Kot je na predstavitvi dejala Barbara Štor: »Verjetno ni prav, da rečemo, da je pač tako, in zamahnemo z roko, verjetno bi morali nekako ukrepati, a rešitve sama ne poznam.«

Foto: Nik Jarh

Nova učilnica na prostem

CEJE – Pred tednom je bilo pri IV. osnovni šoli slavnostno odprtje nove učilnice na prostem.

Učenci bodo lahko imeli v toplejših dneh večkrat pouk v njej, učitelji bodo lahko preizkušali nove pristope pri podajanju učne vsebine v kombinaciji s praktičnimi primeri iz družbe in narave.

V popoldanskemu času bo prostor na voljo za druženje občanov mestne četrti in drugih obiskovalcev. S tem se je IV. OŠ pridružila drugim celjskim šolam, ki s poukom na prostem odpirajo vrata učilnic v svet.

Izgradnjo nekaj več kot enajst tisoč evrov vredne učilnice na prostem je financirala šola iz lastnih sredstev in sredstev šolskega sklada.

TC

Nova učilnica na prostem pri IV. OŠ Celje (Foto: Andraž Purg)

Krajani in krajanke že hitijo izdelovati skulpture iz sena, ki bodo tudi letos krasile Božični Sedraž. Ob ovčkah bodo postavili tudi druge živali (kozo, kokoši, osla, slona v naravni velikosti, kamelo) ter seveda sveto družino, pastirja in Svete tri kralje. (Foto: Etnološko društvo Sedraž)

Nastaja Božični Sedraž

LAŠKO – Člani Etnološkega društva Sedraž bodo okolico cerkve v središču kraja tudi letos spremenili v idilično božično vasico, kjer bodo obiskovalce ponovno pozdravili sveta družina, pisana živalska družčina, Sveti trije kralji ter tisoče lučk. Na postavitev znamenitih jaslce se krajanje že vneto pripravljajo.

Tako že izdelujejo skulpture iz sena, pri čemer je vsak izdelek, ki bo krasil Božični Sedraž, edinstven. Njihovo ustvarjanje je podobno kiparjenju, pozorni so tudi na to, da poskušajo ujeti čim bolj naravne položaje – da so nekatere živali v gibanju, druge ležijo ali se pasejo. Izdelava vsake božične skulpture terja tudi veliko časa. Za izdelavo živali potrebujejo približno teden, dodaten čas je potreben za nabiranje materiala (smrečja, sekancev, šibja, lesa, mahu ...), medtem ko božično vas običajno postavijo in uredijo v enem dnevu, pojasnjujejo v društvu. Dodaten napor seveda zahtevata še priprava in napeljava lučk, ki popestrijo božično vzdušje v kraju. Projekt Božičnega Sedraža vsako leto dopolnjujejo in popestrijo s kakšno novostjo.

Jaslce si v Sedraž vsako leto pride ogledat več ljudi. Pripeljejo se ne le iz bližnjega Laškega, Celja ali Zasavja, ampak tudi iz Ljubljane in drugih bolj oddaljenih krajev.

BA

Uradni dogovor o prodaji šole

CELJE – Na sedežu Univerze v Mariboru je pred tednom celjski župan Matija Kovač tudi uradno sklenil dogovor o prodaji stavbe nekdanje srednje ekonomske šole v Vodnikovovi ulici. V njej bo delovala Fakulteta za logistiko Univerze v Mariboru.

Fakulteta bo tako pridobila lastne prostore, saj zdaj deluje v stavbi nekdanje Kovinotehne. Novi prenovljeni prostori bodo omogočali kakovostno izobraževalno dejavnost in nadaljnji razvoj logistike, ki je pomembna na vseh področjih življenja. Rektor Univerze v Mariboru prof. dr. Zdravko Kačič je ob tem poudaril: »Cilj Univerze v Mariboru je ustvariti prostor, kjer bodo študenti, raziskovalci in industrijski partnerji skupaj razvijali rešitve za izzive sodobne logistike.«

Fakulteta bo prispevala tudi k oživiljanju tega dela mesta. V kombinaciji z načrtovano prenovo Kajuhovega doma v Center urbanih dejavnosti bo območje zaživelo v novi podobi.

Mestna občina Celje je stavbo šole pred leti pridobila z menjalno pogodbo z državo. Pogodba je bila vredna 1,5 milijona evrov in tolikšna je tudi predvidena cena odkupa. Poleg te stavbe je takrat pridobila še Kajuhov dom in telovadnico šole.

TC

(Foto: Andraž Purg)

Čistili bodo naplavine in odpadke ob rekah in potokih

ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA – Po poplavih ostaja po celi dolini – od Letuša do Logarske doline – ogromno naplavin in odpadkov, na poljih in travnikih je precej kamenja. Neurejena okolica ne daje dobrega signala postavljanju doline na noge, še manj razvoju gospodarstva in turizma ter prihodu gostov, slabo vpliva tudi na počutje prebivalcev. Člani novonastalega Društva za povezan razvoj so se odločili, da organizirajo akcijo Očistimo Zgornjo Savinjsko dolino in s tem dvignejo motivacijo za prihodnji razvoj.

Sprva so jo načrtovali že to soboto, a so jo zaradi slabe vremenske napovedi prestavili na pomlad. V vsaki občini bo po enotnem sistemu, in sicer popolnoma prostovoljno ter v sodelovanju z ribiškimi družinami, s kajakaši, z društvi v občinah in predvsem z ljudmi dobre volje. Sodelovanje in podpora so izrazili vsi – župani in župani vseh sedmih zgornjesavinjskih občin Mozirje, Nazarje, Rečica ob Savinji, Gornji Grad, Ljubno, Luče in Solčava. K akciji želijo povabiti domačine in tudi prostovoljce od drugod, da v dneh pred zimo strnejo moči in s civilno pobudo vrnejo moč prebivalcem, krajem in naravi.

Kjer je to varno

V akciji se bodo osredotočili na naplavine in odpadke ob rekah in potokih, kjer je to varno, ter na pomoč kmetom na poljih in travnikih ter ne na splošno pobiranje odpadkov. Trenutno natančno pregledujejo teren, da določijo varna območja za čiščenje. Pobudniki vabijo vse prebivalce doline in prostovoljce od drugod, da se jim pridružijo na dan akcije, ponudijo pomoč pri traktorskih prevozi, delu z motorko ... Za akcijo se je treba prijaviti s pomočjo prijavnega obrazca na spletni strani Savinjecan.si.

Verjamejo v moč prostovoljstva

Od uničujoče ujme minevajo trije meseci in pol. »Prvi tedni so z izjemno pomočjo prostovoljcev vsem prebivalcem doline dali mnogo upanja in zagona, da svoje domove in kraje uredimo in očistimo. Zanimanje za dolino, prostovoljna in druga pomoč upada. Na drugi strani ljudje potrebujejo še precej različne vrste pomoči za urejanje svojih domov, župani in občinske uprave rešujejo najnujnejše stvari na področju urejanja javne infrastrukture, vodotokov in pomoči najbolj prizadetim,« so še zapisali pobudniki, med katerimi so Boštjan Pahovnik, Dejan Ugovšek, Franci Kotnik, Gregor Križnik, Jure Matjaž, Luka Paulič, Marko Slapnik, Nejc Slapnik, Nika Tiršek, Roman Čretnik in Urša Zgojznik. ŠO

NE PREZRITE

V osrednjem intervjuju na straneh 22 in 23 smo se tokrat pogovarjali z enim od ustanoviteljev društva, Gregorjem Križnikom iz Mozirja.

ŠENTJUR – Poškodovano pomožno igrišče za nogomet

Vandali otrokom vzeli priložnost za trening

Globoke kolesnice, blato in razrita površina so pričakali trenerje Nogometnega kluba Šentjur, ki so zadnjo novembrsko soboto dopoldne prišli na pomožno nogometno igrišče, da bi tam imeli trening mladih športnikov. Da bi se klub izognil tovrstnim poškodovanjem, želi urediti igrišče z umetno travo. Pri tem upa na pomoč občine.

TINA STRMČNIK

Mladi nogometaši so dan prej še trenirali na pomožnem igrišču, minulo soboto pa je bilo že poškodovano. Predsednik NK Šentjur Jernej Leskovar pravi, da so neznanci igrišče verjetno poškodovali z avtomobili, vidni so sledovi dveh različnih vrst pnevmatik. Po njegovih besedah je igrišče, kjer je doslej treniralo približno 200 otrok, starih od štiri do 14 let, povsem neuporabno. »Najprej smo bili jezni, saj je nastala ogromna škoda. Nato nas je preplavila žalost, saj so vandali otrokom onemogočili treninge. Zdaj se seveda posvečamo vprašanju, kako naprej. V teh dneh smo imeli ogromno opravkov in skrbi, namesto da bi svojo energijo usmerili v delo z otroki.« Predsednik kluba je povedal, da so nekatere treninge zdaj organizirali na betonskih igriščih za

mali nogomet, nekaj površin so našli v sosednjih občinah. Vse to s sabo prinese zahtevnejšo organizacijo vključenih v klub in več prilagajanja tudi za starše.

Je obnova smiselna?

Pomožno nogometno igrišče je na zemljišču v lasti Župnije Šentjur, tamkajšnji NK je zemljišče najel in ima stavbno pravico za 30 let. Klub se je doslej že večkrat soočil z vandalskim ravnanjem, zato razmišlja, da bi na tem zemljišču zgradil igrišče z umetno travo, ki bi bilo razsvetljeno in ograjeno, pri tem pa upa na pomoč občine. »Sprašujemo se, ali sta obnova in vzdrževanje pomožnega igrišča sploh smiselna. Stroški obnove bodo znašali od pet do deset tisoč evrov in

vprašanje je, ali je smiselno vlagati, glede na to, da je lahko igrišče že kmalu spet deležno objestnega ravnanja.«

Klub je doslej urejal dokumentacijo za igrišče z umetno travo, glede tega je bil v stiku z Nogometno zvezo Slovenije, s Fundacijo za šport in z občino. Ker so birokratske zahteve precejšnje, je moral dati prošnjo za dopolnitev vloge za gradbeno dovoljenje. Velika neznanka so po besedah Leskovarja finančni viri za predvideno naložbo.

Občina doslej ponudila strokovno pomoč

V Občini Šentjur obžalujejo in obsojajo poškodovanje pomožnega nogometnega igrišča. Sporočili so, da ceniijo prizadevanje nogometnega kluba za delo z mladimi. Občina skuša zagotoviti čim boljše

pogoje za igranje nogometa v Športnem parku Šentjur, ki je v občinski lasti, klubu pa pomaga tudi pri vzdrževanju pomožnega igrišča, čeprav tamkajšnje zemljišče ni v njeni lasti. Glede ideje urejanja igrišča na umetni travi na zasebnem zemljišču je klubu ponudila strokovno pomoč.

Na območju občine je registriranih 75 športnih društev, občina pa jim omogoča sofinanciranje, saj za ta namen objavlja razpis. Kot je še zapisano v odzivu občine, NK Šentjur vsako leto prejme sorazmerno velik delež dodeljenih sredstev za rekreativni in kakovostni šport. Občina, ki je v zadnjih desetih letih obnovila večino zunanjih športnih igrišč in nekatere telovadnice, bo vlaganje v športno infrastrukturo nadaljevala v skladu s svojimi možnostmi sofinanciranja.

Jernej Leskovar: »Če bi imeli igrišče z umetno travo, ne bi bili tako odvisni od vremena, kot smo zdaj, trenirali bi lahko tudi pozimi. Ker predvidevamo reflektorje, bi lahko trenirali tudi, ko se zmračí. Potrebno bi bilo vzdrževanje dvakrat na leto, česanje trave, da se ne bi zlepila.«

NK Šentjur je o dogodku dal prijavo na policijo. Obnova bi bila po prvotnih ocenah kluba vredna približno pet tisoč evrov. (Foto: Nik Jarh)

Denar za ureditev kolesarske poti

CELJSKO – Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj je odobrilo evropska sredstva za projekt Kolesarske poti Žalec-Rogatec. Celotna kolesarska pot Žalec-Rogatec bo obsegala približno 27 kilometrov, od tega bo na novo zgrajenih malo manj kot 20 kilometrov. Za projekt, vreden 14,6 milijona evrov, bo Kohezijski sklad prispeval 12,5 milijona evrov.

Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo bo v okviru projekta uredila kolesarsko pot med Žalcem in Ro-

gatem, ki je razdeljena na dva odseka, in sicer Žalec-Celje in Šentjur-Rogatec. Projekt, sofinanciran z evropskimi sredstvi, bo omogočil, da se zgradijo nove kolesarske površine. Tam, kjer to ni mogoče ali gospodarno, bodo te potekale na vozišču obstoječih manj prometnih cest. Območje bo ustrezno označeno s prometno signalizacijo, poleg tega so na odsekih z večjim nagibom predvidena počivališča.

Večina odseka Žalec-Celje, ki se bo začel pri mostu za Šešče, končal pa na

Partizanski cesti na desnem bregu Savinje v Celju, bo speljana po visokovodnem nasipu na levem bregu Savinje kot novogradnja. Skupna dolžina tega kolesarskega odseka bo približno 11 kilometrov.

Odsek Šentjur-Rogatec se bo pri Šentjurju navezal na obstoječi projekt gradnje kolesarske povezave Celje-Štore-Šentjur in končal pri muzeju na prostem v Rogatcu. Skupna dolžina tega kolesarskega odseka bo približno 16 kilometrov. ŠO

Za druženje in učenje

ŠMARJE PRI JELŠAH – Knjižnica in kulturni dom sta bogatejša za obnovljen prostor, ki po novem nosi ime učna soba skupnosti.

Občina Šmarje pri Jelšah je leta 2013 s pomočjo evropskih sredstev celovito obnovila knjižnico in kulturni dom – veliko dvorano, oder in odrsko tehniko. Zdaj je na vrsto za obnovo prišel tudi manjši prostor, namenjen rednim srečanjem različnih skupin vseživljenjskega učenja in študijskih krožkov. Občina se je za ureditev tako imenovane učne sobe prijavila na javni poziv za sofinanciranje nujnih programov na področju kulture za letoš, ki ga je objavilo ministrstvo za kulturo. Za projekt v skupni vrednosti malo manj kot 37 tisoč evrov je sofinanciranje znašalo 15 tisočakov. TS

Poletne vremenske katastrofe, ki so prizadele občino Vojnik, močno vplivajo tudi na občinske finance. (Foto: PGD Vojnik)

VOJNIK – Občinske finance podrejene poletnemu vremenskem dogajanju

Občuten razkorak med prihodki in odhodki

Vojniška občina je bila v julijskih neurjih med najbolj prizadetimi v državi, dodatno škodo in gorje so povzročile tudi poplave v začetku avgusta. Poletne naravne katastrofe so botrovale tudi popravkom letošnjega proračuna, posledicam naravnih nesreč se morajo v občinski upravi prilagajati tudi pri pripravi proračunov za prihodnji dve leti. Vojniški občinski svetniki so minuli teden tako potrdili drugi letošnji rebalans ter osnutka proračunov za leti 2024 in 2025.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

V popravku letošnjega proračuna Občine Vojnik je velik razkorak med prihodki in odhodki. Prihodki se zvišujejo za približno 4,4 milijona evrov na 15,5 milijona evrov, odhodki so nižji za 2,3 milijona evrov in znašajo približno 12 milijonov evrov. »Vse to je posledica naravnih nesreč letos poleti. Občina je namreč iz naslova povrnitve stroškov intervencije prejela približno 950 tisoč evrov. Nato se je prijavila tudi na razpis za sanacijo po neurju. Iz tega naslova je prejela 3,7 milijona evrov.

Ves ta denar je že na računu občine, njegova poraba je namensko opredeljena,« pojasnjuje župan **Branko Petre**.

V občini trenutno končujejo izdelavo sanacijskih programov. Tam, kjer že imajo pripravljeno tehnično dokumentacijo, že izvajajo razpise za izvajalce. Hkrati hitijo in pripravljajo novo tehnično dokumentacijo za urejanje plazov, ki so ena večjih težav v občini Vojnik, njihovo urejanje pa je zelo zahtevno, pravi župan. »Časovni okvir za porabo denarja je eno leto od

prejema sredstev, kar pomeni, da je pred nami zahtevna naloga, kako to kakovostno izvesti.«

Nekatere naložbe bodo morale počakati

Zaradi obnove po neurju so morali v vojniški občini nekatere načrtovane projekte iz letošnjega prestaviti v prihodnje leto. Odhodki v letošnjem proračunu se tako znižujejo za 2,3 milijona evrov. Dva večja projekta, ki ju trenutno izvajajo s pomočjo evropskih sredstev in se bosta zamaknila v prihodnje leto, sta gradnja kanalizacije v Ivenci in vodovoda v Lindeku. Na prihodnje leto bo moral počakati tudi nov most v Polžah. Tudi gradnja igrišča na Frankolovem je bila načrtovana za letos, a jo je občina prestavila v prihodnost, saj se je izkazalo, da stroški presežajo sredstva, ki jih je predvidela za to naložbo. Prav tako bo morala še nekoliko počakati gradnja igrišča v Arclinu, saj bo pridobivanje gradbenega dovoljenja končano

šele konec letošnjega leta, pojasnjuje župan. Ob tem dodaja, da se v občini držijo pravila, da vse projekte, ki se časovno zamaknejo, ohranijo v proračunu za naslednje leto in jih uresničijo takoj, ko je možno. Kot pravi, sredstev, predvidenih za te naložbe, ne prerazporejajo za druge namene, ampak ostanejo namenjena uresničitvi načrtovanih projektov. »Tako ustvarjamo zaupanje med občani, saj ti vedo, da je za zamik nekega projekta tehten razlog,« poudarja.

Leto 2024 v znamenju sanacijskih projektov

Razkorak med prihodki in odhodki je tudi pri proračunih za prihodnji dve leti. Razlogi so enaki kot pri popravku letošnjega proračuna – vremenske ujme. »Denar, ki ga imamo letos na računu kot presežek, predstavlja prihodek proračuna za naslednje leto. Leto 2024 bo izrazito podrejeno izvajanju sanacijskih projektov,« pravi župan Branko Petre.

Odhodki za leto 2024 znašajo 17,8 milijona evrov, medtem ko so prihodki načrtovani v višini 11,2 milijona evrov, kar pomeni presežek načrtovanih izdatkov nad prejemki v višini 6,5 milijona evrov. Ob upoštevanju predvidenega stanja sredstev na računu na zadnji dan letošnjega leta v višini 6,6 milijona evrov znaša kumulativni presežek 132 tisoč evrov. Za leto 2025 so predvideni odhodki v višini 11,7 milijona evrov, prihodkov je načrtovanih 10,6 milijona evrov. Presežek načrtovanih izdatkov nad prejemki tako znaša približno milijon evrov. Ob upoštevanju predvidenega stanja sredstev na računu na zadnji dan leta 2024 v višini 132 tisoč evrov znaša kumulativni primanjkljaj 926 tisoč evrov. Kot pravijo v vojniški občinski upravi, bo treba primanjkljaj za leto 2025 odpraviti, kar načrtujejo z upoštevanjem dodatnih sredstev primerne porabe in iz morebitnih drugih prihodkov oziroma bo treba za uravnoteženje sprejeti ustrezne ukrepe o znižanju odhodkov za obravnavani leti.

V spomin

Poslovil se je »borec« za Rimske Toplice

Na pokopališču v Rimskih Toplicah so se krajani, znanci in prijatelji v torek poslovili od Draga Zupana, velikega »borca« za ožvitev tamkajšnjega zdravilišča. »Bil si in ostajaš legenda Rimskih Toplic. S svojimi prizadevanji si se zapisal v zgodovino ...« so o njem dejali krajani in prijatelji.

V slovitto zdravilišče v Rimskih Toplicah se je Drago Zupan zaljubil že kot deček. Že tedaj ga je dojemal kot nekaj posebnega, dragocenega in že takrat je začutil njegovo veličino. Verjetno pa takrat še ni slutil, kako močno bo zdravilišče zaznamovalo njegovo življenje.

Medtem ko je večina, ki se je po zaprtju zdravilišča leta 1991 podala v boj za njegovo obuditev, iz različnih razlogov odnehala in vrgla puško v koruzo, je Drago Zupan vztrajal do konca. Še več, reševanje zdravilišča pred propadom je postalo njegov način življenja. Na pamet je poznal vse datume, ko se je z zdraviliščem zgodilo kaj pomembnega (in tudi manj pomembnega), poznal je tudi vsa ozadja, spletke in zlobna podtikanja. Vseh nikoli ni javno razkril, čeprav je nekoč nameraval. Vse od leta 1991 je vodil arhiv dejavnosti, dogodkov, povezanih z zdraviliščem. Nabralo se je več kot 13 kilogramov gradiva, med katerimi je tudi veliko časopisnih člankov in drugih medijskih prispevkov. Razmišljal je, da bi o oživljanju zdravilišča napisal knjigo, ki bi bila nedvomno velika uspešnica, a mu žal ni uspelo.

Zaradi zdravilišča se je Drago Zupan podal tudi v politiko, saj je ocenil, da brez politične podpore ne bo prišlo do rešitve Rimskih Toplic. Štiri mandate je bil laški občinski svetnik. Leta 1987 je v Rimskih Toplicah ustanovil Kulturno društvo Slavka Avenika in bil njegov predsednik. Od leta 1998 do 2002 je bil predsednik OO LDS Laško. Med letoma 1996 in 2002 je predsedoval KS Rimske Toplice, od leta 2003 je bil predsednik krajevnega odbora za ožvitev Rimskih Toplic, pri čemer je z družbo Rimske terme pogodbeno sodeloval na vseh področjih oživitve Rimskih Toplic. Za vsa svoja prizadevanja in trud v tej neverjetni zdraviliški zgodbi je leta 2011 prejel srebrni grb Občine Laško.

Drago Zupan je bil človek z velikim srcem. V njem so imeli posebno mesto tudi njegovi zvesti štirinožni prijatelji Reks, Ajka, Kala, s katerimi se je vsak dan tako rad sprehajal po zdraviliškem parku.

»Pogrešali te bomo, legenda Rimskih Toplic. Izživi med zvezdami vse tisto, česar nisi mogel na tej strani mavrice. In čuvaj svoje Rimske, ki ti nikoli ne bodo mogle povrniti tistega, kar si dal zanje,« mu je v slovo zapisala prijateljica.

BA

Muzej Laško gostuje v Zagrebu

LAŠKO – V največji hrvaški galeriji Klovičevi dvori v Zagrebu so minuli teden odprli retrospektivno razstavo ob 140-letnici rojstva enega največjih svetovnih kiparjev Ivana Meštrovića. V izboru približno dvesto Meštrovićevih najpomembnejših del je tudi kip cesarja Franca Jožefa, ki ga hranijo v Muzeju Laško.

Doprsni kip Franca Jožefa je hrvaški umetnik izklesal pri rosnih 17 letih za sprejemni izpit na dunajsko akademijo likovnih umetnosti. Portret je naredil po reliefu iz kovanca. Kip Franca Jožefa je

v Laško prinesel inženir, ki je delal v laškem premogovniku. »Ta inženir češkega rodu je, preden je prišel v Laško, delal v rudniku v Dalmaciji, in sicer blizu kraja, od koder je bil tudi Meštrović. Umetnik mu je dal kip Franca Jožefa. Ko se je inženir preselil v Laško, je kip prinesel s seboj. Po njegovi smrti je njegova vdova to umetniško delo podarila Muzeju Laško,« pojasnjuje kustos v laškem muzeju **Tomaž Majcen**. Kot pravi, je kip pri naših sosedih vzbudil veliko zanimanja. V zagrebški galeriji bo na ogled do pomladi prihodnje leto.

Foto: Muzej Laško

Na razstavi ob 140-letnici rojstva enega največjih svetovnih kiparjev Ivana Meštrovića gostuje tudi Muzej Laško.

V popravku letošnjega proračuna Občine Vojnik je velik razkorak med prihodki in odhodki. Prihodki se zvišujejo za približno 4,4 milijona evrov na 15,5 milijona evrov. Odhodki so nižji za 2,3 milijona evrov in znašajo približno 12 milijonov evrov. (Foto: Nik Jarh)

VITANJE – Gradnja vrtca poteka hitreje, kot so načrtovali

Otroci kmalu pod eno streho

Prizadevanja za gradnjo vrtca v Vitaju imajo dolgo brado. Več let je občina čakala na pomoč države, saj sama tako velikega finančnega zalogaja ne zmore. Februarja lani je z ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport le podpisala pogodbo o sofinanciranju, dva meseca kasneje so položili temeljni kamen za začetek gradnje. Ko bodo vrtec zgradili, konec del je predviden v poletnih mesecih, bodo predšolsko vzgojo izvajali pod skupno streho, saj so otroci zdaj razporejeni na treh lokacijah.

BARBARA FURMAN

Pred leti so vrtec v Vitaju sicer delno prenovili, a prostorske stiske s tem niso odpravili. V njem so trije oddelki, vendar za dva v vrtečevski stavbi ni dovolj prostora.

Zato ena skupina predšolskih otrok gostuje v najetih prostorih, ki so v lasti župnije, druga v prostorih osnovne šole. A naslednje leto ne bo več tako.

»Gradnja vrtca poteka nekoliko hitreje, kot smo pričakovali. V občinski blagajni moramo zagotoviti denar še za opremo. Če bo šlo vse po predvidevanjih, bo vrata odprl septembra,« napoveduje župan Andraž Pogorevc.

Komaj čakajo

Po besedah ravnateljice vitajnske osnovne šole in vrtca **Tilke Jakob** je delo v vrtcu zdaj oteženo, zato komaj čakajo, da se gradnja konča. »Dvakrat na dan kuhamo v šolski kuhinji in hrano dovažamo na tri mesta, kar ni preprosto ob doslednem izpolnjevanju sanitarnih pogojev. Ker bo nov vrtec v bližini šole, bo zagotavljanje prehrane za otroke in zaposlene bistveno lažje. Prav tako delo hišnikov in čistilk. Manjši bodo tudi stroški obratovanja vrtca. Najpomembnejše je, da bomo imeli v Vitaju bistveno boljše pogoje za predšolsko vzgojo otrok. Želimo si, da bi nov vrtec vrata odprl prvega septembra.«

Število otrok na Vitajnskem se zadnja leta povečuje, zato vsem željam staršev za vpis otrok ne morejo

Nov vrtec je tik ob vitajnski osnovni šoli.

ustreči. »Letos 80 otrok obiskuje naš vrtec, približno 25 malčkov nismo mogli vpisati, zato jih starši vozijo v vrtec v sosednje občine.« Projekcije za naslednja leta kažejo, da bo število otrok v vitajnski občini ostalo bolj ali manj enako.

Še denar za opremo

Po besedah vitajnskega župana **Andraža Pogorevca** bo novogradnja stala 1,8 milijona evrov, od tega je 973 tisoč evrov zagotovila država, preostanek Občina Vitaje. »Gradnja poteka nekoliko hitreje, kot smo pričakovali. Zato bomo imeli naslednji teden sestanek glede notranje opreme, da bi lahko že decembra objavili javni razpis

in predvidoma januarja izbrali podjetje, ki bo opremilo vrtec. Potem je predvidena še ureditev igral ob vrtcu. Za nakup opreme in zunanjih igral bomo potrebovali 155 tisoč evrov, denar bo treba zagotoviti v proračunih za leti 2024 ali 2025.«

»Dvakrat na dan kuhamo v šolski kuhinji in hrano dovažamo na tri mesta, kar ni preprosto ob doslednem izpolnjevanju sanitarnih pogojev. Ker bo nov vrtec v bližini šole, bo zagotavljanje prehrane za otroke in zaposlene bistveno lažje,« poudarja ravnateljica Tilka Jakob.

Projektno dokumentacijo za nov vitajnski vrtec je izdelalo konjiško podjetje Koning. Stavba je v treh nadstropjih, v njej je prostora za šest oddelkov oziroma igralnic, ki bodo imele izhod na zunanje terase. Te bodo ograjene z lesom, V pritličju bosta osrednji prostor in športna igralnica.

Velike zastekljene površine bodo povezale notranje in zunanje prostore vrtca. Nosilna konstrukcija objekta je armiranobetonska, temelji bodo pasovni, ostrešje je leseno. Ob vrtcu in šoli namerava občina kasneje urediti tudi športno igrišče.

Foto: Občina Vitaje

Te dni v vrtcu urejajo talne površine.

V Stari vasi bo stanovanjska soseska

VELENJE – Podjetje za urejanje okolja – PUP Velenje bo na območju vrtnarije v Stari vasi zgradilo stanovanjsko sosesko. Ta predvideva eno poslovno stavbo in šest večstanovanjskih, v katerih naj bi bila tudi oskrbovana stanovanja. Podroben občinski prostorski načrt za omenjene gradnje so mestni svetniki že sprejeli.

Podjetje PUP Velenje, ki je večinski lastnik zemljišč v Stari vasi, namerava poleg večstanovanjskih stavb zgraditi še poslovno stavbo, v kateri bi bili trgovina, gostinski lokal, pekarna, vrtni center in prostori za športne dejavnosti.

V podzemnem delu novogradenj bo garaža, ob stanovanjskih stavbah bodo kolesarnice, vlagatelj razmišlja tudi o gradnji garažne hiše. Območje bo na prometno omrežje povezano z urejenim dovozom s Koroške ceste ter s tremi prenovljenimi priključki. Prav tako bo nova stanovanjska soseska povezana s pešpotmi.

Vlagatelj je pred začetkom postopkov za pripravo občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) lani izvedel predstavitev izhodišč za javno razgrnitev odloka. Večino pripomb in predlogov, ki so jih posredovali občani, so vključili v odlok.

BF

V Stari vasi bodo na voljo stanovanja in poslovni prostori. (Foto: Občina Velenje)

Kanalizacija in črpališča

SLOVENSKE KONJICE – Z gradnjo 11-kilometrske kanalizacije za odvajanje odpadne vode v naselju Vešenik ter treh črpališč v Škalcah in Gabrovniku so v konjiški občini končali obsežen projekt Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Dravinje. Stal je 2,3 milijona evrov,

Konjiška občina je denar za nadgradnjo komunalne infrastrukture pridobila iz evropskih in državnih finančnih virov, saj je 85 odstotkov potrebnega denarja prispevala Evropska unija iz Kohezijskega sklada, preostanek Republika Slovenija.

Kot je povedal konjiški župan **Darko Ratajc**, so na nov kanalizacijski sistem v Vešeniku priključili 712 gospodinjstev. Za izvajalca del je konjiška občina na javnem razpisu izbrala podjetje Nivig iz Šoštanja, kot podizvajalec je v projektu sodelovalo podjetje GMI Gradnje Marguč iz Slovenskih Konjic. Kanalizacijsko omrežje in črpališča sta gradila približno dve leti in pol, kar pomeni, da sta jih končala v predvidenem roku.

BF

novi tednik

www.novitednik.si

Vedno z menoj!

www.radiocelje.si

radio celje

Člani Vokalne skupine 7 de'ci na koncertu ob deseti obletnici delovanja zasedbe. V ozadju godalni kvartet Allegria ter spremljevalna zasedba glasbenih prijateljev. (foto: Maja Skrbinek)

Jubilej Vokalne skupine 7 de'ci

Ob desetletnici z bero novih skladb

Note po naročilu je bil naslov sobotnega koncerta Vokalne skupine 7 de'ci iz Šentjurja. Z dogodkom v Ipavčevem kulturnem centru so člani zasedbe obeležili deset let delovanja. Z izborom skladb so poudarili, da je Šentjur mesto glasbe, kjer številni mladi ustvarjalci nadaljujejo delo, s katerim so tamkajšnje kraje na glasbeni zemljevid postavili že skladatelji Ipavci.

TINA STRMČNIK

Člani zasedbe so želeli na koncertu ob deseti obletnici prepevati nekatere skladbe, za katere priredba za vokalno skupino ni bila na voljo. Zato so k sodelovanju povabili mlade šentjurske skladatelje, manjši del programa so izbrali iz že napisanih priredb. Minulo soboto so v IKC Šentjur torej odmevale priredbe slovenskih skladb, ki so jih napisali Peter Tovornik, Matic Romih, Danijel Berden, Simon

Virtič, Janez Krevel in Leon Ašenberger, ki je tudi umeetniški vodja Vokalne skupine 7 de'ci. Matic Plemenitaš se je podpisal pod glasbene priredbe spremljav, ki sta jih izvedla Godalni kvartet Allegria ter spremljevalna zasedba glasbenih prijateljev.

Od poroke do resnega dela

Začetki zasedbe 7 de'ci sega v leto 2013, ko je nastal

priložnostni kvartet za poroko enega od članov skupine. Sodelujoči so takrat ugotovili, da radi prepevajo v manjšem sestavu, in k sodelovanju povabili še nekaj prijateljev. Zasedba je prvih devet let delovala kot oktet, lani se ji je pridružil še en član, ki je sicer tudi njen korepetitor. »Vesel sem, da je jedro zasedbe vse od naših začetkov enako, odkar smo k sodelovanju pri prepevanju povabili še našega korepetitorja, pa pojemo kot nonet,« je pojasnil Jure Godler, predsednik Kulturnega društva A vista, pod okriljem katerega kot sekacija deluje Vokalna skupina 7 de'ci.

Doslej so fantje pri svojem delovanju pokazali veliko ustvarjalnosti. Pred leti so v trgovskih središčih uprizorili nenapovedane koncerte oz.

»flashmobe«. Med obdobjem epidemije koronavirusa so s pomočjo vaj na daljavo pripravili gledališko-pevsko predstavo z naslovom Vaje za šankom. V obdobju prepovedi druženja so na ustrezni razdalji prepevali s cerkvenih obzidij.

Že osem let zapored pod okriljem niza prireditev Šentjursko poletje pripravljajo dogodek Izziv p(ol)etja. Gre za srečanje vokalnih skupin a capella. Doslej so med drugimi v goste povabili zasedbe Baseless, Kreativo, 4Given Vocal group, Il Divji in Jazzva. »Žal so v obdobju epidemije koronavirusa številni majhni sestavi po državi nehali delovati. Precejšnja težava je povabiti glavne nastopajoče, ki bi na koncertu naredili piko na i, saj jih preprosto ni več. Verjetno bomo morali spet povabiti koga, ki je pri nas že gostoval,« je zaključil Godler.

Velenjski lutkarji dejavni dve desetletji

Za Lutkovno gledališče Velenje je letošnje leto jubilejno, saj praznuje 20. rojstni dan. Obletnico bodo velenjski lutkarji počastili z razstavo lutk iz svojega pestrega repertoarja, ki bo na ogled v Knjižnici Velenje. A to še ni vse. Konec novembra so premierno uprizorili lutkovno-igrano predstavo Južni tečaj, pingvinji raj.

Ustvarjalno jedro velenjskega lutkovnega gledališča sestavljajo profesionalni scenaristi, režiserji, scenografi, glasbeniki in koreografi. Igralci so iz vrst ljubiteljskih igralcev in lutkarjev, ki jih v

lutkovnem gledališču sami šolajo. V dveh desetletjih so jih izšolali štirideset. Doslej so pripravili 39 gledaliških projektov, izvedli več kot 700 nastopov po Sloveniji in v tujini za zamejske Slovence ter za predstave izdelali že več kot 400 različnih lutk. V tem času pripravljajo svoj štirideseti gledališki projekt.

Otrokom širijo obzorja

Na repertoarju imajo trenutno 14 različnih predstav. Po besedah vodje in režiserke Lutkovnega gledališča Veleje (LGV) Alice Čop se ves čas

trudijo, da so predstave raznolike in da z njimi bogatijo otroške duše. »V naših predstavah se otrokom trudimo predstavljati drugačne svete. Bodisi so to nam ne toliko domače kulture in tradicije (na primer španska v Bikcu Ferdinandu), minuli časi (barok v Svinjskem pastirju, sera svinga na prelomu 20. in 30. let prejšnjega stoletja v pravljici ...), o psičku in mucu in tuje legende (Indijanska pravljica in afriška O ljudeh, živalih in kamnih).

Tako želijo otrokom širiti obzorja, da bodo odrasli v širokosrčne, odprte in do drugačnosti strpne ljudi. »Z drugimi predstavami si prizadevamo spodbujati domišljijo ter ustvarjalnost otroških gledalcev. Naj recimo pri tem omenim predstavi O majhni Anici in Južni tečaj, pingvinji raj. Naše predstave so večinoma interaktivne, saj menimo, da mora biti gledališče varen in navdihujoč prostor, ki otrokom nudi možnost, da svobodno izražajo svoja čustva in mnenja. Prepričani smo, da se bodo tako v gledališče vedno radi vračali. Tudi takrat, ko bodo že odrasli,« še pravi.

Velenjski lutkarji so doslej pripravili 39 predstav in nastopili več kot 700-krat. (Foto: LG Velenje)

Med portreti in tihožitji

V Savinovem likovnem salonu v Žalcu bo do 13. januarja prihodnje leto na ogled razstava Sublimno v podobi: portret, avtoportret, tihožitje in alegorične podobe, katere avtorica je celjska akademska slikarka Jana Vizjak. Med številnimi ljubitelji njenih slikarskih del se je odprtja udeležil poseben gost Emilijan Cavnik, sokrajan in soborec Karla Destovnika – Kajuha, nekdanji vojni ujetnik in interniranec v taborišču Dachau. Je eden od Janinih portretirancev in njegov celopostavni portret je na ogled na razstavi v Žalcu.

Jana Vizjak je svobodna umetnica, ki je leta 1979 diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Pozneje je končala še slikarsko specialko. Skozi leta se je uveljavila kot izvrstna portretistka. Likovno je sodelovala pri več publikacijah. Leta 2005 je prejela priznanje ljubljanske akademije za likovno umetnost za pomembna umetniška dela, leto pozneje ji je senat Univerze v Ljubljani dodelil naslov docentka za področje slikarstva. Prejema tudi veliko javnih naročil.

Na odprtju razstave je zbrane v imenu Zavoda za kulturo šport in turizem Žalec pozdravila Nastja Močnik. V nadaljevanju je umetniška dela Jane Vizjak predstavil umetnostni zgodovinar ddr. Damir Globočnik, ki je med drugim poudaril, da se hotenje po harmoničnem sožitju barve, svetlobe in slikarskih postopkov odraža v motivnem svetu Jane Vizjak. Na tokratni razstavi o tem priča skupina slik tihožitij z granatnimi jabolki in drugimi sadeži ter s cveticami, pri katerih je prisotna simbolika, povezana z antično in zlasti s krščansko tradicijo. Pomemben motivni sklop razstave so tudi portreti oziroma avtoportreti.

ŠO

Poseben gost razstave je bil soborec Karla Destovnika – Kajuha Emilijan Cavnik, eden od Janinih portretirancev. (Foto: TT)

museum of recent history | celje

mnzc

muzej novejšezgodovine | celje

**VEČER
V MUZEJSKI KAVARNI**

Muzej novejšezgodovine Celje vas
v sredo, 6. decembra 2023, ob 18. uri
vabi v muzejsko kavarno na pogovor o

**OKOLJSKIH PREDNOSTIH
KAVCIJSKEGA SISTEMA.**

Predstavila jih bo **Erika Oblak**, okoljevarstvenica iz društva Eko krog, ki se že nekaj let po vzoru večine evropskih držav bori za uvedbo povratnih plas-tenk v Sloveniji.

Vabljeni, vstop prost!

<http://www.muzej-nz-ce.si>

triglav mnzc

Le peščica občin seje občinskega sveta prenaša s pomočjo spleta ali televizije

Delo občinskih svetov pogosto oddaljeno od občanov

Ste obveščeni o tem, kako bo porabljen proračun občine, kjer živite? Veste, kakšna gradnja je predvidena v bližini vašega doma in kakšne spremembe občinskega prostorskega načrta se obetajo? Vas zanima, kdo so predstavniki občine v zdravstvenem domu ali šoli, kamor zahajate vi, vaši otroci ali vnuki? In kako so občinski svetniki nazadnje glasovali o vodstvu kakšne pomembne občinske javne ustanove? O tem in še marsičem odloča občinski svet, seje so javne, o odločitvah pogosto poročamo mediji. Kako se za obveščanje o dogajanju na sejah trudijo občine? Od 33 občin na Celjskem jih ima le šest prenos sej na televiziji, spletu ali kanalu YouTube. Štiri občine na spletu po seji objavijo tonski posnetek, večina, 23 občin, objavlja le pisni zapisnik.

TINA STRMČNIK, BOJANA AVGUŠTINČIČ, foto: SHERPA, Andraž Purg

Ene občine za prenose, druge proti

Mnenja občin o pomenu prenosov sej občinskega sveta na spletu ali televiziji so deljena. V Mestni občini Celje so prepričani, da s prenosi vsekakor dosežejo večjo obveščenost občanov. V Laškem menijo, da je to koristno, saj prinaša večjo transparentnost, odprtost in sodelovanje. V Občini Šentjur pravijo, da tehnična izvedljivost še ne pomeni, da je izvedba tudi preprosta ali finančno dostopna, sploh v primerjavi z zanimanjem javnosti glede sej občinskega sveta. Štórski župan meni, da občani vse potrebne informacije o delu občinskega sveta izvedo, če prelistajo občinsko glasilo. V Šmarju pri Jelšah se med drugim sprašujejo, ali bi snemanje sej lahko vplivalo na svobodo govora.

V Mestni občini Celje je od sredine devetdesetih let prenos sej mestnega sveta organiziran s pomočjo celjske kabljske televizije, od leta 2019 so prenosi sej še na kanalu YouTube. »Tako občani

in gledalci dobijo najboljši vpogled v delo mestnega sveta ter kaj so župan, strokovne službe Mestne občine Celje in člani mestnega sveta povedali o posamezni zadevi. O odločitvah mestnega sve-

ta, ki vplivajo na življenje v občini, so občani seznanjeni takoj, dobijo tudi dober vpogled v delo občinske uprave in izvejo za projekte, ki se in se bodo izvajali,« so sporočili iz službe za odnose z

javnostmi in promocijo. Dodali so, da točnega podatka o ogledih prenosov nimajo, saj TV Celje ne meri gledanosti sej. Glede na odzive občanov in občanov občinska uprava gledanost ocenjuje kot dobro.

Celje: Zadnje desetletje vse javno

Prenos ene seje mestnega sveta znaša približno 1.500 evrov. MOC ima vsako leto od 6 do 8 tovrstnih sej. Mestni svetniki ob začetku nastopa mandata podpišejo izjavo o tem, da bodo njihovi nastopi za govornico posneti. Če bi

»Glede snemanja občinskih sej imamo pomisleke glede varovanja zasebnosti udeležencev sej, zlasti če so razprave občutljive ali če bi snemanje lahko oviralo svobodo izražanja,« pravijo v Občini Šmarje pri Jelšah.

Laško: Noben svetnik še ni nasprotoval

V Občini Laško seje občinskega sveta snemajo že od leta 2007, posnetki so objavljeni na spletni strani občine in predvajani na lokalni televiziji. Takšno obveščanje občanom prinaša številne koristi, utemeljujejo v občinski upravi. »Snemanje sej omogoča večjo transparentnost, odprtost in sodelovanje. Občani so obveščeni o delovanju izvoljenih svetnikov, svetniki pa imajo na nek način še večjo odgovornost do svojih volivcev, saj so nji-

mejni svet obravnaval informacije, ki niso javnega značaja, poslovnik za takšne primere določa izključitev javnosti. A v zadnjih desetih letih niso imeli takšnega primera.

Kako ravna, kadar svetniki obravnavajo kadrovska vprašanja? Mestni svet v skladu s poslovnikom daje soglasje ali mnenje k imenovanju direktorjev javnih zavodov in imenuje predstavnike občine v svete javnih zavodov. Vsi podatki o imenovanih predstavnikih ali direktorjih so javni, so sporočili iz službe za odnose z javnostmi in promocijo.

morele dajati na voljo javnosti, ni. Vsak občinski svet se lahko glede tega avtonomno odloči in to vprašanje uredi s poslovnikom. Pri tem mora jasno slediti vsem pogojem, ki jih zakonodaja določa za obdelavo osebnih podatkov v tovrstnih primerih. »To ne velja le za osebne podatke morebitnih tretjih oseb. Tudi osebni podatki prisotnih občinskih svetnikov so varovani. Snema se namreč njihov govor kot eden od biometričnih posebnih osebnih podatkov. Pri videu gre lahko za pravico do osebne podobe.«

Tovrstni posnetki po besedah sogovornice niso avtomatično prosto dostopni javnosti, ampak je to odvisno od tega, za kakšen namen so pristojni sejo snemali in če so bili vsi sodelujoči s tem seznanjeni oz. če je posamezna občina v posameznem primeru zagotovila izpolnjevanje vseh pogojev, ki jih za takšno posredovanje javnosti določa veljavna zakonodaja s področja varstva osebnih podatkov.

Prenosi kažejo na proaktivnost občin

Zakonske podlage, da bi bilo snemanje sej občinskih svetov obvezno in da bi občine posnetke morale dajati na voljo javnosti, ni. Če se občina za takšno komuniciranje odloči, to kaže na njeno proaktivnost, pravi mag. Kristina Kotnik Šumah, namestnica informacijske pooblaščenke za področje dostopa do informacij javnega značaja.

Pri snemanju sej občinskih svetov nastane zbirka osebnih podatkov, zato mora biti snemanje sej urejeno v aktih občine. Možni pravni podlagi za obdelavo osebnih podatkov sta po besedah **Kristine Kotnik Šumah** osebna privolitve posameznika (na podlagi a-točke prvega odstavka šestega člena Splošne uredbe o varstvu podatkov) ali pravna podlaga zakonitih interesov (po četrtem odstavku šestega člena Zakona o varstvu osebnih

podatkov). Sogovornica je kot bistveno izpostavila, da se vnaprej opredeli, da se seje snemajo, pod kakšnimi pogoji se snemajo, koliko časa občine posnetke hranijo in kdo ima dostop do njih.

Sogovornica je povedala, da so občine zavezane za posredovanje informacij javnega značaja, dolžne so ravnati transparentno. Zakonske podlage, da bi bilo snemanje sej občinski svetov obvezno in da bi občine posnetke

Mag. Kristina Kotnik Šumah, namestnica informacijske pooblaščenke za področje dostopa do informacij javnega značaja (foto: osebni arhiv)

»Zakon o dostopu do informacij javnega značaja določa, da mora vsak zavezanec skrbeti, da je transparenten in odprt za javnost. Če občina tako vprašanje v poslovniku uredi, pomeni, da si prizadeva za pregledno delovanje. Je pa od obravnavanih tem v občinskem svetu odvisno, ali so ti posnetki lahko prosto dostopni javnosti ali ne.«

Kako obveščajo o delu občinskega sveta?

Občina	Način prenosa
Celje	TV Celje, kanal YouTube
Laško	lokalna televizija, objava videa na spletni strani
Žalec	prenos na Savinjski televiziji
Velenje	v živo na občinski spletni strani
Slovenske Konjice	v živo na občinski spletni strani
Prebold	video na občinski spletni strani
Zreče	tonski posnetek na občinski spletni strani in Info kanalu
Šentjur	tonski posnetek na občinski spletni strani
Vransko	tonski posnetek na občinski spletni strani
Šoštanj	tonski posnetek na občinski spletni strani
Vse druge	zapisnik

Vir: odgovori na novinarsko vprašanje in spletne strani občin

hove besede, odločitve javno dostopne.«

Da bi bili deli sej zaprti za javnost, se ne zgodi pogosto, lahko pa župan občinskemu svetu v skladu s poslovnikom predlaga, da se s sklepom zapre sejo za javnost v celoti ali ob obravnavi posamezne točke dnevnega reda, če to terja zagotovitev varstva podatkov, ki v skladu z zakonom niso informacije javnega značaja.

Občinski svetniki Občine Laško ob začetku nastopa mandata v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov in GDPR podpišejo privolitev, da občina oziroma od nje pooblaščenca oseba za snemanje (zvočno in slikovno) snema seje občinskega sveta. Doslej še noben svetnik temu ni nasprotoval, pravijo v občinski upravi. Seje občinskega sveta snema lokalna TV-hiša, s katero ima Občina Laško sklenjeno pogodbo o sodelovanju, v katero je vključeno tudi programsko sodelovanje na tej televiziji.

Šentjur: Prenos ne bi povečal zanimanja

Občina Šentjur seje snema zvočno in nato posnetke objavi na spletni strani. Zakaj kljub sodobni tehnologiji, ki je vedno bolj dostopna, nima prenosov občinskega sveta na spletu ali na kateri od lokalnih televizij? Iz službe za odnose z javnostmi so odgovorili, da razvoj sodobne tehnologije še ne pomeni, da je izvedba snemanja in prenosa preprosta ali finančno dostopna, zanimanje javnosti za prenose sej pa se jim zdi vprašljivo.

Čeprav se občani le redko udeležijo sej občinskega sveta, njihovo zanimanje pa je, kot opažajo v občinski upravi, odvisno od obravnavane tematike, o prenosu sej na spletu ali televiziji ne razmišljajo. Ne zdi se jim, da bi lahko s prenosi sej dosegli več občanov. »Seje vključno z gradivom so objavljene na spletni strani, vabila pošiljamo tudi po elektronski pošti

»Odkar so organizirani prenosi dela Mestnega sveta Mestne občine Celje, temu ni nasprotoval noben mestni svetnik. To je najlažji in najhitrejši način, da se predstavijo občanom oz. morebitnim volivcem,« pravijo v službi za odnose z javnostmi in promocijo MOC.

v skladu z določbami poslovnika. Odločitve so razvidne iz zapisnikov in dokončnih poročil, splošni akti so objavljeni v uradnem glasilu in na spletni strani,« so še sporočili iz občine.

Štore: Stavijo na občinsko glasilo

Med občinami, ki o dogajanju na seji občinskega sveta objavijo zapisnik na spletni strani, je Občina Štore. Ta povzetek zapisnika objavi še v svojem občinskem glasilu. Občina se zaenkrat za prenos sej še ni odločila. Je pa občinski svet že leta 2018 spreminil del poslovnika, ki omogoča snemanje in tudi prenos posameznih

delov sej. Seje občinskega sveta se v zadnjem letu ni udeležil noben občan. Županu **Miranu Jurkošku** se ne zdi, da bi zaradi prenosa po spletu ali televiziji delo občinskega sveta spremljalo več ljudi. »Če bi bilo zanimanje javnosti za spremljanje sej občinskega sveta večje, bi se občani sej udeleževali, kot so se jih udeleževali v preteklih mandatih. Z objavami gradiva na spletni strani in zapisnikov v občinskem glasilu, ki ga prejmejo vsa gospodinjstva, dosežemo vse občane,« je dejal.

Šmarje: Vidijo prednosti in slabosti

V občini Šmarje pri Jelšah, kjer seje snemajo le za pravo zapisnika, menijo, da javnost dela občinskega sveta zagotavljajo z javno objavo dnevnega reda, gradiva za seje in sprejetih sklepov na spletni strani občine. Župan občane o dogajanju in odločitvah občinskega sveta obvešča tudi z dajanjem izjav medijem.

»Seje so odprte za javnost, kljub temu je zanimanje javnosti in novinarjev za prisostvovanje na sejah majhno. V zadnjem letu so kot zainteresirana javnost le na eni od sej sodelovali trije občani. Na vseh letošnjih sejah je prisostvoval le en novinar,« so sporočili iz občine. Kot pravijo, se zavedajo, da lahko ima snemanje občinskih sej številne pozitivne učinke, ki prispevajo k preglednosti delovanja občinskega sveta. Imajo pa tudi pomisleke glede varovanja zasebnosti

OB ROBU

Bi raje različne ali čevapčiče?

Verjetno se sprašujete, kaj imajo različni in čevapčiči skupnega z načinom, kako občine obveščajo javnost o dogajanju v občinskem svetu. A prav o tem, katere dobrate z žara bodo postregli na prireditvi ob prazniku občine, so na eni od občinskih sej v manjšem kraju pred leti modrovali svetniki. Številne seje občinskih svetov pa po vsebini močno presegajo gostilniške razprave. Svetniki na njih namreč odločajo o rečeh, ki vplivajo na življenje slehernega občana.

Če bi vam o dogajanju v občinskem svetu v branje ponudila zapisnik, bi iz prebranega verjetno sklepali, da gre za suhoparen večurni sestanek. A če imate možnost, da dogajanje spremljate v spletnem ali televizijskem prenosu, ste verjetno že opazili, da je odločanje v občinskih svetih včasih tudi komično, vročevrno, polemično in kritično. Večina odtenkov razprav se v zapisniku seveda izgubi. Kljub trudu medijev, da bi kljub okrnjenim uredništvom spremljali delo odločevalcev, vseh informacij ne moremo prenesti do naslovnikov.

Načini komuniciranja in obveščanja se močno spreminjajo. Sporočil ne pišemo več na pisalni stroj in jih vedno redkeje pošiljamo naokrog v pisemski ovojnici. Obvestil v delovnem okolju ne objavljamo na oglasni deski, ampak jih pošljemo po elektronski pošti. Spreminjajo se tudi druge navade. Nakupujemo lahko iz naslonjača, naročamo hrano od doma in delamo iz domače pisarne. A kot je razvidno v tokratni temi, imajo občine o tem, če bi s prenosi dosegle več ljudi, zelo različne poglede. Marsikatera med njimi to, da občani sej ne spremljajo v sejni dvorani, ne razume kot priložnost, da bi jim dogajanje približala kako drugače.

Na načelni ravni pogosto slišimo, da v občinah želijo aktivne občane. A ljudem je treba za to ponuditi možnosti. Tako nas vsaj učijo izkušnje na drugih področjih. Če želimo, da bi ljudje nehali množično uporabljati avtomobile, moramo verjetno najprej najprej imeti na voljo kakovosten javni promet. Lahko pa pri tem, in očitno še pri čem, ostajamo v obdobju Marije Terezije.

TINA STRMČNIK

Občine pri obveščanju obstale v času

Da občane ne zanima le, katere sklepe so občinski svetniki sprejeli, ampak kako so odločali, pravi antropolog dr. Dan Podjed. To, da nekatere občine o dogajanju v občinskem svetu obveščajo le z objavljenimi zapisniki, je po njegovem opažanju pokazatelj, da so precej obstale v času. Živimo namreč v multimedijskem obdobju, ko je treba različne družbene skupine nagovarjati z različnimi načini obveščanja. In v obdobju večstranskih medijev, ki omogočajo sodelovanje občanov.

Višji znanstveni sodelavec v Inštitutu za slovensko narodopisje ZRC SAZU in izredni profesor na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani **Dan Podjed** pravi, da bi se morali občine, občinski sveti in župani bolj zavedati, da je digitalna resničnost prav tako resnična kot fizična resničnost. »Včasih postaja tisto, kar je digitalno, celo bolj resnično od fizičnih vsebin. To vidimo tudi v politiki. Kar kdo od politikov objavi na katerem od družbenih omrežij, je sprejeto kot politično sporočilo. Politikom na lokalni ravni seveda ni treba iti v skrajnosti in na vsakem koraku razkazovati, kaj počnejo – čeprav nekateri mislijo, da je to prava pot do političnega uspeha,« je dejal.

Podjed meni, da je treba z ljudmi komunicirati na spoštljiv način ter tako, da pridejo informacije do čim širše skupine ljudi. Prenosi s pomočjo televizije in spleta lahko dosežejo starejše občane, ki so pogosto spregledani in zaradi starosti, bolezni, invalidnosti ali drugih razlogov ne morejo priti na sejo. Če želimo doseči mlade, se je treba zavedati, da nekateri ne spremljajo več televizije in nekaterih omrežij za starejše. To skupino izpustimo, če je ne naslovimo s pomočjo medijev, ki jih spremlja, na primer s pomočjo Instagrama ali TikToka.

Vodstva občin kot oviro za to, da nimajo prenosa sej na televiziji ali spletu, pogosto omenjajo spremembo poslovnika. Je to, da

spremembo poslovnika predstavljajo kot težavo, znak okorelosti našega javnega sistema ali morda celo pokazatelj, da jim ni mar za večjo transparentnost delovanja?

Podobne odzive je doživljala pobuda o uvedbi e-volitev oz. možnosti glasovanja na referendumih s pomočjo naprav z digitalnim podpisom. Takšne oblike so na voljo in v nekaterih državah, na primer v Estoniji, so jih sprejeli z odprtimi rokami. Poslovniki so verjetno izgovor. Če želimo, da pridejo informacije res do ljudi, lahko pravila o delovanju občinskega sveta spremenimo. Če informacije ne pridejo do ljudi, se namreč zdi, da se v zakulisju dogaja nekaj sumljivega, nekaj, kar pripravljata elita izbrancev, medtem ko drugi občani tavajo v megli.

Je lahko v ozadju nasprotovanja ideji o prenosih občinskih sej strah občinske oblasti, da bo več ljudi izvedelo za nesoglasja in delitve v občinskem svetu? In da se bo širil kritičen pogled, uperjen proti občinski koaliciji?

Seveda, občanov ne zanima le, katere sklepe so občinski svetniki sprejeli, ampak kako so odločali. Zanima jih, ali so se med razpravo sprli ali so se, če karikiram, objemali, si nazdravljali. Zanima jih, kdo je na sejah razburljiv in kdo se nikoli ne oglasi. Tudi neverbalna komunikacija je zelo zgovorna in na njeni podlagi občani lažje dobijo vtis o tem, kdo jim vlada, kdo upravlja občinsko premo-

Antropolog dr. Dan Podjed, višji znanstveni sodelavec v Inštitutu za slovensko narodopisje ZRC SAZU in izredni profesor na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani

ženje. George Orwell je v svojem romanu z naslovom 1984 napisal: »Kdor obvladuje preteklost, obvladuje prihodnost in kdor obvladuje sedanjost, obvladuje preteklost.« Orwell je seveda v mislih imel podatke, ki jih lahko nekdo zadrži, priredi, jih morda pošlje le nekaterim naslovnikom. In morda je to vzrok, da nekateri informacij ne želijo deliti širše, ampak hočejo povedati in pokazati manj.

Sklepi so več tednov po občinskem svetu ponavadi objavljeni v občinskih glasilih, čeprav gre takrat že za zelo stare informacije.

Mislím, da za načinom tovrstnega obveščanja tiči prepričanje, da se na občinski ravni nobena juha ne poje tako vroča, kot se skuha, in da se

»Če ljudje dobijo informacijo iz prve roke, si lahko sami ustvarijo vtis o tem, kaj se dogaja v nekem pomembnem odločevalskem telesu.«

bodo razgrete glave sčasoma ohladile. Občine ljudem servirajo nekakšen »karpacho« – ohlajene, narezane in skrbno odmerjene informacije. Občinska glasila niso mediji, ampak največkrat predstavljajo glas župana, so nekakšen oglaševalski aparat. Župani pogosto pišejo uvodno besedo, se predstavljajo v besedi in sliki.

Še bolj zaskrbljujoče kot to, da ljudje sej občinskega sveta ne morejo spremljati od doma, je to, da se ne morejo oglasiti. Čudovita priložnost bi bila, če bi lahko med sejo napisali komentarje in predloge, kako izboljšati delovanje občine. Živimo v času večstranskih medijev – ko nekaj objavimo, je dobro, če ima človek možnost to komentirati. Ljudje imamo radi možnost sodelovanja.

Kakšna se vam zdi prava pot obveščanja?

Treba je razvijati medije po meri ljudi. Treba je prepoznati družbene skupine v občini, ugotoviti, katere medije spremljajo, analizirati njihove navade, potrebe in želje ter nato razviti rešitve. Slednje je treba ovrednotiti z ljudmi in jih nato preizkusiti. Vodstva občin bi nato ljudi morala vprašati, kako lahko te rešitve še izboljšajo. Mislím, da je doslej zelo malo občin naredilo kaj takšnega. Ne moremo se zanašati na to, da so ljudje obveščeni, če prejemajo občinsko glasilo. To je absolutno premalo. Živimo v multimedijskem času, ko je treba do različnih družbenih skupin dostopati na različne načine. Treba je poiskati najboljši način, kako priti do vsake od teh skupin.

Sezona dimniških požarov

Tega požara nikoli ne gasite z vodo

V zadnjih letih je na Celjskem nekoliko manj dimniških požarov, a kljub temu previdnost ni odveč. Tako gasilci kot policisti so že pred začetkom kurilne sezone opozarjali na strokovni pregled in čiščenje dimnikov. Neustrezno urejen, nepregledan dimnik je namreč najpogostejši vzrok za nastanek dimniških požarov. Stroški pregleda in čiščenja so zanemarljivi v primerjavi s stroški, ki lahko nastanejo zaradi ognjenih zubljev.

SIMONA ŠOLINIČ

Dimniški požari se vrstijo od jeseni do pozne pomladi. Kljub številnim opozorilom strokovnjakov se še vedno zgodi, da so dimniki neustrezno vgrajeni ali nepregledani. V primeru dimniškega požara je ključno hitro in predvsem ustrezno ravnanje. Izredno pomembno je vedeti, da če bi oseba sama začela gasiti požar, lahko stori samo še večjo škodo ali celo povzroči eksplozijo.

Kako kuriti?

Dimniški požar lahko vsak prepreči v prvi vrsti tako, da dimnike redno pregleduje strokovnjak in ne lastnik sam. Tako kurilno napravo kot dimnik z ustreznimi tehničnimi lastnostmi mora vedno vgraditi pooblaščen podjetje v skladu z navodili proizvajalca

oziroma s predpisi. Še vedno se namreč dogaja, da ljudje sami gradijo dimnike, in sicer neustrezno. Ob tem je treba preprečiti nalaganje gorljivih oblog v dimniku. Če se te že nabirajo, jih mora odstraniti dimnikar. Zagotoviti je treba takšno zgorevanje, da saje in smola ne nastajajo in se zato ne morejo nabirati v dimniškem priključku in dimniku, kar je zagotovljeno s pravilno vgradnjo kurilne naprave z majhnimi emisijami in visokim izkoristkom. Do zdaj se je na Celjskem že zgodilo, da je policija po dimniškem požaru ukrepala zoper lastnike, a tudi zoper izvajalce, če so svoje delo opravili malomarno in je zato prišlo do požara.

V kurilni napravi je treba kuriti samo gorivo, ki ga predvidi izvajalec, a nikoli

Dimniški požar lahko povzroči tudi veliko škode.

odpadkov. Kuriti je treba suh les, ki je sušen na zraku, pole na pa morajo biti prilagojena velikosti kurišča in toplotni moči kurilne naprave, zakuriti in kuriti je treba v skladu z navodili proizvajalca ali vsaj s splošnimi pravili kurjenja glede na izvedbo kurišča. Nasveti za pravilno kurjenje lesa so navadno priloženi kurilni napravi ob nakupu, dostopni so tudi na spletnih straneh proizvajalcev kurilnih naprav in združenj. Splošna navodila z naslovom Zgorevanje lesa v malih kurilnih napravah so dostopna na spletni strani ministrstva za okolje in prostor, kjer so dostopne tudi druge informacije o dimnikarski dejavnosti.

Previdno

Kadar pride do dimniškega požara, se je treba zavedati, da je nekoliko drugačen kot druge vrste požarov. Dimniški požar lahko oseba omeji tako, da zapre ali vsaj omeji dovod zraka v kurilno napravo in s tem tudi v dimnik. Zapreti je treba vse morebitne odprtine na dimniku, skozi katere lahko vanj prihaja zrak. Če je mogoče in to ne pomeni tveganja za varnost, je treba omogočiti dostop do celotnega dimnika, od njega odmakniti morebitne gorljive materiale in se pripraviti na gašenje začetnega požara okoli dimnika. Ta se lahko najprej pojavi na kritičnih točkah dimnika, kot so priključek na dimnik, iztočna in čistilna dimniška vratca, na prehodu skozi strop in streho, na morebitnih gorljivih oblogah in pohištvo ob dimniku ipd.

Upoštevati je treba, da je temperatura gorenja saj in smol v dimniku lahko tudi višja od tisoč stopinj. In najpomembnejše: dimniškega požara se nikoli ne gasi z vodo, ker se voda v dimniku upari in lahko poškoduje tako tistega, ki gasi, kot dimnik. Ne sme se odpirati dimniških vratc, saj je velika nevarnost,

da ogenj in dim izbruhne v prostor. Dimniški požar naj omejijo in pogasijo izključno gasilci. Gašenje dimniškega požara je namreč zahtevno. Če ni večje nevarnosti za poškodbe dimnika in požar na stavbi, lahko zgorevanje oblog nadzoruje dimnikar, ki je sicer usposobljen za izžiganje gorljivih oblog v dimniku. Po končanem zgorevanju oblog v dimniku je treba dimnik na kritičnih mestih, še posebej na prehodih skozi gorljive strop in streho, ob gorljivih oblogah dimnika ..., nadzorovati še nekaj ur, dokler se vsi deli in površine dimnika ne ohladijo pod mejno temperaturo vžiga. Dimnik je nato treba pred nadaljnjo uporabo pregledati in odstraniti morebitne nezažgele obloge.

Najboljši nadzor: sosedje

Začetek dimniškega požara prepoznate po intenzivnem izhajanju temnega oziroma temno rumenega dima iz dimnika, v intenzivnosti gorenja oblog pa tudi po iskrh ali celo plamenu na ustju dimnika. Zato je dimniški požar najlažje opaziti zunaj stavbe, največkrat ga v začetku prvi opazijo sosedje ali mimoidoči. Pri intenzivnem gorenju oblog se v dimniku lahko pojavi tudi rahlo bobnenje. Debelejše obloge gorijo dlje in bolj intenzivno. Če ima dimnik manjšo toplotno upornost, so njegove površinske temperature višje, zato lahko nastanejo razpoke in skozi njega v prostore izhaja dim.

Če v kurilni napravi trdno gorivo zgoreva nepopolno, dimni plini vsebujejo tudi saje in nezgorele ogljikovodike, ki se kot gorljive obloge nabirajo na stenah dimniškega priključka in dimnika. Če so obloge izpostavljene previsokim temperaturam, na primer dimnih plinov, se vžgejo in gorenje oblog pomeni dimniški požar.

Foto: Pixabay

V četrtek, 30. 11. 2023
ob 20. uri

Fenomeni

Trio
Klemna
Rošerja

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

Prevažal ukraden avto

Policisti Policijske postaje za izravnalne ukrepe Celje so pred dnevi na avtocestnem počivališču Lopata obravnavali romunskega voznika tovrnega vozila, ki je imel na priklopi naloženo osebno vozilo BMW serije 5, ki je bilo pred dnevi ukradeno v Italiji. Vozilo so policisti zasegli in vozniku za čas izvajanja ukrepov odvzeli prostost. Zoper njega bo sledila kazenska ovadba.

Dobitniki priznanj tudi iz Celja

Ministrstvo za pravosodje je ob dnevu pravosodja podelilo priznanja zaslužnim na tem področju dela v Sloveniji. Dobitnikov priznanj je več, med njimi so medaljo za življenjsko delo na področju pravosodja prejeli tudi Marija Bovha, Zinka Strašek in Andrej Pavlina, vsi so zdaj že upokojeni višji sodniki, ki so bili dolga leta zaposleni na Višjem sodišču v Celju.

Ste videli nesrečo?

V ponedeljek popoldne se je na Šlandrovem trgu v Žalcu huje poškodovala voznica skiroja. Najverjetneje je bila v prometni nesreči udeležena sama. Ker zaradi hudih poškodb razgovor z njo ni bil mogoč, policija naproša za pomoč morebitne očitvece nesreče, da bi razjasnili okoliščine dogodka. Očitvidci lahko pokličejo na telefonsko številko Policijske postaje Žalec 03 713 47 00 ali na številko 113.

Umrla zaradi posledic nesreče

V petek okoli šeste ure se je v Rogatcu zgodila prometna nesreča, v kateri je umrla 77-letna peška. Vanjo je na prehodu za pešce trčila voznica osebnega vozila.

Voznica, ki je vozila po Celjski cesti iz smeri Ulice Mersijev proti glavni cesti, je pri zavijanju levo na prehodu za pešce trčila v 77-letnico. Hudo poškodovano peško so z reševalnim vozilom odpeljali v celjsko bolnišnico, od koder so celjsko policijo nekaj dni kasneje obvestili, da je zaradi hudih poškodb umrla. To je letošnja enajsta smrtna žrtev prometnih nesreč na območju Policijske uprave Celje. »V zadnjem času je na slovenskih cestah zaradi posledic prometnih nesreč umrlo preveč pešcev. V nekaj primerih vozniki osebnega avtomobila niso upoštevali prednosti pešca, ki je pravilno prečkal vozišče na zaznamovanem prehodu, nekaj pešcev je umrlo zato, ker so povzročitelji nesreče vozili prehitro. Voznike zato opozarjamo, naj bodo bolj pozorni na pešce, pešcem pa svetujemo, naj poskrbijo za lastno varnost tako, da so na cestah še posebej previdni in vidni,« so sporočili s celjske policije.

Odnegli tudi pijačo

V obdobju zadnjega tedna dni je bilo na Celjskem več vlovov. V Trebach pri Bistrici ob Sotli je neznan storilec iz hiše ukradel gotovino. Iz hiše v Celju je vlomilec prav tako v začetku tedna odnesel več spominskih srebrnikov in kovancev. Vlomljeno je bilo tudi v dve hiši v Vojniku, od koder pa po dosedanjih podatkih storilec ni ničesar ukradel.

Tina Šutej atletinja leta pri nas, najboljši trener Milan Kranjc

Najboljša še vedno lovi najboljšega

»Glede minule sezone sem najbolj ponosna na svoje nove državne rekorde in na medaljo z dvoranskega evropskega prvenstva. Upam, da bom ob koncu naslednje sezone rekord popravila na pet metrov,« je na prireditvi Atletske zveze Slovenije (AZS) v Kulturnem centru Primoža Trubarja v Šentjerneju povedala skakalka s palico Tina Šutej, ki je bila ponovno izbrana za najboljšo atletinjo pri nas.

DEAN ŠUSTER

Če bi ji resnično uspelo preskočiti pet metrov, bi izenačila osebni rekord svojega trenerja Milana Kranjca, ki je bil izbran za najboljšega trenerja v letu 2023.

Zveza iz rdečih števil

Predsednik AZS **Primož Feguš** je v nagovoru izpostavil velike uspehe na mednarodnih tekmovanjih in to, da

zveza nima več finančnega primanjkljaja, ki ga je imela še lani: »Zagotovili smo dobičkonosnost, poplačane so vse obveznosti zveze. Zaradi boljšega finančnega stanja so se povečala sredstva za atlete, trenerje in sodnike.« Nekdanji atlet celjskega Kladivarja je dodal: »Pohvaliti je treba slovenske klube, da so kljub nekaterim težavam organizirali in izvedli vsa tekmovanja, ki smo jih zapisali v koledar. Izpostavil bi velik napredek glede kakovosti atletske infrastrukture, saj je po državi obnovljenih osem atletskih stez, atletika je dobila

Predsednik Primož Feguš je zadovoljen zaradi več zadev. Zveza nima več finančnega primanjkljaja, povečala so se sredstva za atlete, trenerje in sodnike, viden je napredek pri kakovosti atletske infrastrukture, sprejet je bil sklop pravil, ki urejajo procese in ukrepe, namenjene varovanju in zagotavljanju varnosti posameznikov, ki sodelujejo v atletiki.

tudi novo dvorano v štajerski prestolnici. Sprejeli smo tudi sklop pravil, ki urejajo procese in ukrepe, namenjene varovanju in zagotavljanju varnosti posameznikov, ki sodelujejo v atletiki.«

Še 18 centimetrov

Članica Kladivarja Tina Šutej je osvojila srebrno medaljo na dvoranskem evropskem prvenstvu, četrta je bila na svetovnem prvenstvu. Ob koncu sezone je v ameriškem Eugeneu v finalu diamantne lige osvojila drugo mesto, ko je s 4,81 metra postavila slovenski rekord na prostem, absolutnega pa s 4,82 metra 2. februarja letos v dvorani v Ostravi: »Že 20 let govorim o petih metrih.

Zakaj ne bi tako tudi nadaljevala? V začetku sem bila res še zelo daleč od tega cilja, zdaj sem kar blizu.« Trenutno Tina deli 13. mesto v dvorani glede dosežkov doslej. Le Američanka Jennifer Suhr (5,03 m) in Rusinja Jelena Isinbajeva (5,01) sta v dvorani preskočili pet metrov. Le eni več je to uspelo na prostem, poleg rekorderke Isinbajeve (5,06) še njeni rojakinji Anželiki Sidorovi (5,01) in Sandi Morris iz ZDA (5,00).

Še nekaj visokih uvrstitev

Prihodnje leto bodo tri velika tekmovanja. Glasgow bo marca gostil SP v dvorani, nato bo poletni najprej evropsko pr-

venstvo v Rimu, nato bodo še olimpijske igre v Parizu. »Trenutno sem z mislimi osredotočena na dvoransko prvenstvo na Škotskem. Veseli me, da bodo naslednje leto vse velike tekme v Evropi.« Med člani je bil drugi za Kristjanom Čehom slovenski rekorder v teku na 400 metrov ovire Matic Ian Guček. Celjan je bil najboljši med mlajšimi člani (tretji Vid Botolin, pri mlajših članicah peta Hana Urankar). Najboljša mlajša mladinka je Tia Tanja Živko. V članski konkurenci sta peti mesti osvojila Jan Vuković in Klara Lukan. Med mlajšimi mladinci in mladinkami je bil Maj Pritrznik četrty, Ela Velepec je bila peta.

Foto: Peter Kastelic

Na rokometnem SP tudi tri Celjanke

Slovenska rokometna reprezentanca bo na svetovnem prvenstvu, ki ga bodo gostile Danska, Švedska in Norveška, danes odigrala prvo tekmo.

V Stavangerju bo prva tekmiica Islandija (18.00). Po dnevu premora naše rokometašice čaka v soboto (15.30) dvoboj z afriškimi prvakinjami Angolkami. Tekmovanje v skupini D bo Slovenija sklenila s ponedeljkovim dvobojem proti Franciji (21.00). Tekme si boste lahko ogledali na TV Slovenija 2 in TV Arena Sport.

Brez Velenjčanke bo težko

V drugi del tekmovanja bodo napredovale tri najboljše reprezentance. V Trondheimu se bodo srečale z najboljšo trojico skupine C, v kateri bodo nastopale Norveška, Južna Koreja, Grenlandija in Avstrija. Na sever Evrope se je naša izbrana vr-

sta podala v izredno okrnjeni zasedbi. Ekipi ne bosta mogli pomagati dve odlični organizatorki igre Elizabeth Omoregie in Nina Zulić. Selektor Dragan Adžić je bil v približno tednu priprav prisiljen na dirigentskem mestu iskati nadomestne rešitve. Eno je videl tudi v zvezdnici evropskega rokometu, Velenjčanki Ani Gros, a se ta po poškodbi stegenske mišice še vedno ni vrnila na igrišča. Kapetanka

je vadila po posebnem programu. Zdaj ima terapije v Beogradu. Grosova naj bi se ekipi na Norveškem pridružila s precejšnjo zamudo, če bo vse po sreči, pred tekmo z Angolo.

Desno krilo za Celjanki

V slovenski reprezentanci so tri Celjanke. Najizkušenejša med njimi je Alja Varagić z dekliskim priimkom Koren.

Na desnem krilu igra za ljubljanski Krim, čez približno teden bo praznovala 33. rojstni dan. Na istem igralnem položaju je tudi 20-letna Ema Marija Marković, ki je bila v prejšnji sezoni članica Krima, zdaj pa odlično igra za svoj matični klub ŽRK Z' dežele Celje. Na mestu krožne napadalke bo igrala Nataša Ljepoja. 27-letna rokometašica je zgodaj zapustila Celje. Letos se je precej presenetljivo odločila, da bo zapustila Krim. Preselila se je k romunski zasedbi Ramnicu Valcea. »Gre

za zadnje tekmovanje, kjer si je možno zagotoviti nastop na enem od treh kvalifikacijskem turnirjev za olimpijske igre v Parizu. Verjamemo, da lahko na njem izpolnimo svoje cilje. Vsi skupaj se obenem zavedamo, da je zaradi odsotnosti več nosilke igre pred nami izrazito zahtevna naloga,« je poudaril selektor **Dragan Adžić**. Slovenija je bila na dosedanjih sedmih svetovnih prvenstvih najboljša na Hrvaškem leta 2003, kjer je osvojila osmo mesto.

DŠ

Alja Koren še iz časov, ko je blestela v celjskem dresu na mestu zunanje napadalke. (Foto: arhiv NT/SHERPA)

Ema Marija Marković (Foto: Andraž Purg)

Nataša Ljepoja (Foto: arhiv NT)

Konec Čvrst
objem in Larisa je
zamižala ...

Eden od uspešnih Larisinih napadov med
četrtfinalno bitko z Avstrijko Ledebur

Celjski kikkoksarki do zlata in srebra na svetovnem prvenstvu

Albuferia bo ostala v Larisinem in Mašinem srcu

Celje je bogatejše za novo svetovno prvakinja in svetovno podprvakinja v kikkoksu. Medalji sta na jugu Portugalske osvojili članici celjskega Športnega kluba Hyong. Larisa Žagar Slemenšek je v članski kategoriji discipline light contact do 65 kilogramov premagala vse nasprotnice. Njena klubska kolegica Maša Kenjalo je v isti disciplini v kategoriji do 60 kilogramov osvojila drugo mesto.

DEAN ŠUSTER

V mrzli nedeljski noči so ju člani kluba, sorodniki in navijači pričakali pred dvorano Zlatorog. Sledil je še sprejem v klubskih prostorih, ko je bila ura že 23.00.

»Pripravljena na vse«

Izjemno uspešen klubski in reprezentančni trener **Uroš Bernard** nam je povedal, da bo vstal ob petih zjutraj, saj mora s svojimi mlajšimi tekmovalci

nemudoma nadoknaditi kopico treningov, zamujenih v devetih dneh. »Že januarja smo zastavili visoke cilje in jih po vseh težavah med celotnim letom tudi uresničili. Larisa je zmagala na treh tekmah svetovnega pokala v kikkoksu, v tekvondoju se ji je ponesrečil nastop na svetovnem prvenstvu. Na zadnjem svetovnem prvenstvu v kikkoksu se ji je zlata medalja izmuznila v zadnji minuti, tokrat je bila v vseh pogledih pripravljena na zadnje trenutke boja.« Tako Larisa kot tudi Maša sta bili v svetovnem vrhu kot kadetini. »Ko sta bili mladinki, je možnosti za njune uspehe preprečila epidemija. Brez večjih težav sta vstopili v člansko konkurenco. V našem klubu od mlajših tekmovalk izstopa Iva Rakanović, ki je bila druga na kadetskem evropskem prvenstvu. Ima primerni vzornici in vse možnosti, da se približa njunim podvigom,« je dodal Bernard.

Najtežja že druga ovira

Larisa Žagar Slemenšek iz Levca je v prvem krogu SP v kikkoksu suvereno premagala Madžarko Nikolett Mezei, v drugem krogu pa je bilo z Avstrijko Beatrice Ledebur zelo napeto vse do zadnjega trenutka, ko je Larisa povedla in tako dokazala, da se je vredno bojevati do zadnje sekunde. Naslednji dan si je proti Britanki Nesti Baxter z rezultatom 3: 0 priborila finale. Petkov finalni boj je bil finale z veliko začetnico. Tako Španka Marta Gonzales Campo kot Larisa nista popuščali, a je na koncu po šestih minutah zmaga pripadla naši tekmovalki. »Uspeh je posledica dobrega dela na treningih. Še najtežje je bilo zame v četrtfinalu, saj je avstrijska tekmovalka zame zelo neugodna. V naši kategoriji je bilo največ tekmovalk. Na Portugalskem je nastopilo 1.300 tekmovalcev in tekmovalk iz 70 držav,« je povedala nekdanja dijakinja I. gimnazije v Celju.

Želi na vrh

Maša Kenjalo je najprej izločila Američanko Tahirah Abdul-Qadir in Nemko Jessico Winken, nato je bila v polfinalu boljša od poljske predstav-

Napotke trenerja je Larisa pozorno poslušala in jih kasneje upoštevala.

nice Monike Puzio-Nieszporek z 2: 1. V boju za zlato odličje je po neprestanem izmenjevanju vodstva morala priznati premoč Italijanki Luni Mendy. »Uvrstitev v finale je bila zame povsem nepričakovana. Zato so občutki čudoviti. Zelo sem

vesela. Izjemno zahtevni treningi so obrodili sadove. Bila sem že druga na evropskem prvenstvu v kikkoksu in tretja na svetovnem prvenstvu v tekvondoju in pričakujem, da bom v bližnji prihodnosti stopila na najvišjo stopničko.«

Maša je pred selitvijo k borilni- ma športoma trenirala košarko. Bojevnice Uroša Bernarda se bodo za visoka mesta na velikih tekmovanjih potego- vale še v neolimpijski različici tekvondoja.

Foto: arhiv ŠH Hyong

Uroš Bernard s svojima najboljšima varovankama. Levo je Larisa Žagar Slemenšek, desno Maša Kenjalo.

Larisa in njena sestra dvojčica Alisa sta bili svetovni prvakini, vsaka v svoji težnostni kategoriji, že leta 2018 na kadetskem prvenstvu v kikkoksu v Italiji. Kasneje se je Alisa žal tako poškodovala, da je morala končati športno pot. Vmes stojita njuni teta Petra in sestrična Ela.

V nedeljo pozno zvečer sta dobitnici odličij prispeli v Celje. (Foto: DŠ)

Zgodaj izpadli iz pokalnega tekmovanja, v prvenstvu ohranili zajetno prednost

Lendavsko rano vsaj malce zacementirali v Ljubljani

Zadnji konec tedna je bil namenjen zaostalom (po-plava) teknam 3. kroga 1. slovenske nogometne lige. Zelo oslabljeni Celjani so zmagali in zadržali prepričljivo vodstvo na lestvici, izgubila je zadnja Rogaška in njen zaostanek za Aluminijem se je še povišal.

DEAN ŠUSTER

Vodilna zasedba prvenstva je dosegla 12. zmago, za zgodnje vodstvo je izkoristila svojo prvo resnejšo priložnost.

Rozman preprečil izenačenje

V sedmi minuti se je žoga odbila do osamljenega Žana Karničnika, ki je prisebno meril v daljši kot vratarja Matije Orbanica. Celjani so niza-li priložnosti, za izjemno pripravljenega Karničnika se je zdelo, da lahko igra na vseh desetih položajih. Ko je storil prvo napako, se je začel nalet Brava, toda vratar Matjaž Rozman je dvakrat odlično posredoval, nakar je sledil

celjski protinapad, ki ga je v 75. minuti imenitno zaključil Nino Kouter. »Po boleči izkušnji v Lendavi smo v Ljubljani imeli psihološki izpit. Uspešno smo ga opravili. Fantje so bili zelo zbrani. Uspelo jim je pridobiti večino odbitih žog. Znali so prenesti težišče igre na bočne položaje, kjer ni bilo gneče,« je razlagal trener Damir Krznar, ki očitno ni opazil, kako je njegovo moštvo »viselo« na začetku zadnje četrtine.

Dvojna lovorika že pozabljena

Med šestnajsterico ekip v pokalu Nogometne zveze Slovenije je tudi Rogaška, izpadla sta Celje in velenjski Rudar. Nič dramatičnega se ni zgodilo, pa vendar je v športnem Celju in tudi širše odmeval izpad premožnega kluba iz tekmovanja za pokal NZS. Celjani so v Lendavi povedli že v 3. minuti, ko je Edmilson odlično sprožil z levico. Na slabem igrišču so navidezno nadzorovali potek tekme, nakar so gostitelji izenačili v 85. minuti. Nemočen je bil tudi

Žan Karničnik v Lendavi ni igral, v Šiški pa je bil na zelo visoki ravni. (Foto: Andraž Purg)

vratar Metod Jurhar, ki je prej reševal neodločno celjsko moštvo. Pred njim je padel branilec Klemen Nemanič, kar je izkoristil Stjepan Oštrek. V podaljšku ni bilo spremembe. Pri izvajanju enajstmetrovk so bili Lendavčani zelo zanesljivi, v zadnji, peti seriji pa je vratar Nafta Ervin Nemeth zastavil strel Denisa Popovića. Vodilno moštvo 1. slovenske lige je doživelo poraz proti drugoligašu. Velenjski Rudar je gostoval pri Olimpiji, ki je bila boljša s 4 : 1.

V soboto »Oki« in »Pevac«

Rogaška je šele v podaljšku premagala ekipo iz četrtega

kakovostnega razreda Ljubljano. A najprej so bili Slatinčani boljši pri izvajanju

enajstmetrovk, se odpravili v slačilnico pod prho, si privoščili zalogaj, nakar so jih

Izidi 3. kroga 1. SNL so bili: Rogaška - Domžale 1 : 2, Kalcer Radomlje - Olimpija 0 : 2, Bravo - Celje 0 : 2, Mura - Maribor 0 : 0 in Aluminij - Koper 3 : 2.

sodniki pozvali, naj odigrajo podaljšek, čemur seveda niso oporekali. Je pa neljubi dogodek sprožil veliko polemik o nepoznavanju pravil tistih, ki bi jih morali najbolj obvladati. Trener Rogaške Oskar Drobne je dobro dejal: »Če se zgodi kaj nenavadnega, je Rogaška zraven.« V soboto ob 13.00 bo v Rogaški Slatini gostoval Aluminij. To bo dvobojev ekip, ki sta se v prejšnji sezoni borili za vrh 2. lige. Slatinčanom že teče voda v grlo, v boju za obstanek bo nujna zmaga. S tem pa se ne bo strinjal strateg Kidričanov Robert Pevnik.

LESTVICA 1. SNL										
CELJE	16	12	2	2	34:12	38				
OLIMPIJA	16	10	3	3	32:19	33				
KOPER	16	8	5	3	26:16	29				
MARIBOR	16	7	3	6	22:17	24				
BRAVO	16	6	4	6	21:23	22				
MURA	16	5	4	7	17:24	19				
DOMŽALE	16	5	2	9	21:27	17				
KALCER	16	4	4	8	16:23	16				
ALUMINIJ	16	4	3	9	19:26	15				
ROGAŠKA	16	3	2	11	12:33	11				

Izjemen prvenec petnajstletnice

Po sedmih krogih v ligi Waba so košarkarice Cinkarne Celje še neporažene. V torek so v svoji dvorani s kar 113: 47 odpravile ekipo Graza.

Tekmo je obeležil prvenec 15-letne košarkarice iz Banja Luke Andjele Demirovič, ki ima tudi srbski potni list. Po zaslugi spretnega vodstva celjskega kluba je pred dnevi prejela vso potrebno dokumentacijo in je lahko oblekla dres Cinkarne. Trener Damir Grgić ji je zgodaj ponudil priložnost, ki jo je zgrabila z obema rokama. Kot edina je srečanje končala brez zgrešenega meta. Zadela je oba iz igre (za dve točki) in je bila uspešna pri vseh šestih prostih metih: »Zaradi dobrega ekipnega duha smo igrale odlično v obrambi.« Trener Damir Grgić je dodal: »Naša ekipa je dokazala, da je v tem trenutku veliko boljša od ekipe iz Gradca.« v listo strelk se je vpisalo vseh enajst njegovih varovank. Izkazali sta se Thayna Silva z 19 točkami in Lea Bartelme s 13 asistencami.

DŠ

NA KRATKO

Upanje še ostaja

Winterthur: Rokometaši Gorenja so v 5. krogu evropske lige v skupini C v Švici izgubili proti zasedbi Pfadi Winterthur s 32 : 31 in si pred zadnjim krogom prvega skupinskega dela otežili pot v drugi del tekmovanja. Po zanesljivi zmagi švedskega Sävehofa, ki je na vrhu s popolnim izkupičkom desetih točk, je bilo jasno, da bi si Velenjčani s točko ali zmago že zagotovili napredovanje v drugi, prav tako skupinski del tekmovanja. V napeti končnici pa so to priložnost zapravili. »V prvem polčasu smo v napadu igrali zelo dobro, v obrambi pa smo imeli težave. Spet smo odigrali drugače od dogovorjenega. Po vodstvu smo zapravili priložnost za zmago. Očitno je ta ekipa še vedno nezrela in še ni pripravljena za takšen ritem. Na koncu smo imeli napad za izenačenje, ampak nam je zmanjkalo poguma. Glave moramo dvigniti in iti naprej,« je govoril trener Velenjčanov Zoran Jovičić. Gorenje bo zadnji dvoboj skupinskega dela odigralo v torek v svoji dvorani proti vodilnemu Sävehofu.

Četrti poraz zapovrstjo

Celje: Hokejisti ekipe RST Pellet Celje so v tekmi Alpske lige izgubili proti drugi zasedbi Salzburga s 5 : 2. Na zadnjem gostovanju pri Unterlandu so dobili kar deset golov, a je v torek dolgo kazalo, da bodo proti eni od ekip z vrha lestvice presenetili in iztržili vsaj točko. Po začetnem zaostanku so izenačili v drugi tretjini, ko je bil uspešen Žan Flajs, potem pa je ob igralcu več v zadnji tretjini za 2 : 2 poskrbel Mark Čepon. Sledila je dobra končnica mladih gostov. Celjani ostajajo pri šestih zmagah, imajo 18 točk, kar jih trenutno uvršča na predzadnje mesto lestvice. Danes bodo gostovali pri Kitzbühlu. (DŠ)

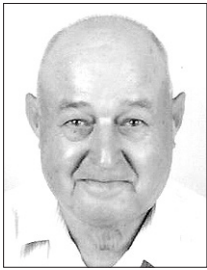

Deset Jančevih golov proti velikemu favoritu

Rokometaši Celja Pivovarne Laško so v Veszprenu v osmem krogu lige prvakov doživeli še osmi poraz.

Gostitelji so bili v svoji dvorani boljši za deset golov. »Otroški vrtec« trenerja Alema Toskića je bil le v uvodu enakovreden gostiteljem, ki so po izidu 4 : 4 najprej povezali tri gole, v 21. minuti pa so imeli že sedem zadetkov naskoka. Najvišji zaostanek Celjanov je znašal 12 golov v 55. minuti. Toskić je dejal: »Tekma je bila za nas zelo naporna, pokazala je trenutno realnost. Trenutno nismo dorasli takšni ekipi, kot je Vespren. Tudi boljša moštva, kot je naše, so nemočna proti njej. Izgubljamo veliko energije, fantom nimam česa zameriti. V ligi prvakov pridobivamo izkušnje, ki jih moramo unovčiti v domačem prvenstvu.« V nedeljo bo njegovo moštvo gostovalo v Ljubljani pri Slovanu, štiri dni kasneje še pri Barceloni. Najboljši strelec tekme na Madžarskem je bil Mitja Janc z desetimi goli: »Dali smo vse od sebe in kljub visokemu porazu smo z dvignjenimi glavami zapustili Vespren.« Grega Krečič je dosegel pet, Ante Ivanković in Stefan Žabić pa po štiri zadetke. Prvi strelec domače ekipe je bil Celjan Gašper Marguč s šestimi goli.

DŠ

Ni te več na vrtu, ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši,
če lučko na grobu upihnil bo vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar.

ZAHVALA

V 75. letu nas je zapustil dragi
mož, ati in dedi

FRANC LAVBIČ

iz Trnovca 46, Dramlje

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem za izrečene besede sožalja ter darovano cvetje,
sveče in svete maše.

Posebna zahvala nečakinji Branki Založnik in Esteri Pod-
goršek, dr. med., za požrtvovalno pomoč v času njegovega
zdravljenja, sosedom za denarno pomoč, gospodu du-
hovniku za opravljen pogrebni obred, pevcem za odpete
pesmi slovesa, govorniku Gregorju Kolarju za poslovilne
besede pri odprtem grobu, trobentaču Amadeju Štrajharju
in pogrebnemu podjetju Žalujska za organizacijo pogreba.

Žalujoči: vsi njegovi

Vsem, ki ste jo poznali,
sporočamo, da nas je
v 94. letu
zapustila draga teta

MARIJA STRAŠEK

iz Stranja 14, Šmarje pri Jelšah,
nazadnje je bila oskrbovanka
doma Sveti Jožef, Celje.

Od nje smo se poslovili v četrtek, 23. novembra 2023, na
pokopališču v Šmarju pri Jelšah.

Žalujoči: vsi njeni

Umrli je naš upokojeni sodelavec

BOŽIDAR
PEKAROVIČ,

dr. med.,

nazadnje je bil zaposlen kot zdravnik specialist
konsultant v urgentnem centru

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Splošna bolnišnica Celje

KUPIM

HLODOVINO iglavcev in lubadarja, dolžina
4,10 m, 5,20 m, 6,20 m, 8,20 m in 9,20
m, kupim. Telefon 068 681-374. 719

ZMENKI

STAREJŠI moški iz Dramelj išče za družbo
gospo, staro okoli 65 let. Zaželeno je, da
ima vozniški izpit. Telefon 070 707-355. p

ZAPOSILITEV

IŠČEMO pomivalca/pomivalca posode. Za več
informacij pokličite 031 880-897. Gostilna
Kolar, Obrtniška cesta 12, Ljubecna. 731

Smrti

Celje

Umrli so: Irena KOLAR iz
Celja, 66 let, Zdravko LAH
iz Pečovnika, 66 let, Vlado
JAMNIKAR iz Dobrove, 73
let, Marija RIDER iz Celja,

86 let, Marija REBERŠAK iz
Vrha nad Laškim, 81 let, Jo-
žef JELEN iz Šempetra, 82
let, Dragica ZAGORIČNIK iz
Velenja, 67 let.

Šentjur

Umrli so: Antonija ZDOL-
ŠEK iz Šentjurja, 87 let, Filip
HERNAUS iz Gorice pri Sliv-
nici, 75 let, Božo PLATOVŠEK
s Proseniškega, 69 let, Jožefa
REČNIK iz Goričice, 85 let,
Aleš JELENC iz Gorice pri
Slivnici, 59 let.

Zalec

Umrli so: Pavla OCVIRK iz
Žalca, 102 leti, Marjan PLAV-
ČAK iz Tabora, 66 let, Karl
VIZJAK iz Prebolda, 81 let.

Laško

Umrli so: Ivanka LAPOR-
NIK iz Velikih Grahovš, 89
let.

Velenje

Umrli so: Jožefa ČEKON iz
Velenja, 97 let, Sofija KOTNIK
iz Šoštanja, 85 let, Simon
PUKLIČ iz Velenja, 44 let.

Ko pošle so vam moči,
zaprti trudne ste oči,
med nami mirno ste zaspali,
v naših srcih vedno boste ostali.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame,
stare mame, prababice, sestre,
tašče, svakinje in tete

IVANKE LAPORNIK

rojene Jurkošek
iz Velikih Grahovš
(18. 2. 1934–8. 11. 2023)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom –
bližnjim in daljnim, prijateljem in znancem za izrečeno
sožalje, darovano cvetje, sveče in svete maše ter sprem-
stvo na njeni zadnji poti.

Posebna hvala tudi ZD Laško, Komunalni Laško za opra-
vljene pogrebne storitve, praporščakom, gospodu žu-
pniku Iztoku Hanžiču za molitve in opravljen obred,
gospo Petri Kolšek za čustvene besede slovesa, gospema
Jožici in Štefki za nošenje križa in luči, gospe Marini
in gospodu Franju Osetu za lepo odpete žalostinke ter
družinama Jurkošek s Svetine in iz Štor za obiske in
podporo v času bolezni.

Iskrena hvala vsem in vsakemu posebej.

Žalujoči: vsi njeni

STROJI

BELO in rdeče vino (starina) ugodno prodam.
Telefon 031 494-342. 728

PRODAM

TRAKTORSKO gozdarsko prikolico, 7-tonsko,
prodam. Telefon 041 731-706. 726

KUPIM

TRAKTORJE in kmetijsko mehanizacijo, v ka-
kršnem koli stanju, kupim. Telefon 041
255-834. p

TRAKTOR, s priklučki ali posamezno, kupim.
Telefon 041 680-684. p

POSEST

KUPIM

VIKEND, hišo, posest ali kmetijo, do 90.000
EUR, Celje, okolica 40 km, kupim. Telefon
041 846-570. 632

STANOVANJE

ODDAM

DVOSOBNO stanovanje v Celju, približno 50
m², oddam najraje samski osebi ali mir-
nemu paru. Telefon 041 364-140. 717

ŽIVALI

PRODAM

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred ne-
snostjo, prodamo. Brezplačna dostava,
prodaja tudi na Vranskem. Vzreja nesnic
Tibaot, telefon (02) 582-1401. n

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, grahaste in
črne, pred nesnostjo, prodamo, pripelje-
mo na dom. Telefon 070 545-481. p

PRAŠIČA, težkega 180 kg, domača kuhana
hrana (ječmen, koleraba), prodam. Cena
po dogovoru. Telefon 041 345-631. 720

JAGNJETA, ovne in ovce, pašne, hranjene s
suho krmo, lepo rejene, za zakol ali na-
daljnjo rejo, 12 živali, prodam (lahko tudi
ograj). Telefon 5824-156. 723

DVE pašni telici, težki od 200 do 300 kg,
prodam. Telefon 041 547-769. š 6

LAŽJO kravo simentalke, bikca, težkega 150
kg, in telico limuzin, težko 150 kg, pro-
dam. Telefon 041 596-475. 734

KUPIM

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajer-
ski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon
040 647-223. p

DEBELE, suhe krave in telice za zakol kupim.
Plačilo takoj + davek. Telefon 041 653-
286. p

BIKKA mesnate pasme, težkega približno 300
kg, kupim. Telefon 041 530-885. 727

KMETIJSKI
PRIDELKI

PRODAM

RDEČE vino, po 1 EUR/liter, prodam. Telefon
031 251-363. 692

OSTALO

PRODAM

SLOVENSKA bukova drva, na paleti dolžine
25, 33, 50 cm, možna dostava, prodam.
Telefon 031 625-479. p

DRVA, suha, hrastova in smrekova, 10 m³,
prodam. Telefon 041 951-092. 726

MOŠKI plašč, eleganten, številka 46, in
korale (kamne), prodam. Telefon (03)
5451-060. 729

Poroke

Žalec

Poročila sta se: Mateja
BLAŽ in Boris STERNAD oba
iz Migojnic.

museum of recent history | celje

m n z c
muzej novejšezgodovine | celje

TA VESELI
DAN
K U
l t u
R e
3. december
Dan odprtih vrat slovenske kulture

3. december 2023

TA VESELI DAN KULTURE

* 14.00–18.00: ogledi stalnih in
občasnih razstav
v MnZC

* 15.00: Hermanova družinska
ustvarjalnica:
praznične hiške

* 16.00: javno vodstvo po razstavi
Stran pa ne bomo metal'

* 14.00–16.00: ogled razstav
v Fotohiši Pelikan

VSTOP PROST.

INFORMACIJE:
WWW.POKMUZ-CE.SI
MUZEJ@POKMUZ-CE.SI
03/42 80 962
031 612 618

ODPIRALNI ČAS:

TOREK - PETEK 10.00 - 16.00
SOBOTA 9.00 - 13.00

PONEDELJEK, ZAPRTO
NEDELJA, PRAZNIKI

VSTOPNINA: 5€

JAVNO VODSTVO
CELEIA - MESTO POD MESTOM

SOBOTA,
2. DECEMBER 2023,
OB 11.00,
KNEŽJI DVOR.

televizija celje

KONTAKT: 03/42 88 266, marketing@tvcelje.si
www.tvcelje.si

DOGODKI DNEVA

od ponedeljka do petka ob 18.30 in 22.15

telemach

kanal 673 kanal 306 kanal 271 kanal 152

AKCIJA TRAJA DO 31. 1. 2024.

VSE PRILOGE

4 x BREZPLAČEN MALI OGLAS

2 ČESTITKI s 50 % popusta na RADIU CELJE

15 % popusta pri objavi osmrtnic in zahval v NT

03/422-51-71
narocnine@nt-rc.si
www.novitednik.si

Obiščite nas, pokličite nas ali nam pišite in pripravili vam bomo ustrezen predračun.
Oglasni oddelek Novega tednika, Prešernova 19, Celje.

ZA OBSTOJEČE IN NOVE NAROČNIKE

-15%

NA LETNO NAROČNINO

novi tednikradio celjeSONČEK obišči svet!

REZERVACIJE: 03 425 4640, 03 425 4630

Z RADIEM CELJE NA ČAROBEN ADVENT V BUDIMPEŠTO IN GRADEC

2-dnevno avtobusno potovanje

140 evrov na osebo

ADVENTNO OBOGATEN PROGRAM:

- Budimpešta, mesto s številnimi mostovi čez reko Donavo
- Gradec z ledenimi jasicami in mesto za vsakogar

Termin: 9.–10. december

V dvorcu Gutenbergel spet pričarali pravljico vzdušje

Slika, ki so jo po petih desetletjih vrnili v Šoštanj

Adventna razstava v šoštanjskem dvorcu Gutenbergel že nekaj let s svojo pravljico podoba predstavlja prijeten uvod v božično-novoletni čas. Med obiskovalci tudi letos prestreza pohvalne odzive. Zakaj, se lahko prepričate še do 3. decembra. Mi smo se že.

BARBARA FURMAN

Dvorec Gutenbergel ima pestro in bogato zgodovino. Bil je dom družine Woschnagg, ki je imela največjo usnjarno v Avstro-Ogrski. Dvorec je zelo povezan z mestom Šoštanj in njegovo preteklostjo. Ne samo stavba dvorca, tudi njegova okolica in park sta po besedah arhitektke in interpretke kulturne dediščine Mateje Kumer izjemnega pomena.

»Skozi strokovne raziskave sem odkrila, da je bil Alfred Keller z Dunaja arhitekt zadnje prenove dvorca v letu 1925, za postavitev steklenjaka na vrtu dvorca je poskrbela dunajska tovarna Ignaz Gridl. Z dvorcem je povezanih kar nekaj znanih osebnosti, med drugim kipar Ivan Meštrovič, Josip Broz – Tito, graški slikar Paul Schmidtbauer, akademski

kipar Ivan Napotnik, češki industrialec Tomaš Bata, Alfred Nobel in Herman Noordung Potočnik. Vsi ti gradniki in izjemna ohranjenost prvotnih elementov so prispevali, da je celjska območna enota Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije predlani pripravila strokovne podlage, ki so pripomogle k temu, da je lani Vlada Republike Slovenije razglasila dvorec in njegov park za kulturni spomenik državnega pomena, ki je prvi in zaenkrat še edini v občini Šoštanj.«

Podobe arhitekture in umetnosti

Ob Dnevih evropske kulturne dediščine leta 2015 je

dvorec Gutenbergel prvič odprl vrata za javnost. Obisk in zanimanje zanj sta bila izjemna. Že takrat je Mateja Kumer k sodelovanju povabila prijatelja in mojstra cvetličarstva Simona Ogrizka, ki je bil pobudnik zamisli o adventni okrasitvi dvorca.

»Celotna dekoracija dvorca je avtorsko delo Simona Ogrizka, ki v duhu medgeneracijskega in multikulturnega sodelovanja vedno poskrbi za dodatne pridne roke. Tako so mu pri pripravi letošnje razstave pomagali dijaki celjske srednje šole za hortikulturo in vizualne komunikacije, članice vrtnarskega krožka univerze za tretje življenjsko obdobje iz Velenja in osem cvetličarjev iz Splita. Simon Ogrizek svoje dekoracije pripravlja na osnovi bogatih izkušenj. Kot predsednik svetovne organizacije Florint spretno prenaša podobe arhitekture in umetnosti v lokalni prostor s pomočjo naravnih materialov,« še pojasni Mateja. Poleg raznovrstnih dekoracij cvetja razstavo do-

V salonski sobi dvorca je tokrat na ogled slika Lov za srečo.

polnjujejo najrazličnejši izdelki lokalnih podjetnikov in ustvarjalcev. Ker so tudi park dvorca Gutenbergel prizadeli kar trije vetroolomi, so bili do zadnjega trenutka v dilemi, ali razstava sploh bo.

»Lov za srečo«

V salonski sobi dvorca je tokrat na ogled slika Lov za srečo (Die Jagd nach dem Glück), ki so jo po petdesetih letih vrnili v Šoštanj. Kot je povedala Mateja Kumer, jo je na željo Šoštanjčanov naslikal »hišni« slikar družine Woschnagg Walter Heubach, Prebivalci Šoštanja so denar za sliko zbrali med letoma 1910 in 1920. Je reprodukcija (olje na platno) nemškega slikarja Rudolfa Friedricha Augusta Henneberga in je bila ustvarjena po predlogi – razglednici, ki jo je iz Nemčije prejel Šoštanjčan Rudolf Titscher (Tičer). Originalno delo Henneberga je razstavljeno in je del stalne zbirke v berlinski narodni galeriji.

»Najprej je bila slika izobešena v stari šoštanjski kinodvorani poleg hotela Union, potem so jo prestavili v kinodvorano v Družmirju. Njena pot je precej dolga in zapletena, saj je bila približno 30 let nameščena v vili

Herbestein v Velenju. Danes smo v Šoštanju ponosni, da se je župan Boris Golčnik zavzel zanj in smo jo lahko v dvorcu Gutenbergel pokazali širši javnosti, predvsem pa Šoštanjčanom.«

Foto: Andraž Purg

Razstava temelji na naravnih materialih.

Pobudnica razstave je arhitektka Mateja Kumer.

Njuno upanje še ni ugasnilo

Str. 24

Po vsakem dosežku hrepeni po več

Str. 27

Ustvarila sta medeno pravljico

Str. 28-29

Gregor Križnik upa, da bo Zgornja Savinjska dolina tudi po poplavah privabljala ribiče z vsega sveta

»Vsak dan sem ob Savinji, ob njej najdem svoj mir«

Na intervju je prišel iz nočne izmene iz celjskega regijskega centra za obveščanje, kjer v klicnem centru dela kot operater. Ponudila sem mu kavo, a jo je vljudno zavrnil. O njegovi utrujenosti ne duha ne sluha. Govoril je hitro, zbrano in s posebnim žarom. O vsem, kar zapolnjuje njegov vsakdan. Ob delu v centru za obveščanje, kjer zaposleni to jesen opozarjajo na nizke plače, je že vrsto let predan gasilec, ribič, lovec, tudi šolanje psov mu ni tuje. In je eden tistih junakov, ki so med avgustovskimi poplavami pomagali pri reševanju ljudi, od katerih še danes prejema zahvale.

BARBARA FURMAN

Njegovi sodelavci in prijatelji pravijo, da je izvrsten motivator pri delu, zato ne preseneča, ko pove, da je njegovo življenjsko vodilo: »Zahtevaj nemogoče in boš dobil največ, kar je mogoče!«

Savinjčan ste, odraščali ste v Okonini, zdaj živite v Mozirju. Najbrž poznate stereotip, da ste Savinjšani in Gorenjci skopuški.

Poznam. (smeh) A se ne strinjam z njim. Pogosto namreč slišim pohvale na račun gostoljubnosti Savinjščanov. Tudi Gorenjci so, sodeč po mojih izkušnjah, gostoljubni. Zato ne vem, zakaj se je pojavil ta stereotip.

Zagotovo se strinjate, da smo Slovenci kot narod solidarni. Odraščali ste v družini, v kateri so vam privzgojili sočutje. Oče je menda rad pomagal drugim, zato so se ljudje pogosto zatekali k njemu po pomoč.

Ponosen sem na to. Že v otroških letih sem opazoval solidarnost med ljudmi. To je bil čas, ko so ljudje še imeli čas drug za drugega in so si pomagali pri najrazličnejših opravilih. Pri gradnji hiše na primer ali pa so organizirali udarniške akcije pri kopanju jarkov za vodovod. In še bi lahko našteval. V tem duhu sem odraščal, zato se mi zdi medsebojna pomoč samoumevna.

Solidarnost smo kot narod dokazali tudi v avgustovskih poplavah. To so bili za vas zagotovo zelo stresni dnevi tako v službi v regijskem centru za obveščanje kot tudi v

domačem kraju, kjer ste kot gasilec pomagali ljudem, ki jih je zalila voda.

Avgustovski dnevi so nas zaznamovali za vedno. Tako tiste, ki so bili poplavljeni, kot tudi vse nas, ki smo pomagali pri reševanju. Čeprav sem v gasilskih vrstah že približno 22 let, operater v centru za obveščanje pa sem približno 16, česa takšnega še nisem doživel. Ukrepati je bilo treba preudarno, hitro, učinkovito. Poplava me je ujela v nočni izmeni v službi, kjer sem delal v dveh zaporednih izmenah kot operater, nato sem kot pomočnik poveljnika Gasilske zveze Zgornje Savinjske doline v štabu koordiniral reševanje in evakuacijo ljudi. Skrbel sem tudi za dostavo najnujnejših stvari s pomočjo helikopterjev iz naše države in tujine ter za radijske zveze. Že med poplavami, predvsem pa po njih, sem med opazovanjem ljudi okrog sebe spoznal, da kritični dogodki potegnejo iz človeka vse najboljše in tudi vse najslabše. Stisko ljudi smo izjemno občutili tudi v službi. V našem klicnem centru za obveščanje so telefoni brneli noč in dan. Zaradi obilice dela so prišli v službo tudi tisti, ki so bili na dopustu. Že tako utrujeni od hudih poletnih neurij smo delali z zadnjimi atomi moči in tudi to zelo stresno preizkušnjo uspešno prestali. Kakšne posledice je pri nas pustila, se bo sčasoma pokazalo.

Pravite, da so telefoni v klicnem centru za obveščanje brneli noč in dan, saj je veliko ljudi potre-

bovalo pomoč. Koliko klicev lahko sočasno sprejmete?

Naenkrat lahko sprejmemo največ tri telefonske klice, sicer pa v klicni center lahko sočasno pokliče 33 ljudi, vendar so v čakalni vrsti. Ko so razmere normalne, imamo operaterji več časa za pogovor s posameznikom, v izrednih razmerah pa moramo poskrbeti, da od njega hitro pridobimo potrebne informacije za aktivacijo ustrezne pomoči in lahko čim prej sprejmemo naslednje klice. Zelo pomembno je, da je oseba, ki nas pokliče, prisebna in mirna, da lahko osredotočeno odgovarja na naša vprašanja, saj potrebujemo informacije za učinkovito ukrepanje.

In če je na drugi strani telefonske linije nekdo, ki je paničen?

Usposobljeni smo za to, da ga umirimo. Nekateri tudi kričijo. So tudi takšni, ki nas pokličejo in so tihi, ker zaradi stresa niso sposobni govoriti. V takšnih primerih je še posebej pomembno, kako se odzovemo, da jih spodbudimo, da povedo, kar želijo povedati. Opažam, da tudi otroci ali mladostniki, ki pokličejo na številko 112, znajo zelo zbrano povedati, kje in zakaj je potrebna pomoč.

Formalne izobrazbe za poklic operaterja v klicnem centru za obveščanje ni. Kako ste prišli na to delovno mesto?

Splet naključij me je leta 2007 privedel do potrebe po menjavi službe. Prijavil sem se na razpis za prosto delovno mesto operaterja v Regijskem centru za obveščanje Celje. Spomnim se, da se je na razpis prijavilo približno 200 kandidatov. Po pisnem testiranju sem se uvrstil v ožji izbor, kar pomeni, da sem moral opraviti še dodatne razgovore, preskuse in varnostna preverjanja. Očitno sem jih zelo dobro opravil, saj so mene in še enega kandidata poslali na usposabljanje, zatem še na psihološka testiranja in zdravniški pregled ter naju zaposlili. Sledilo je temeljno

usposabljanje za operaterje, saj moraš pri tem delu poleg računalništva in tujih jezikov poznati delovanje celotnega sistema zaščite in reševanja. Sicer pa je pri našem delu najbolj pomembna psihična stabilnost. Po desetih letih službovanja sem postal soavtor novega učnega programa za operaterje. Danes vem, da opravljam pravi poklic, saj me delo izpolnjuje. Veliko lahko narediš za ljudi v stiski, če ti je mar zanje. Če si empatičen in delo opravljaš s srcem. Je pa to delovno mesto, kjer ni prostora za napake.

Številka 112 je predvidena le za nujne klice ob izrednih dogodkih in nesrečah, v katerih so ogrožena življenja. In ko potrebujemo medicinsko pomoč. Se tega zavedamo?

Ne, tega se ljudje ne zavedajo v zadostni meri, saj nas kličejo in prosijo za pomoč ob bistveno manj usodnih pripetljajih. Zgolj zato na primer, ker ne morejo v stanovanje zaradi pokvarjene ključavnice. In veliko je takšnih nepomembnih pripetljajev, ki ne sodijo v poslanstvo zaščite in reševanja. Tako kradejo čas tistim, ki so res ogroženi in potrebujejo hitro pomoč. Pokličejo nas tudi ljudje zaradi psihične stike, ki so tik pred tem, da si vzamejo življenje. Operater nikoli ne ve, kaj ga čaka, ko se odzove na telefonski klic. Lahko je na drugi strani nekdo, ki je pomotoma poklical, nekdo, ki je v življenjski nevarnosti, ali nekdo, ki nas bo obvestil o nesreči velikih razsežnosti. Zato moramo biti pri vsakem klicu zbrani in pripravljeni na vse.

So lažni klici pogosti?

Lažnih klicev je vedno manj. To pripisujem večjemu osveščanju, predvsem mladih v šolah. Se zgodi, da kdaj pokličejo otroci in rečejo: »Gori, gori ...« Pri tem se hihitajo in potem odložijo slušalko. Eno je otroška igra, nekaj povsem drugega je, ko gre za namerno zavajanje. Ko nas na primer nekdo pokliče in reče, da v Prežihovi ulici gori avto, ter takoj odloži slušalko. Tudi v takšnem primeru

Osebnostno sem s pogoji dela zadovoljen. Res pa je, da so plače nizke. Kolegi, ki začnejo delati pri nas, imajo minimalno plačo, kar je za tako odgovorno delo nesprejemljivo.

Gregor Križnik iz Mozirja

smo dolžni ukrepati in poslati gasilce. Vendar pristojni hitro ugotovijo, kdo si je privoščil neslano šalo, in ustrezno ukrepa.

Nekdo je zapisal, da ste operaterji v centrih za obveščanje ljudje brez imena z veliko odgovornostjo. Ko se odzovete na telefonski klic, se ne predstavite z imenom in s priimkom.

To je pravilo, ki se ga pri delu dosledno držimo. V mojem domačem okolju me ljudje sicer poznajo in vedo, kje delam. Zato se zgodi, da me kdo ustavi na cesti in se mi zahvali za pomoč. Sploh po poplavih mi je veliko ljudi izkazalo hvaležnost. Iskrena pohvala mi vedno pogreje srce. Dober je občutek, ko lahko pomagaš. Ko veš, da je bilo zaradi izjemno hitrega in pravičnega ukrepanja operaterja rešeno življenje ali premoženje ob požaru, ko so z našo pomočjo helikopterji uspeli rešiti ujetje krajane v povodnji ali ko po dolgotrajnem iskanju najdejo pogrešanega svojca ... In še bi lahko našteval.

Kako ste zaposleni v centrih za obveščanje zadovoljni s pogoji dela? Znano je, da zahtevate višje plače in da tudi stavke ne izključujete, če uprava za zaščito in reševanje ne bo izpolnila vaše zahteve.

Osebnost sem s pogoji dela zadovoljen. Res pa je, da so plače nizke. Kolegi, ki začnejo delati pri nas, imajo minimalno plačo, kar je za tako odgovorno delo nesprejemljivo. Verjetno je to ključen razlog, da ni več tolikšnega zanimanja za poklic operaterja, kot je bilo pred leti, ko sem se med mnogimi kandidati potegoval za to službo.

Se strinjate, da imamo v Sloveniji zelo dober sistem zaščite in reševanja?

Zagotovo. To se je pokazalo v letošnjih poplavih, saj se sistem tudi v tako zahtevnih in nepredvidljivih razmerah ni zlomil. Nasprotno. Reševanje je bilo izjemno učinkovito. V savinjski regiji smrtnih žrtev ni bilo. Temu se tudi strokovnjaki iz tujine čudijo. Po njihovih ocenah bi tako obsežna in silovita povodenj lahko vzela sto ali celo več življenj. Ob tem želim poudariti, da je sistem zaščite in reševanja timsko delo. Močan je toliko, kolikor je močan njegov najšibkejši člen.

Se znate otresti stresa, ki ga doživite pri delu?

Mislim, da mi uspeva. Če ne bi bil dosleden pri tem, bi hitro padel v spiralo negativizma, malodušja ali depresije.

Potem najbrž ni naključje, da ste za konjiček izbrali ribolov?

Ribolov me je prevzel že kot petletnega fantiča, čeprav se z njim ni ukvarjal nihče v moji družini. Sva se pa z očetom pogosto sprehajala ob reki, kjer sem opazoval ribiče. Moje otroštvo je zaznamovala voda, veliko časa sem preživel ob njej. In tudi gozd je buril mojo domišljijo. Rad sem bil sam, s sovrstniki se nisem pogosto družil. Že leta 1992 sem se včlanil v Ribiško družino Ljubno ob Savinji, v kateri sem bil 15 let tajnik, zdaj sem že drugi mandat predsednik društva. Prizadevam si čim bolj usmerjati ribiško upravljanje v našem okolišu.

Do avgustovskih poplav je imela Savinjska dolina, sploh Zgornja Savinjska dolina, čudovite koticke za ribolov in s tem odlične pogoje za ribiški turizem. Prihajali so ribiči z vsega sveta. Koliko denarja so prinesli v dolino?

Zneski niso zanemarljivi. Po podatkih Ribiške družine Ljubno ob Savinji, ki upravlja vodo v zgornjesavinjskem ribiškem okolišu, je vsako leto prišlo od 2 tisoč do 3 tisoč ribičev iz vsega sveta. Celo s slikovite Aljaske. Veliko ribiških gostov se je vračalo več desetletij zapored. Povedali so, da zaradi miru, dobrega počutja in čudovitega okolja. Sodeč po raziskavi iz leta 2022, ki jo

Obisk ambasadorke ZDA Jamie L. Harpootlian, ki se je preizkusila v muharjenju.

Imamo zelo dober sistem zaščite in reševanja. V savinjski regiji med poplavi smrti ni bilo. Temu se tudi strokovnjaki iz tujine čudijo. Po njihovih ocenah bi tako obsežna in silovita povodenj lahko vzela sto ali celo več življenj.

je opravil nek zavod v dolini Soče, se je glede na približno 3 tisoč nočitev v proračun lokalnih skupnosti, turističnih kmetij, sobodajalcev, gostiln oziroma restavracij in drugih ponudnikov na območju občin Ljubno, Luče in Solčava letno steklo približno milijon evrov.

Pošteno bo treba zavihati rokave, da bodo razmere za ribiški turizem ob Savinji in njenih pritokih spet takšne kot pred poplavi. Kakšno obnovo zagovarjate?

Upam, da bodo odgovorni na državni in lokalni ravni poskrbeli, da z obnovo ne bodo uničili še tistega, česar povodenj ni. Posege v vodotoke morajo izvesti tako, da bo urejena infrastruktura povečala poplavno varnost in omogočila varno sobivanje med človekom in naravo. Slednjo moramo ohraniti v vsaj takšni meri, kot je bila pred vodno ujmo. Ni treba izumljati nič novega, le ozreti se je treba naokoli in uporabiti primere dobrih praks. Nekatere smo v naši dolini v minulih letih uresničili v sodelovanju z Direkcijo za vodo Republike Slovenije in s podjetjem Nivo Eko. Seveda mora v ospredju prizadevanj ostati trajnostni turizem. V naši ribiški družini smo leta 2016 kot prvi v Sloveniji omejili število ribičev, ki lahko dnevno ribarijo pri nas. Zavedamo se, da narava ni zabavišni park. Prvi odzivi nekaterih domačinov so bili negativni, češ, zakaj se branimo zaslužka. A ribiči, ki prihajajo k nam iz tujine, so to pozitivno sprejeli, zato se je povpraševanje po obisku našega ribiškega okoliša v naslednjih letih povečalo do te mere, da so bile dovolilnice razprodane tudi za pol leta vnaprej. Prijetno so nas presenetili tudi ob letošnjih poplavih. Čeprav so imeli kupljene dovolilnice, poplave pa so jim onemogočile ribarjenje, niso želeli, da jim vrnemo denar. Rekli so, naj ga namenimo za od-

S partnerko delita ljubezen do narave, tudi ribolova.

Koordinacija dela domačih in tujih helikopterjev med reševanjem v avgustovskih poplavih.

pravo posledic poplav. Tako so pokazali, kako dragocen je zanje ribolov v naših krajih in kako cenijo našo dolino.

Ta konec tedna bo v organizaciji novonastalega Društva za povezan razvoj Zgornje Savinjske doline skupaj z občinami potekala čistilna akcija. Se ji boste pridružili?

Seveda bom v akciji sodeloval s številnimi drugimi ribiči, pomagali bodo tudi kajakaši. Po poplavih je po celotni Savinjski dolini, od Letuša do Logarske doline, veliko naplavin in odpadkov, na poljih in travnikih je veliko kamenja. V akciji so dobrodošli domačini, še bolj pa prostovoljci od drugod, saj so ljudje, ki živijo v tem okolju, psihično in fizično utrujeni. Preobremenjene so tudi lokalne skupnosti. Nekateri so ostali brez domov, zato se zdaj ukvarjajo z reševanjem svojih težav. V tokratni čistilni akciji bomo pozorni tudi na to, kje so večji predmeti, ki jih je treba odstraniti, da bomo do pomladi, ko bomo akcijo ponovili, pripravili potrebno mehanizacijo za njihov odvoz.

Zelo ste dejavni v domačem okolju, vas mika tudi politika?

Ne, politika me ne zanima. Čeprav sem prejel nekaj povabil. Menim, da sem kot osebnost preveč neposreden, vedno povem, kar mislim, ne znam »sadi rožic«. (smeh) Opažam, da takšni ljudje v politiki ne zdržijo dolgo. Ali pa drugi poskrbijo, da odidejo s politične scene. Zato se s politikom ne nameravam ukvarjati. Kako bo v prihodnje, ne vem. Držim se reka nikoli ne reci nikoli.

Vaši prijatelji in sodelavci pravijo, da cenijo vaš optimizem. Da jih motivirate in navdihujete.

Počaščen sem, če me doživljajo tako. Moj življenjski moto je: »Zahtevaj nemogoče in boš

dobil največ, kar je mogoče!« Tako sodelavci kot prijatelji med ribiči in gasilci vedo, da hitreje izrečem kritiko kot pohvalo. Do sebe in svojega dela sem zahteven, zato odgovorno in zavzeto delo pričakujem tudi od drugih. Ko nekoga pohvalim, to pomeni, da je nekaj res odlično narejeno. Zavedam se, da pri delu s prisilo ničesar ne dosežeš. Pri ljudeh pričakujem, da so odkriti in odgovorni do sebe in drugih. Vedno sem z razumevanjem sprejel opravičilo nekoga, ki je rekel, da ne bo prišel na primer na delovno akcijo, ker je utrujen in bo počival ali pa se mu preprosto ne da. Motijo pa me tisti, ki obljubijo, da bodo prišli, potem pa jih ni.

»Vsak dan sem ob Savinji. Skoraj vedno brez ribiške palice, saj se bolj kot z ribolovom zadnje čase ukvarjam z varovanjem reke in ribiškim upravljanjem.«

Zahajate k reki tudi brez ribiške palice?

Vsak dan sem ob Savinji, voda me pomirja. In skoraj vedno grem k reki brez ribiške palice, saj se bolj kot z ribolovom zadnje čase ukvarjam z njenim varovanjem in ribiškim upravljanjem. Včasih se ob vodi sprehajam sam, velikokrat gre z mano moja partnerka, ki je prav tako ribička in prva ribiška čuvajka v Sloveniji. Pogovarjava se ali pa le uživava v miru in tišini. Ker imava psički, ona lakelandsko terierko, jaz nemško ovčarko, sta tudi onidve pogosto z nama. To je moj čas za sprostitve.

Foto: Nik Jarh in osebni arhiv

Po podatkih Ribiške družine Ljubno ob Savinji, ki upravlja vodo v zgornjesavinjskem ribiškem okolišu, je vsako leto prišlo od 2 tisoč do 3 tisoč ribičev z vsega sveta. Veliko ribiških gostov se je vračalo več desetletij zapored.

Še vedno prejema pohvale ljudi, ki jih je pomagal reševati med poplavi.

»Do sebe in svojega dela sem zahteven, zato odgovorno in zavzeto delo pričakujem tudi od drugih,« pravi.

Na obisku pri Bojanu in Jožici Germelj v Strugah v Zgornji Savinjski dolini

»Najino upanje še ni ugasnilo«

Hidroelektrarna je avtomatizirana, vendar je kljub temu njeno delovanje potrebno vsak dan nadzirati.

Jožica in Bojan si najbolj želita, da bi lahko z družino še naprej živeli v Strugah.

»Nenadoma smo zagledali reševalca Boštjana Pahovnika in Francija Strmčnika. Kakšno olajšanje! Kričali smo od veselja. Onadva pa sta nam kasneje povedala, da sta mislila, da kričimo, ker je nekdo padel v deročo vodo,« se spominja Bojan.

Na tem območju je bil nasad jablan, ki ga je deroča voda odnesla, ostalo je le to drevo.

V ozadju hidroelektrarne je plaz, ki se je začel sprožati po poplavih.

Čeprav strokovnjaki poudarjajo, da bivanje v zaselku Struge v občini Ljubno zaradi plazov ni več varno in so krajanom svetovali, naj se izselijo, ti še vedno vztrajajo v svojih domovih. Našli so si začasna bivališča v okoliških krajih, kjer prespijo, čez dan pa se vrnejo v svoje hiše. »Upanje, da dokončna selitev morda le ne bo potrebna, še ni povsem ugasnilo. Čakava na poročilo statikov, ki so pregledali našo hišo in gospodarska poslopja ob njej. Tudi geologi še analizirajo plazove. Če bo res potrebno, bomo pač odšli, a s težkim srcem,« pravita Jožica in Bojan Germelj, ki sta si v Strugah zgradila hišo in v njej vzgojila pet otrok.

BARBARA FURMAN

Ko hodiš po zaselku Struge, občutiš otožnost. Prevladujeta mir in tišina. Okolice hiš. le deset jih je, bolj ali manj samevajo. Ogromnega plazu nad Savinjo ne moreš spregledati. Zemljina se za zdaj sproža počasi, a se geologi bojijo, da bi ogromna gmota zemlje v strugo zdrsula naenkrat. Če bi se to zgodilo, bi nastalo jezero z veliko količino vode. Potem bi se zelo visok udarni val razlil vse do Ljubnega ob Savinji. To je najbolj črn scenarij, ki ga stroka ne izključuje. Plaz zdaj miruje, vendar geologi pravijo, da je tako obsežen plaz zelo težko zavarovati. Analizo plazu bodo vseeno naredili, a po njej ni pričakovati drastičnih sprememb. Sicer pa Struge ogroža več plazov, ne le eden.

Prijetno življenje

S fotografom Andražem sva pozvonila pri Germeljevih, sprejela sta naju zakonca Jožica in Bojan. Nobenega od njunih petih otrok, imata dva sina in tri hčerke, ni bilo doma. Mlajša obiskujeta srednjo šolo, hčerka je študentka, najstarejša sta se že odselila. Bojan je odraščal v Strugah. Pred približno tremi desetletji je spoznal življenjsko sopotnico Jožico, takrat je začel gospodariti na manjši kmetiji, zaposlen je kot voznik avtobusa, poleg tega skrbi za manjšo elektrarno ob hiši. Jožica dela v podjetju v domačem kraju. Kljub obveznostim, ki jih nalaga pet otrok, je našla čas tudi za ustvarjanje izdelkov iz filca. Veliko jih je ustvarila, zato si želi, da bi nekoč odprla manjšo trgovino za njihovo prodajo. Pravi, da jo tudi risanje navdušuje. Germeljevi so živeli prijetno družinsko življenje, avgustovska poplava jih je dobesedno čez noč pahnila v težko preizkušnjo.

Pomislili tudi na najhujše

Spomini na avgustovsko noč s četrta na petek so še zelo živi, pravi Bojan. »V četrtek sem bil v službi popoldan. Spominim se, da je močno

deževalo in me je skrbelo, ali se bom sploh lahko pripeljal iz Solčave do doma. Cesto je zalivala voda, ponekod so se že sprožili manjši plazovi. Predvideval sem, da je pred nami neporna noč. A da bo tako hudo, si res nisem mislil.«

Ker se je deževje nadaljevalo tudi v večerne ure, so vodotoki začeli naraščati, zmanjkalo je elektrike. V Lučah je deroča voda podrla jez, velika skala je obtičala v strugi, zato je Savinja s silovito močjo prebila nasip. Voda je v Strugah preplavila cesto, ki se je v trenutku spremenila v deročo reko, ki je odnašala vse pred seboj. V bližini njihovih hiš se je sprožil plaz.

»S sinom Dominikom smo se umaknili v prvo nadstropje, prišla sta tudi Bojanova oče in mama, ki živita v sosednji hiši. Prižgali smo svečo in skupaj molili. Prestrašeni smo kukali skozi okno in čakali, kaj bo. Jokali smo, ko smo videli, kako je voda izruvala sadovnjak in drevesa nosila mimo naše hiše, z dvorišča je odplavila tri avtomobile, kolesa in vse orodje iz delavnice. Pa ne le to, uničilo nam je vse, kar smo leta in leta ustvarjali. V tistem razdejanju smo pomislili tudi na najhujše. A le za hip. Ker smo verna družina, smo verjeli, da nam bo Marija pomagala. In ne boste verjeli, kljub razdejanju v hiši je kip Marije na okenski polici ostal nepoškodovan,« se spominja Jožica.

Boštjan in Franci

Ko je voda začela upadati, so lahko odšli do bližnjega sosedstva, kjer so skupaj iskali rešitve, kako bi prišli na varno iz hiš, ki so ostale ujete med dvema vodotokoma.

»S sosedom Janezom rada hodiva v hribe, zato imava nekaj planinske opreme. Težava je bila v tem, da na drugem bregu ni bilo nikogar, ki bi mu lahko podali vrv, po kateri bi se prebili na varno. In ravno takrat smo zagledali reševalca Boštjana Pahovnika in Francija Strmčnika. Kakšno olajšanje! Kričali smo od veselja. Onadva pa sta nam kasneje povedala,

da sta mislila, da kričimo, ker je nekdo padel v deročo vodo.«

Reševalca sta vse krajane uspela spraviti na varno. Reševanje je trajalo dobri dve uri. »Hvaležnost, ki smo jo občutili ob tem, je neizmerna in je v nas prisotna še danes,« poudarita.

Njuna hiša je bila v kletnih prostorih povsem zasuta z blatom, v stanovanju je bilo meter in pol vode ter mulja, obe etaži hiše sta uničeni. Gospodarski objekti so močno poškodovani. Pri čiščenju in odpravi posledic so jima pomagali prijatelji, znanci, gasilci in vojaki. »Vsem se za pomoč iz srca zahvaljujemo. Nekateri so pomagali tudi finančno. Hvaležna sva tudi za spodbudne besede, ki so v takšni stiski nadvse dobrodošle.« Prebivalce Strug so po poplavih obiskali tudi politiki, ki so obljubljali hitro in učinkovito ureditev razmer. A od besed niso prešli k dejanjem.

Hidroelektrarna

Bojanovi predniki so leta 1938 v Strugah kupili zemljišče ob Savinji in zgradili jez za potrebe delovanja žage. Obratovala je od leta 1940 do leta 1976. Nato še občasno do leta 1990, ko je visoka voda ob poplavih jez podrla. »Leto kasneje sem začel gospodariti na tem posestvu, zato sem žago nekoliko posodobil. Ob tem se mi je porodila zamisel o gradnji jezov in postavitvi male hidroelektrarne. Zamisel sem uresničil leta 2006. Hidroelektrarna je popolnoma avtomatizirana in deluje brez posadke, vendar je kljub temu potrebno vsakodnevno nadzirati njeno delovanje,« pojasni in dodaja, da bi bilo na Savinji smiselno urediti več jezov in zadrževalnikov. »Včasih je bilo od Logarske doline do Mozirja 28 jezov, danes jih je le še 8, zato voda hitreje steče po dolini. Jez umirja tok reke, zato bi bila njihova postavitve dobrodošla tudi z varnostnega vidika, lahko pa jih izkoriščamo tako za gospodarske kot turistične namene,« je prepričan Bojan Germelj.

Foto: Andraž Purg

Slavko Jezernik je že od malih nog predan gasilstvu, dejaven je tudi na številnih drugih področjih. V Gasilski zvezi Slovenije so ga pred nedavnim nagradili s plaketo gasilca, s priznanjem za življenjsko delo na ravni prostovoljnega gasilskega društva in gasilske zveze.

Pri Slavkovem delu zelo izstopa tudi njegova sposobnost organiziranja prireditev – odlično obiskanih gasilskih veselic in tradicionalnega pustnega karnevala v Novi Cerkvi.

Slavko Jezernik: predan gasilec in dejaven na številnih drugih področjih

Najbolj je srečen, ko lahko pomaga

Redki so, ki bi se tako srčno predajali za dobrobit skupnosti in sokrajanov, kot to počne Slavko Jezernik iz Nove Cerkve. Že od malih nog je predan gasilstvu, dejaven je tudi na številnih drugih področjih. Odlikujejo ga velika požrtvovalnost, vztrajnost in izjemen zanos pri delu. S temi svojimi vrlinami je vzor gasilcem Prostovoljnega gasilskega društva Nova Cerkve, ki mu predseduje že od leta 1980. Svoje izkušnje in znanje uspešno prenaša na mlajše generacije gasilcev. Najbolj ga osrečuje, da lahko pomaga drugim, pravi. Ta njegova prizadevnost in čut do sočloveka nista ostala neopažena. V Gasilski zvezi Slovenije so ga pred nedavnim nagradili s plaketo gasilca za življenjsko delo na ravni prostovoljnega gasilskega društva in gasilske zveze.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Gasilska pot Slavka Jezernika se je začela leta 1961 pri njegovih devetih letih. Svetel zgled mu je bila družina, v kateri je bilo gasilstvo zapisano z največjim spoštovanjem. Oče je bil poveljnik in predsednik gasilskega društva, gasilka je bila tudi mama. Da je bil zgled v družini res močen, pri Jezernikovih dokazujejo še danes, saj so vsi člani družine zgledni gasilci in na visokih položajih tako v društvu kot v Gasilski zvezi Vojnik-Dobrna. »Oba moja brata in sestra so gasilci. Prav tako vseh mojih pet vnukov in tudi pravnuk, ki šteje tri leta, že kaže zanimanje za gasilsko vozila,« je ponosen.

»Gasilci smo, da rešujemo in pomagamo«

Slavko Jezernik je po sprejetju v gasilsko organizacijo skozi leta napredoval tako strokovno kot na organizacijskem področju. Veliko sposobnost je dokazal pri vodenju društva. Slednje je pridobilo nove prostore, dosseglo je boljšo opremljenost,

povečalo se je tudi članstvo. »Slavkova sposobnost organiziranja praktičnega dela v društvu in spoštljiv odnos do članov sta v gasilske vrste privabila neverjetno število ljudi, pripravljenih, da se žrtvujejo za sočloveka. Zgled je bil v prvi vrsti sam, saj je prosti čas in energijo žrtvoval za delo na vseh področjih društva,« je o njem zapisal brat Ivan Jezernik.

Slavka pri njegovem delu najbolj osrečuje, da lahko pomaga drugim: »Gasilstvo je humana in plemenita dejavnost. In gasilci smo zato, da rešujemo in pomagamo.« S tem se je izkazal na številnih posredovanjih, predvsem ob velikih poplavih na Celjskem, tako v letih 1990, 1998 in 2008 kot ob letošnjih poletnih neurjih, ki so pustila po Novi Cerkvi in okolici. »Bilo je noro. Česa takšnega ne pomnim. Drevesa so pod orkanskim vetrom padala kot domine. Dobili smo šeststo klicev krajanov. Ceste so bile neprevozne. Da smo se lahko gasilci prebili do poškodovanih hiš, smo na pomoč poklicali tudi podjetnike in kmete, da so

pomagali s svojo mehanizacijo. Česa takšnega si ne želim doživeti nikoli več. To je bila res huda ura,« se spominja. Ponosen je na svoje gasilce, ki so bili na terenu neprekinjeno deset dni, pomagali so tudi ob poplavih v Zgornji Savinjski dolini.

Ob posredovanjih v nesrečah, kot so neurja in požari, gasilci počnejo še marsikaj drugega – odstranjujejo osja in sršenova gnezda, rešujejo mačke ... In nič jim ni težko.

Odmevne prireditve

Pri Slavkovem delu zelo izstopa tudi njegova sposobnost organiziranja prireditev – gasilskih veselic, ki so društvu pomagale do zavidljivega nstandarda, povezale so kraj in njegove prebivalce ter dvigovale prepoznavnost in spoštovanje gasilcev v Novi Cerkvi in širše na visoko raven. »V Novi Cerkvi že dvajset let pripravljamo velike gasilske veselice. Organizacija je moja, seveda je treba delo razdeliti. Ob sebi moraš imeti ljudi, ki te poslušajo in opravijo svoje delo. Tradicija je, da na žaru pečemo telico. Vedno pride ogromno ljudi. Pri organizaciji takšne prireditve je ogromno dela in priprav ter vodenja dokumentacije. Ne glede na to menim, da so takšne prireditve dobrodošle. Ljudem je treba vsaj enkrat na leto nekaj ponuditi, da se poveselijo,« pravi.

Zelo odmeven in prepoznaven daleč naokoli je tudi tradicionalni pustni karneval v Novi Cerkvi, ki velja za eno največjih tovrstnih prireditev v celjski regiji. 35 let ga že pripravljajo in tudi pri njem ima glavne organizacijske niti v rokah Slavko Jezernik. Že v decembru se začnejo pripravljati nanj, saj organi-

zacija takšne prireditve zahteva ogromno usklajevanj, dogovarjanj, pripravo mask in drugega dela. »Ampak ves trud je poplačan, ko stopim na oder in vidim na desni in levi polno veselih ljudi, ki so navdušeni nad maskami in dogajanjem,« pravi Slavko in doda, da se tudi krajan in društva z veseljem odzovejo in sodelujejo v povorki. Najbolj je vesel, da v povorki vedno sodeluje tudi ogromno otrok iz šole in vrtca.

Za varnost in za dušo

Slavko Jezernik ob omenjenem v kraju in občini vrsto let opravlja tudi druge vodstvene funkcije. Vse od leta 1999 je predsednik Sveta Krajevne skupnosti (KS) Nova Cerkve. Je tudi predsednik sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, dvajset let (od 2002 do 2022) je opravljal naloge občinskega svetnika v Vojniku. Dejaven je tudi na kulturnem področju, kjer je predsednik KUD Godba na pihala Nova Cerkve.

Slavka Jezernika najbolj osrečuje, da lahko pomaga drugim: »Gasilstvo je humana in plemenita dejavnost. In gasilci smo zato, da rešujemo in pomagamo.«

Slavko Jezernik je prejemnik več priznanj. Leta 1990 je prejel odlikovanje za hrabrost, leta 2007 državno gasilsko odlikovanje za posebne zasluge ter veliko visokih gasilskih priznanj in odlikovanj. Za svoje delo na vseh področjih je bil leta 1998 nagrajen s srebrnim vojniškim grbom ter leta 2009 še z zlatim.

»Kot predsednik KS se trudim ravnati gospodarno. V tem času smo ogromno postorili. Med drugim smo asfaltirali številne ceste, obnovili veliko mostov ter uredili javne vodovode. Ljudem največ pomeni, da imajo asfaltirano cesto in urejeno vodooskrbo,« opaža. Pri svojem delu je zelo vztrajen in dosleden. Najbolj ga razjezi, prizna, ko ga pozimi kdo sredi noči pokliče, da cesta ni dobro splužena in da zato ne more ne naprej ne nazaj, a se nato izkaže, da ima na avtu neustrezne pnevmatike. Kot predsednik sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu skrbi predvsem za zagotavljanje boljše in varnejše prometne infrastrukture za potrebe kolesarjev, pešcev in šoloobveznih otrok.

Godba je za dušo, pravi. Včasih je v njej igral činele, zadnja leta se posveča njemu vodenju. Godba na pihala Nova Cerkve deluje že 130 let in brez nje v kraju in občini ni nobenega odprtja ali drugega pomembnejšega dogodka. »Godba naredi tisto pravo vzdusje,« je prepričan Slavko. Tako se bo s koncertom predstavila tudi na odprtju Božičnega Vojnika 16. decembra,

ko se bo godbenikom kot gostja pridružila Manca Špik.

Ponosen na krajane in gasilce

Slavko Jezernik svoje gasilske pripadnosti nikoli ni podrejal drugim vlogam, ampak jih je spretno in enakovredno povezoval in vse svoje obveznosti uspešno usklajeval. »Tudi sam se čudim, kako mi je vse to uspelo. Zaposlen sem bil v cestnem podjetju, kjer sem skrbel za razpored vozil in strojev. Ko sem pozno popoldne prišel iz službe, sem že moral naprej. Žena je včasih tarnala: »Ravno si prišel, pa že greš.« Težko je bilo vse to usklajevati, a je nekako šlo.«

Najbolj je zadovoljen, da v kraju ni razprtij in preprirov. V gasilskih vrstah je najbolj ponosen na mladino, njene mentorje in na operativne gasilce, ker se vedno zelo hitro odzovejo na posredovanje. »V društvu imamo 50 mladih, starih od 7 do 12 let, ki so s tekmovanjem prinesli že veliko pokalov. Ob tako številnem podmladku za prihodnost gasilstva v kraju ni strahu,« ponosno sklene.

Foto: Nik Jarh

V PGD Nova Cerkve bodo prihodnje leto dobili novo gasilsko vozilo, avtocisterno, ki bo lahko sprejela 10 tisoč litrov vode. Uradno jo bodo prevzeli 6. julija ob prazniku krajevne skupnosti.

Matej Krajnc, ustvarjalni rekorder

Cirkus z zakopano uniformo

Pravi, da ne mine dan, da ne bi ustvarjal. »Odkar sem se pri treh letih naučil pisati in brati, sem kar naprej nekaj kracal. Pri šestih letih sem začel pisati pesmice in od takrat se nisem ustavil. Neka sila me žene, da moram pisati,« razlaga Matej Krajnc, avtor več kot šestdesetih pesniških zbirk, več kot tridesetih proznih del in več kot štiridesetih knjižnih prevodov, kjer je bil samostojni prevajalec ali soprevajalec. Do konca leta bo neverjetna zbirka njegovih kantavtorskih glasbenih del dosegla številko štiristo. Na vprašanje, ali želi priti v Guinnessovo knjigo rekordov, odgovori: »Pravijo, da sem avtor z največ izdanimi ploščami. Ne vem, ali je to res, mogoče bom to kdaj preveril.« Že zdaj pa je jasno, da je veliko njegovih del, ki imajo običajno zelo nenavadne naslove, povezanih s Celjem, kjer je preživel otroštvo in mladost in ki se mu je globoko vtisnilo v srce.

TATJANA CVIRN

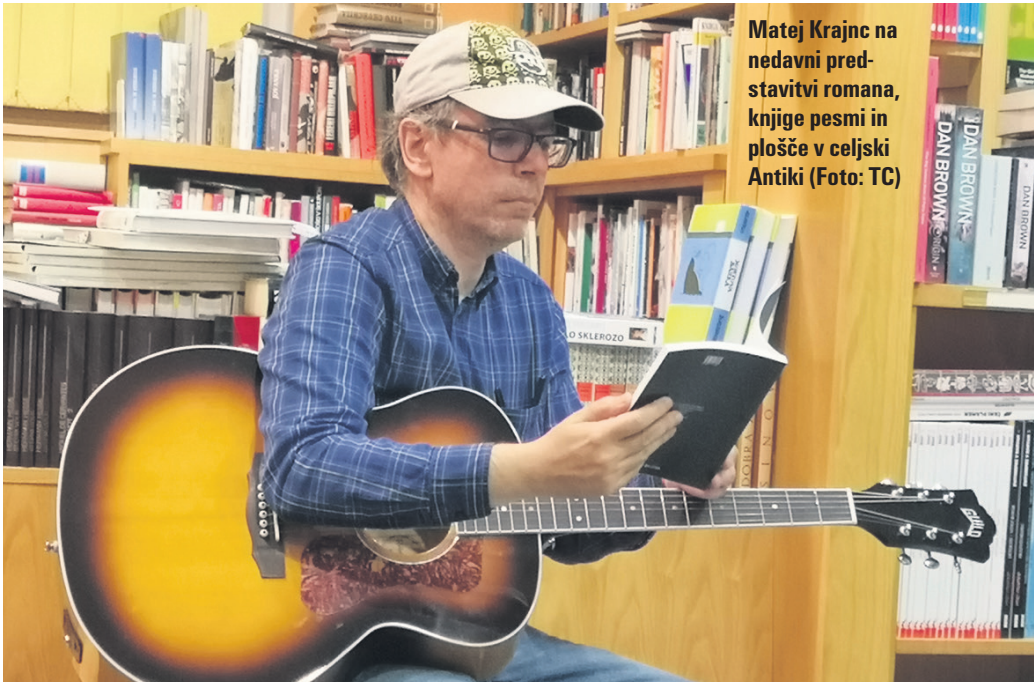
Brez Celja ni šlo niti v zadnjem romanu Psihotični cirkus Robertina Cresottija kot ne v knjižici pesmi z naslovom Sturm und Drang po presoji trgovskega potnika in tudi ne na istoimenski vinilni plošči, ki je izšla konec septembra pri založbi Helidon. »Na njej je samo sedem pesmi, a so dolge, zato sem v knjižico z besedili s plošče dodal še nekaj pesmi.« Na zadnji strani obeh izdaj se pojavlja kip celjskega Splavarja.

Zgodba o uniformi in sablji

Roman Psihotični cirkus Robertina Cresottija je izšel pri založbi VED že v začetku leta 2017, takrat z naslovom Avenija zredčenih lasišč. Založba je prenehala delovati in delo ni prišlo med bralce. Letos se je avtor zato odločil, da bo roman ponovno izdal s prvotnim naslovom, saj je povezan s Celjem in z njegovo preteklostjo.

Zgodba govori o uniformi avstro-ogrskega oficirja iz 1. svetovne vojne. Zakopana naj bi bila na vrtu hiše ob Mariborski cesti v Celju, ki je v romanu imenovana Avenija zredčenih lasišč. Hiša

s številko 97 še vedno stoji nasproti Planeta Tuš, kjer je avtor preživel najzgodnejša otroška leta. »Nanjo so vezani moji najlepši zgodnji otroški spomini, čeprav smo tam živeli le do mojega šestega leta, ko smo hišo prodali občini in se preselili na Lavo. S to hišo je povezana tudi zgodba romana. Družinska legenda je, da je uniforma mojega pradedka, očeta moje stare mame, zakopana nekje v okolici hiše. Gre za pradedka Josipa Serneca, a ne gre za istoimenskega znanelega politika iz tistega časa, medtem ko sta oba pokopana na Golovcu. Imam njegovo fotografijo v uniformi, saj je šlo za ugodno celjsko družino, ki si je takrat lahko privoščila fotografiranje pri Pelikanu. Zaradi zaslug v vojni je praded dobil finančniško službo v Celju in nato v Gornjem Gradu, kjer je tudi umrl,« pripoveduje Matej Krajnc, ki se spominja, da sta imela z bratrancem kot otroka v načrtu, da bosta prekopala cel vrt, da bi našla uniformo ... Danes bi bilo to težko, saj se je okolica hiše precej spremenila. Kako je bilo z iskanjem uniforme, lahko bralci sami preverijo v omenjeni knjigi ...

Ko samostojni ustvarjalec dobi službo

Nekaj dejstev v knjigi si je avtor izmislil, na primer tudi to, da vozi avto, saj nima izpita. V roman je vpletel še cirkus, verjetno zato, ker ima zelo lepe spomine na predstave, kamor sta hodila z očetom.

»V tej knjigi sem se hotel posvetiti spominom na družino ter hišo in pripoved napisati tako, da ne bi izpadla kot žalostna zgodba o mrtvih ali sentimentalna zgodba o neki hiši. Zato je v njej tudi nekaj humorja, samoironije ...« Na primer del, kjer govori o tem, da je našel službo in da je bil to tako velik dogodek, da se je svet obrnil na glavo in so se mrtvi sorodniki začeli vračati v hišo ... Kruha Matej resda ni nikoli razvažal, je pa delil reklamne letake tako kot v knjigi in tudi sicer počel vse mogoče. »Tudi če nisem bil redno zaposlen, sem ves čas nekaj delal. Če ni bilo dovolj zaslužka s pisanjem, sem se ukvarjal z računalniki, imam celo izpit za

tonskega tehnika, delal sem na radiu, v knjigarnah ... Redna služba sicer zagotavlja neko mirnost, svobode pa je več v samostojnem poklicu oziroma naj bi tako bilo, a je vprašanje, ali je to res svoboda, ker je plačilna nedisciplina velika in si zaradi preživetja prisiljen delati stvari, ki jih mogoče ne bi. Imam srečo, da trenutno lahko delam to, kar imam rad, in da mi to nekako znese,« pripoveduje Krajnc, ki trenutno spet živi v Ljubljani, potem ko je dve leti živel v Mariboru.

Na Celje ga vežeta dve veliki temi, to sta omenjena hiša ob Mariborski cesti in Savinjsko nabrežje, ki mu je ostalo v spominu po sprehodih z očetom, preden je ta umrl. »Pogosto sva hodila v mesto, po parku, ob Savinji ... Verjetno mi je vse to ostalo v tako globokem spominu zato, ker je umrl, ko sem bil star komaj sedem let.«

Pesniki in glasbeniki

V otroštvu ga je zaznamovala tudi glasba. Mama je učila klavir in glasbo, a ni maral te-

orije, igrati je hotel rok, džez, bluz, zato se je sam naučil igrati kitaro. »Pri hiši smo imeli ploščo uspešnic Boba Dylana, a je bil takrat prezahteven zame in sem se k njemu vrnil kasneje, enako kot k drugim pesnikom, glasbenikom, ki odlično povezujejo obe umetnosti.« Tudi sicer so doma veliko poslušali glasbo in njegova zbiralska navdušenost se je začela že zgodaj. Vesel je, da se vinilni nosilci zvoka vračajo in da lahko dopolnjuje svojo bogato zbirko. »Če se pojavi novost, imam ušesa našpičena, da ugotovim, ali so »moji« izvajalci izdali kaj novega.«

Bralcem je s prevodi približal poezijo Alexandra Popa, Boba Dylana, Leonarda Cohena, Zdenka Franjčiča, Dragana Velikičiča ... Antologija njegovih prevodov glasbenikov pesnikov naj bi še letos ali v začetku prihodnjega leta izšla na Hrvaškem.

Od leta 1992, odkar se tudi sam ukvarja s kantavtorstvom, združuje poezijo in glasbo tako kot njegovi vzorniki, kot so Dylan, Cohen, Tom Waits in nekateri domači izvajalci.

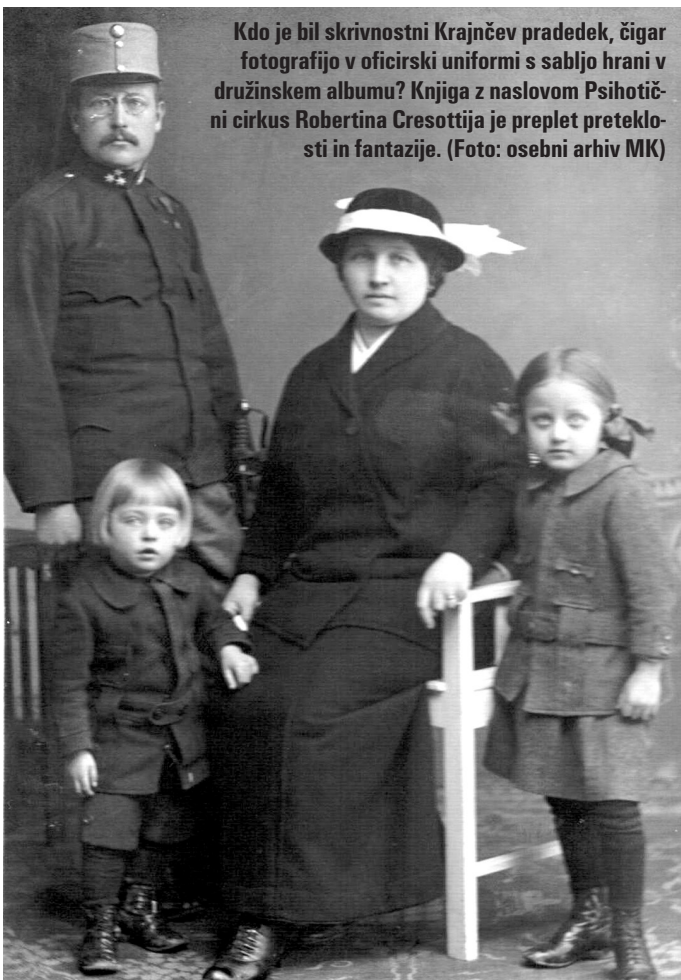
V njegovih besedilih se večkrat pojavi tudi Oto Pestner. »Z Otom se pozna od leta 1990, ko sem kot »mulc« šel ogovoriti Marjana Petana, ali bi lahko dobil še vse tiste plošče New Swig Quarteta, ki so mi manjkale. Videl je, da se spoznam na črnsko duhovno glasbo, in me je predstavil drugim članom kvarteta. Z Otom sva spoznala, da imava kar nekaj skupnih tem, ki naju zanimajo, na primer Elvis, rok glasba iz 60. let, stari filmi, risanke, muzikali ... Prijateljstvo traja že leta, zato sem napisal tudi njegovo biografijo, ki je izšla leta 2013.«

Celjske teme še na zalogi

A načrtov o celjskih zgodbah še ni konec. »V predalu imam ploščo uglasbitev Kajuhovih pesmi, nekaj sem jih kot gost že predstavil na prireditvah Poletja v Celju. Pred kratkim sem izvedel, da bo prihodnje leto končno izšlo delo Zastrupitev z algami, ki je nastalo leta 2011. Zgodba pripoveduje o preminulem paru, ki se je vselil v prazno stavbo nekdanje Naše knjige v Stanetovi ulici v Celju in se pretvarja, kot da je še tam vedno knjigarna s papirnico. Sicer pa je materiala še veliko tudi za romane in kratke zgodbe,« pravi avtor in napoveduje še prevode Byronovih epigramov.

Kot otrok je najprej začel pisati pesmi, nato tudi zgodbe. »Imel sem bogato domišljijo, veliko sem bral in sem že v osnovnošolskem glasilu objavljaval kratke zgodbe.« Polet so mu dale objava v Cicibanu, prva nagrada za kratko prozo na Roševih dnevih in nato zmaga na republiškem natečaju mladih literatov, kjer je bil najboljši pesnik po izboru selektorja Ferija Lainščka. S pisano besedo je bil povezan tudi njegov kasnejši študij primerjalne književnosti.

Kam se uvršča s svojo prozo in pisanjem nasploh? »Pišem svojo literaturo, ki ji ne želim dodati pridevnika in ne želim se predalčkati. Če bi ves čas pisal v podobnem slogu, bi mi bilo dolgočasno. Tudi zato sem v življenju počel že toliko različnih stvari.«

»Res je zanimivo, da se lahko neka hiša tako vtisne v spomin človeka. V njej sem imel svojo sobo, lahko sem se v miru igral, bral, poslušal prve plošče z glasbo ... Ko smo se preselili na Lavo, nisem imel več svoje sobe in sem tudi hišo drugače dojemal.«

V Patagonijo bi se še rad vrnil, saj je navdušen nad tamkajšnjo naravo in strmimi stenami.

Tilen Cmok (levo) v družbi Matica Grudnika in Matevža Jeršina (v rumeni vetrovki) na gori Aguja Guillaumet.

»Alpinisti se, kolikor se le da, umaknemo od hribov, ki so množično oblegani. V stenah, kamor se povzpnamo, lahko še vedno najdemo mir in svobodo.«

Alpinist Tilen Cmok iz Tratne v občini Šentjur

Po vsakem dosežku hrepeni po več

»Klicala nas je vsa Patagonija, vendar za glavni cilj s kolegi še nismo bili dovolj dozoreli. Tja bi se vsekakor še rad vrnil, saj je narava res lepa. Stene so zelo strme in nudijo možnost vznemirljivega, a tudi zahtevnega plezanja.« Tako po svoji prvi zahtevnejši odpravi v Južno Ameriko pravi Tilen Cmok, ki se je iz navdušenega planinca razvil v strastnega alpinista. Odkar se ukvarja s to športno disciplino, mu ciljev nikoli ne zmanjka. A pravi, da papir prenese vse, resničnost pa je včasih drugačna. Čeprav se na vzpone temeljito pripravlja, se ob prihodu na izhodišče, ko stopi pod steno, pogosto zave, kako »majhen« je v resnici.

TINA STRMČNIK

Svoje alpinistične vzpone je doslej večinoma opravljal po Evropi, predvsem v Centralnih Alpah. Velikokrat je vrhove osvajal v Švici, kjer ima prijatelje. »V posameznem letu sta bila v ospredju smučanje in kakšen smučarski cilj. Pred dvema letoma smo s kolegi smučali z Mont Blanca. To je bil krasen zaključek takratne sezone. Kdaj drugič je bilo v ospredju plezanje in sem si za cilj zadal kakšno steno v Dolomitih. Čeprav je pozimi obilo priložnosti za smučanje, v tem letnem času treniram tudi plezanje, ki nato pride na vrsto v toplejših mesecih. Pozimi sicer rad plezam po zaledenelih slapovih. Pri ničemer ne želim popuščati, saj se to sicer pozna pri tem, ali je bila sezona uspešna ali ne.«

Od naprežanja do navdušenja

Kaj poplača ure naprežanja, utrujenosti in kljubovanja vremenskim razmeram? Po besedah Cmoka je največji čar, ko mu uspe premagati cilj in ga veselje kljub bolečim mišicam navda z energijo. »Po celem koncu tedna plezanja sem v ponedeljek morda še malo zbit, v torek pa že letim na krilih dosežka, da sem osvojil to, za kar sem treniral več mesecev. Ob tem zadoščenju so vsi naporji pozabljeni. Je pa res, da nato vedno hrepenim po še malo več.«

Omenil je, da za doseganje ciljev ni pomembna le telesna pripravljenost, ampak ima veliko vlogo pri tem tudi vreme. Najtežje razmere so pozimi, ko se je včasih po dnevih čakanja na morebiten vzpon treba obrniti in oditi nazaj domov.

Odprava v Patagonijo

Moč vremena je občutil tudi med letošnjo odpravo v Patagonijo, kamor se je podal prvič, prav tako kot član odprave Matevž Jeršin (alpinistični odsek Jesenice), medtem ko je Matic Grudnik (alpinistični klub Rinka) tam plezal že tretjič. Za prvi cilj so izbrali enega od lažjih grebenov, nato so uspešno

dosegli še nekaj vrhov. A vreme jim je preprečilo osvajanje glavnega cilja, vrha gore Fitz Roy na 3405 metrih nadmorske višine. Omenjena gora, ki sta jo dva Francoza prvič preplezala leta 1952, velja za zahteven cilj, ki ga je zelo težko osvojiti iz katerekoli smeri, je pojasnil. »Glede na to, da sem se v gore na meji med Argentino in Čilom tokrat podal prvič, sem želel pristopiti z glavo. Ni sem hotel tvegati. Življenje je lepo in ker smo s kolegi še mladi, bo za plezanje še dovolj časa.«

Dodal je, da je vpliv podnebnih sprememb v Patagoniji zelo izrazit. V času odprave je bilo vreme pretoplo. V šestih tednih, ki jih je s prijateljskima preživel tam, se je ponesrečilo pet alpinistov iz različnih delov sveta. Ledene kape so se talile in z vrhov je padal led, ki je bil prej tam negiben leta in leta.

Ker je bilo vreme neprimereno za osvajanje Fitz Roya, so se slovenski alpinisti raje podali v nižje stene, kjer je bilo plezanje sicer vseeno zelo zahtevno. »Marsikdo si kot klasično odpravo predstavlja

vlja osvajanje Himalaje, ko alpinisti v šotorih čakajo pod hribi. Mi smo živeli pri prijateljih v vasi, od hribov smo bili oddaljeni približno deset kilometrov. Če smo v vremenski napovedi opazili obet nekaj dnevnega lepega vremena, smo podobno kot drugi alpinisti v vasi hitro začeli pakirati svojo opremo in pripravljati nahrbtnike, da bi »zagrizli« v steno,« je dejal Tilen.

Surovi, a cenjeni alpinizem

28-letni Šentjurčan, ki je izpit za alpinista opravil lani spomladi, je pojasnil, da v patagonskih hriboh ni mobilnega signala, tam tudi ni organizirane gorske reševalne službe. Ker ves čas piha, helikoptersko reševanje ni mogoče. Tisti, ki se odpravijo med vrhove, v posebnem uradu prej vnesejo podatke o tem, kam gredo in katero smer bodo ubrali. Takrat prejmejo tudi nekakšen pozivnik, s pomočjo katerega lahko sporočijo, če so v težavah. Na pozivnik lahko tudi sami prejmejo prošnjo po pomoči, če se v težavah znajde kateri drug alpinist v bližini. »Alpinizem je tam res še v surovi obliki in prav zato so ti vrhovi tako cenjeni,« je poudaril.

Spremlja ga nahrbtnik znanja

Ko se povzpne na vrh katerega od več tisoč metrov visokih očiakov, se zaveda, da vse učenje in treniranje, čemur se posveča že leta in leta, še zdaleč ni zamen. Popotnico sta mu dala že starša, ki sta ga že pri šestih mesecih nesla na Okrešelj. Ko je bil star dve leti, je že stal na smučeh. Kot otrok se je pridružil planinskemu krožku v OŠ Slivnica pri Celju, kjer je pridobil ogromno prijateljev. Z nekaterimi vrstniki iz krajev Savinjske doline, s katerimi je preživil planinske tabore, se še vedno včasih odpravi v hribe.

Pod okriljem omenjenega krožka se je udeleževal kvizov Mladina in gore, tekmovanj v orientaciji ter z ekipo dosegal lepe uspehe. Osvojena znanja o prvi pomoči, planinski etiki, bontonu v hriboh in še marsičem se mu zdijo dragocena osnova, na kateri je gradil svojo pot. Kasneje so ga pod svoje okrilje vzeli inštruktorji Plezalnega kluba Rifnik Šentjur. Kot je dejal, so ga malo »prizemljili«. Ob njihovem mentorstvu je spoznal, da ni pojedel vse učenosti. Zaradi seštevka nabranih izkušenj je alpinizem danes zanj način življenja. »Ni dneva, ko ne razmišljam, kam bi še rad plezal. V noči, preden se kam podam, mi ponavadi vse to roji po glavi, čeprav bi moral takrat spati, da bi se spočil. Ko mi kdaj kaj ne gre, me to utrdi za naslednjo izkušnjo. Iz vsake skušam potegniti nekaj dobrega.«

Foto: osebni arhiv

V patagonskih hriboh ni mobilnega signala, tam tudi ni organizirane gorske reševalne službe, je pojasnil 28-letni alpinist iz Tratne v občini Šentjur.

Darja in Gregor sta se odpovedala redni službi in se podala v svet čebelarstva. »Ni nama žal, da sva se tako odločila, čeprav je pri najinem delu tudi veliko odrekovanja. Ko se imajo ljudje običajno najlepše (poleti in decembra, ko je polno veselja, druženja), midva najbolj garava, saj imava obveznosti do ljudi in do čebel,« pravita.

Darja in Gregor Šolar: čebele so njuna strast in način življenja

Ustvarila sta medeno pravljico

Čebele družini Šolar s Strmce pri Laškem predstavljajo poglavitno skrb že od leta 1982. Čebelariti je začel Franc Šolar, ki je na domačiji postavil prve panje. Skozi leta dela s čebelami in z mnogimi izobraževanji si je pridobil najvišji naziv v čebelarstvu – čebelarski mojster. Njegova žena Tatjana je ob prvih litrih pridelanega medu začela ustvarjati medene dobrrote. Z bogato in s pestro ponudbo čebeljih pridelkov in izdelkov iz medu sta kmalu postala zanimiva za širšo okolico ter za obiskovalce Laškega. Z ljubeznijo do čebel sta »okužila« tudi sina Gregorja in svakinjo Darjo, ki sta začela ustvarjati medeno pravljico.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

»Tast me je s svojimi dolgotrajnimi izkušnjami vpeljal v čebelarstvo, tašča pa v predelavo medu in peko medenih dobrot,« pravi Darja Šolar, ki je ob odgovorni službi in skrbi za družino ves svoj prosti čas zelo rada posvečala čebelarjenju. Z leti so jo čebele tako osvojile, da je po dvanajstih letih dela v računovodstvu sprejela pogumno odločitev – v službi je dala odpoved in se odločila, da se bo podala na novo življenjsko pot. Tako je konec leta 2016 uradno prevzela čebelarsko kmetijo. Iz diplomirane ekonomistke se je prekvalificirala v čebelarko ter se dodatno izobrazila za apiterapevko in preizkuševalko medu. V letu 2020 se ji je pri delu s čebelami pridružil tudi mož Gregor in zdaj se skupaj profesionalno ukvarjata s čebelarstvom, pridelavo izdelkov iz medu, lektarstvom in z apiturizmom.

Delo s čebelami je svetlobna leta stran od dela, ki sta ga opravljala pred tem, pravita,

in oba se strinjata, da imata ob poslušanju brenčanja čebel in žvrgolenja ptičkov najlepšo pisarno na svetu.

Vsi bi jih imeli

Njuna zgodba se bere precej romantično, toda – ali je profesionalno ukvarjanje s čebelarstvom tudi v resnici takšno? »Ni nama žal, da sva se tako odločila, čeprav je pri najinem delu tudi veliko odrekovanja. Ko se imajo ljudje običajno najlepše (poleti in decembra, ko je polno veselja, druženja), midva najbolj garava, saj imava obveznosti do ljudi in do čebel. Letos je še posebej pestro, saj morava

poskrbeti, da so police v trgovinah založene z Eminimi medenjaki. Povpraševanje po njih je res veliko, tako da sva zelo vpeta v peko,« pravita Darja in Gregor. Emini medenjaki so namreč od prve polovice oktobra na voljo tudi na policah trinajstih Intersparovih trgovin po vsej Sloveniji v okviru akcije Štartaj Slovenija.

Vse medenjake spečeta sama. Gregorjeva mama pomaga pri zavijanju oziroma pakiranju. Ob tem pripravljata tudi poslovna darila, sodelujeta na raznih dogodkih in lokalnih prireditvah, vsako soboto sta prisotna na celj-

ski tržnici in vsako sredo na Domačem kotičku v Laškem. Njuni izdelki so na voljo tudi v domači trgovini. Za pomoč na čebelarski kmetiji sta Darja in Gregor v letošnjem letu zaposlila enega delavca.

Postali so »hit«

»Vsi bi jih imeli,« se nasmejeta in priznata, da je zelo težko zavračati naročila. »Ljudje težko razumejo, da vsega ne zmoreva. Najina največja odgovornost je trenutno do trgovin. Hvaležna sva, da so bili Emini medenjaki prepoznani kot izdelek, ki je vreden, da ga spozna cela Slovenija.

Emini medenjaki so v hipu postali prava prodajna uspešnica. Kako zelo priljubljeni so med kupci, dokazuje primer iz Kopra. »Gospod je jokal, ker jih je v tamkajšnji trgovini zmanjkalo. Vnukinji, ki ji je tudi ime Ema, jih je želel podariti za rojstni dan,« se spominja Darja Šolar.

In zakaj sta se z Gregorjem ob vseh njunih medenih iz-

delkih odločila založiti trgovske police ravno z Eminimi medenjaki? »Kjerkoli sva se pojavljala s svojimi izdelki, sva vedno imela v ponudbi tudi medenjake in vsi, ki so jih poskusili, so bili nad njimi navdušeni. Tudi na ocenjevanjih so prejeli več nagrad oziroma priznanj. Te kakovostne medenjake sva želela ponuditi vsej Sloveniji,« pojasni Darja.

Darja in Gregor Šolar imata štiri hčere. Prvorojenka Ema se je rodila pred 18 leti. Ko je bila stara 11 mesecev, je babica po njej poimenovala medenjake. Takrat se Darji in Gregorju še sanjalo ni, da bodo sledile še tri deklice ter da se bosta nekoč profesionalno ukvarjala s čebelarstvom. Emi se je kmalu pridružila sestra Iva. Darja pravi, da jo je prinesel Božiček, saj je rojena 22. decembra. Nato sta prišli še dvojčici Ana in Iza.

Že njena tašča je Emine medenjake pošiljala na ocenjevanje kmečkih dobrot in zanje prejela sedem zlatih priznanj. Pred sedmimi leti je recepte predala Darji in tudi ona je za medenjake prejela dve najvišji priznanji. Emini medenjaki se

tako ponašajo že z devetimi zlatimi priznanji. Kot poudarja Darja, so narejeni ročno po več kot sto let stari recepturi in iz izbranih kakovostnih sestavin. Vsebujejo kar petnajst odstotkov Šolarjevega domačega medu, slovensko moko, stara vzhajalna sredstva, začimbe in hišno skrivnost. Pečeni so na čebeljem vosku. Njihova prednost je tudi v tem, da ne vsebujejo

jajc, maščobe in mleka. Poimenovani so po Darjini in Gregorjevi najstarejši hčeri, ki danes šteje 18 let.

Loterija

Po prevzemu čebelarske kmetije v letu 2016 sta Darja in Gregor močno povečala število čebeljih družin. Gregorjev oče jima jih je predal 60, danes jih imata že 200 na različnih mestih v okolici Laškega. Povečala sta tudi pridelavo čebeljih pridelkov, posodobila sta prostore in opremo ter razširila ponudbo medenih izdelkov.

Čeprav zakonca Šolar nad vse uživata pri delu s čebela-

Začetki čebelarske tradicije družine Šolar segajo v leto 1982, ko je na Strmci pri Laškem Franc Šolar postavil prve panje. Leta 1988 je postal predsednik Čebelarskega društva Laško, kar je še danes. Uvajal je novosti, v času njegovega predsedovanja se je krepilo tudi osveščanje o pomenu čebelarjenja za ohranjanje biodiverzitete in prehransko varnost. Občina Laško je postala regionalno, nacionalno in mednarodno prepoznavna na zemljevidu čebelarsko širše pomembnih destinacij. Za dolgoletno predano delo na področju čebelarstva ter za prispevek k razvoju, ugledu in prepoznavnosti laške občine doma in v tujini je bil Franc Šolar letos nagrajen s srebrnim grbom Občine Laško.

Medeni izdelki Šolarjevih so na voljo tudi v domači trgovini.

Čeprav je čebelarstvo zaradi nenaklonjenih vremenskih razmer, ki vplivajo na čebele in pridelavo medu, postalo precej tvegan posel, ga Darja in Gregor ne bi zamenjala za nič na svetu.

mi in ju to tudi izpopolnjuje, priznavata, da pri čebelarstvu ni vedno vse medovito in cvetoče. Kot opažata, je čebelarstvo postalo zelo tvegan posel, odvisen od vremenskih razmer. Slednje so čebelarjem iz leta v leto manj naklonjene in čebele bi brez pomoči čebelarjev težko preživele. Če je v spomladanskih mesecih prehladno in preveč dežja, kot je bilo letos, se čebele v naravi ne morejo preživeti same, zato jih morajo čebelarji hraniti s sladkorno raztopino. Ukvarjanje s čebelarstvom je tako postalo loterija, pravi Gregor.

Medtem ko je bila lanska sezona rekordna po količini medu v zadnjih dvajsetih letih, so letos pri Šolarjevih pridelali le okoli dvajset odstotkov lanske letine. »Lani smo med začeli točiti 10. maja. Konec maja smo imeli polnih že trikrat toliko posod kot letos v celem letu. Takšna nihanja težko obvladuješ, ni varnosti. Lahko si priden, lahko vlagaš v razvoj, ampak nič ne pomaga, če nam narava ni naklonjena. Če se bodo takšne letine, kot je letošnja, nadaljevale, bomo videli, ali bomo sploh še lahko prodajali med ali bomo vsega porabili za predelavo, za medenjake in druge izdelke,« pravita Darja in Gregor. Dodajata, da se bosta prepustila toku dogodkov. Od čebel se ne želita posloviti, saj so njuna velika strast in veselje.

Slovenci še zadržani

Ob čebelarstvu imajo Šolarjevi na kmetiji registrirano

tudi lectarstvo in čebelarški turizem – apiturizem z dodano vrednostjo apiterapije. Gostijo skupine, družine in posameznike. »Ljudje se obračajo name z različnimi težavami, kot so kronična obolenja, slabo počutje, izgorelost, izčrpanost. Kombinacija čebeljih izdelkov zelo izboljša počutje. Na dvorišču imamo čebelnjak, kjer lahko gostje vdihavajo aerosole iz panja. Gre za krepitev pljučnih kapacitet, izboljšanje počutja, odpravljanje alergij na

Dan začnejo z medom

Pri Šolarjevih si začetka dneva ne znajo predstavljati brez medu. »Pri nas imamo vsak dan tradicionalni slovenski zajtrk, to so med, kruh, bela kava in maslo,« pravi Gregor. Uživajo tudi matični mleček za dobro počutje ter pijejo »čarobni napitek«, kot pravijo mešanici cvetnega prahu, medu, vode in limone.

Darjini in Gregorjevi dnevi so sicer, sploh v tem času, zapolnjeni do zadnje minu-

Decembrske praznike si težko predstavljamo brez vonja po medu, cimetu in drugih zimskih začimbah. In nič ne diši bolj po božiču kot slastni medenjaki. Tradicijo izdelovanja medenega peciva ohranjajo tudi pri Šolarjevih na Strmci pri Laškem. Posebno pozornost posvečajo peki hišnih Eminih medenjakov. Izdelani so ročno po več kot sto let stari recepturi in vsebujejo skrbno izbrane in kakovostne sestavine. Od prve polovice oktobra so na voljo tudi na policah trinajstih Intersparovih trgovin po vsej Sloveniji.

cvetni prah, astmo ... Brenčanje čebel tudi znanstveno dokazano pomirja,« pojasni Darja, ki se je leta 2016 izobrazila tudi za apiterapevko. Z Gregorjem opažata, da je apiturizem pri nas sicer še v povojih in da smo Slovenci do tega precej zadržani. A počasi se vendarle odpiramo, opaža Darja. Domači gostje se najpogosteje odločajo za apiterapijo ali medeno masažo, medtem ko tujci za razliko od Slovencev nimajo zadržkov. »Ti bi preizkusili vse. Še čebele bi odnesli domov, če ne bi pikale,« v šali doda Gregor.

Tudi božično-novoletne praznike bosta preživela delavno. Ker je njuno drugo hči Ivo »prinesel« Božiček (rojstni dan ima 22. decembra), si bo družina seveda vzela tudi čas za praznovanje. »Za božič se bodo pri nas zbrali moja sestra z družino, mami ter tast in tašča. Za novo leto pa bomo vrnili obisk,« se že veseli Darja. Januarja si bodo Šolarjevi privoščili nekaj oddiha, nato se bo kmalu začela nova čebelarška sezona in spet bosta Darja in Gregor od jutra do večera med njunimi najljubšimi bitji, marljivimi čebelami.

Foto: Nik Jarh

Kmetija Šolar je poznana ne samo po čebelarstvu, temveč tudi po ohranjanju stare domače obrti lectarstva.

Pri Šolarjevih posebno pozornost posvečajo peki Eminih medenjakov.

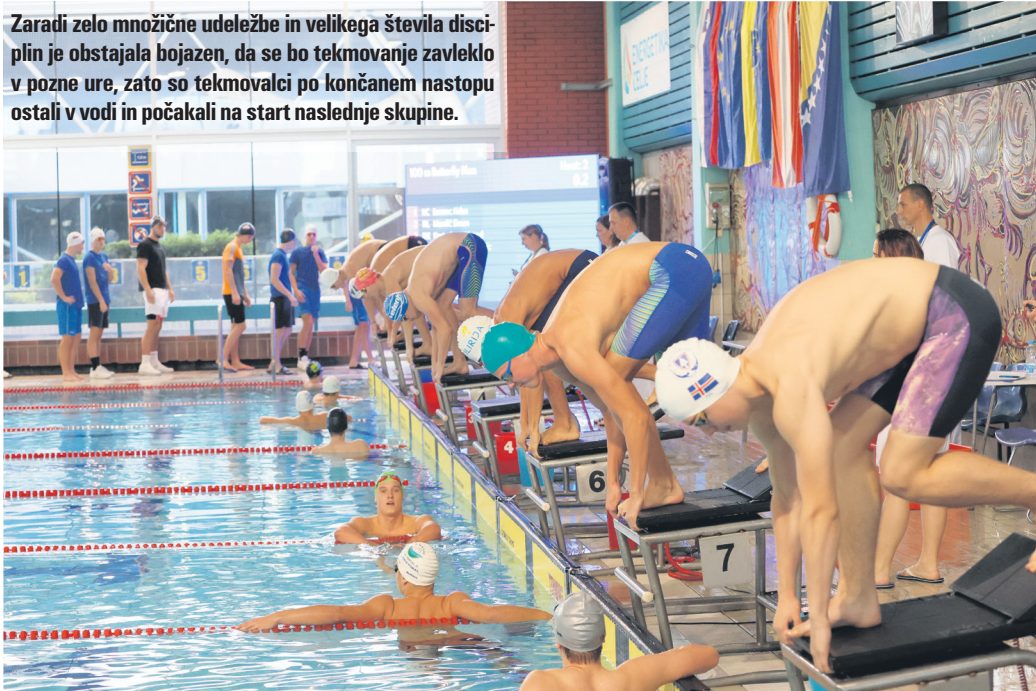

Gašper Pevec, ki ima najboljše dosežke v prsnem slogu, se je potrudil tudi na 200 metrov delfin.

Številni starši in sorodniki plavalcev so že v soboto zjutraj zapolnili tribuno.

Zaradi zelo množične udeležbe in velikega števila disciplin je obstajala bojazen, da se bo tekmovanje zavleklo v pozne ure, zato so tekmovalci po končanem nastopu ostali v vodi in počakali na start naslednje skupine.

Zelo množična plavalna prireditev in zmaga domačih plavalcev

Pokal mesta Celje ostal na bazenu Golovec

V soboto in nedeljo je celjski zimski bazen gostil tradicionalno, že 37. tekmovanje za pokal mesta Celje. Predstavniki prireditelja Plavalnega kluba Neptun Celje so v skupnem točkovanju osvojili prvo mesto.

DEAN ŠUSTER

Tekme so se udeležili plavalci vseh treh Neptunovih ekip in še predstavniki iz selekcije Plavalne šole Neptunček.

Osem Neptunovih zmag

Prva Neptunova ekipa je štela kar 20 plavalcev. V drugi jih je bilo 17, v tretji 15. Niko-

la Milenović je v kategoriji A (člani) zmagal na 200 in 400 metrov prosto. Dvakrat je bil še drugi. Prav tako v kategoriji A je Gašper Pevec zmagal na 200 mešano, bil je še drugi in tretji. Enake uvrstitve na stopničkih so uspele Jakobu Lesjaku v kategoriji B (mladinci), ki je zmagal

Trener Neptuna Robert Kekec: »Imamo odlične pogoje. Treniramo zjutraj in popoldne. Prva ekipa opravi devet treningov na teden.«

Velika upa celjskega plavanja sta tudi Gašper Pevec (levo) in Jakob Lesjak.

Julijan v kadetski reprezentanci

Podžupan Mestne občine Celje Samo Seničar je med odprtjem mitinga pozdravil predstavnike iz Avstrije in Bosne in Hercegovine tudi v njihovem jeziku. **Dario Šuplika** je predsednik Neptuna postal leta 2019: »Prisotni so bili predstavniki skoraj vseh slovenskih klubov. Vseh plavalcev je bilo 300. Pokal mesta je ostal v Celju. V našem klubu je z začetno in nadaljevalno šolo plavanja približno 150 plavalcev. Imajo odlične pogoje, saj se po koncu zimске sezone takoj preselijo v letni bazen. Absolutno državno prvenstvo v Kopru bo naslednji mesec.« Eden od trenerjev je **Robert Kekec**: »Imamo odlične pogoje. Treniramo zjutraj in popoldne. Prva ekipa opravi devet treningov na teden. Nekoč je bilo tekmovanje za pokal mesta Celje zelo kakovostno z zavidanja vredno mednarodno zasedbo. Tokrat se je mitinga udeležilo 22 slovenskih klubov. Prisotni so bili tudi državni reprezentanti. Naši najvidnejši predstavniki so trenutno brata Gašper in Julijan ter Jakob, Nikola, Izabela ...« Julijan Pevec ni plaval v Celju, kajti v Kranju je na mednarodni tekmi zastopal barve slovenske kadetske reprezentance. Najbolj uspešen je bil v svoji paradni disciplini 200 prsno, v kateri je osvojil osmo mesto.

Foto: Andraž Purg

Trener Robert Kekec je zelo zadovoljen s pogoji, ki jih imajo za vadbo Neptunovi plavalci.

Z desne med odprtjem tekmovanja stojijo Samo Seničar, Dario Šuplika in številni sodniški zbor.

Za 25. rojstni dan kluba so priredile Večer najlepših opernih in operetnih arij.

Na praznovanju so združili prijetno s koristnim.

25 let Lions kluba Celje Mozaik

Vražje dame pomagajo, če le lahko

33 srčnih žensk, kot jih imenuje njihova predsednica Violeta Podlesnik, je 18. novembra praznovalo 25-letnico Lions kluba Celje Mozaik. Ta sobota ni bila namenjena le praznovanju, članice so bile tudi dobrodelne. »Vse, kar počnemo, počnemo zato, da pomagamo socialno ogroženim, starejšim, otrokom ... Skratka, naš cilj je pomagati vsem, ki potrebujejo pomoč,« je poslanstvo kluba, ki mu predseduje, opisala Podlesnikova. Praznovanje ob četrto stoletja delovanja kluba je bilo namenjeno zbiranju sredstev za starejše, to soboto pa bodo srčne ženske zbirale sredstva za otroke z rakom.

JANŽE FRIC

Klub ne nosi imena Mozaik brez razloga. »Za naš klub rada rečem, da je klub vražjih dam. 33 različnih osebnosti, poklicev in strok, a ko je treba, stopimo skupaj,« je klub in njegove članice opisala predsednica.

Sicer pa so članice kluba znane po tradicionalnih projektih, ki jih pripravljajo vsako leto. Festival dežnikov, dobrodelne stojnice umetelnih slaščic, Tečem, da pomagam, Znani Celjani kuhajo in verjetno najbolj znan projekt med naštetimi – Donirana hrana. Ta projekt so pred desetletjem začele izvajati prav članice Lions kluba Celje Mozaik v sodelovanju s celjskimi klubi lions, danes pa ga izvajajo po vsej Sloveniji in je postal največji tovrstni projekt v naši državi.

Četrto stoletja delovanja

Vlogo predsednice kluba je Violeta Podlesnik prevzela na začetku letošnjega julija. Ob jubileju so v celjskem Narodnem domu pripravili Večer najlepših opernih in operetnih arij. Na prireditvi so nastopile vrhunske solistke. Celjanka, članica mariborske opere, Andreja Zakonjšek Krt, Neja Gojanovič iz Šibenika in Nela Šurić iz Zadra, na klavirju jih je spremljala Šibeničanka Gordana Pavić. »Prireditve je bila neverjetna, srčna energija je napolnila prostor. Vsi obiskovalci so ostali tudi po glavnem

Predsednica Lions kluba Celje Mozaik Violeta Podlesnik

delu prireditve in se družili z nami. Namen prireditve je bil, da smo bili dobrodelni in da smo hkrati praznovali naš jubilej,« je povedala predsednica.

Ob praznovanju obletnice so se klubu Mozaik pridružili prijateljski klubi iz Velenja, Gornje Radgone, Celja, Slovenskih Konjic, Savinjske doline ter pobratene članice iz Lions kluba Zrinjevac iz Zagreba.

»Pred prireditvijo sem bila kot majhen otrok, polna pričakovanj. Praznovanje je uspelo, zbrale smo precej sredstev in bomo lahko pomagale tistim starejšim, ki potrebujejo pomoč. Tudi tiste članice, ki s klubom sodelujejo od ustanovitve, so rekle, da tako lepo do zdaj še ni bilo.«

Pomagale bodo tistim starejšim, ki jih je družba neko-

liko pozabila. »Za tiste, ki so na primer v domovih za starejše, je načeloma poskrbljeno, tudi družbo imajo. Me pa smo se odločile, da bomo pomagale tistim, ki živijo sami. Osamljenost med starejšimi je pri nas velik problem.«

Pomagale tudi po poplavih

Predsedniški mandat traja eno leto. To se lahko sliši kot kratko obdobje, a je po mnemu trenutne predsednice ravno prav dolgo. »Vsak mesec počnemo nekaj, zato bi bilo daljše mandatno obdobje predolgo.« Skoraj takoj po zasedbi predsedniškega položaja v klubu, so celotno Savinjsko dolino in širše prizadele hude poplave. »Že pred poplavami, takoj ko sem postala predsednica, smo v klubu z zbiranjem sredstev pomagale nekemu fantu. Ko smo zbrale sredstva zanj, so se zgodile poplave.« Vražje dame pomagajo, če le lahko, zato so tudi takrat priskočile na pomoč. Najprej so tako kot večina prostovoljcev, ki so pomagali avgusta, pomagale pri čiščenju. Organizacijo in načrtovanje delovanja po poplavah so začele že med njimi, medtem ko so se zunaj še vedno oglašali alarmi. Kasneje so začele zbirati denar, pridružil se jim tudi Rotary klub. Z denarjem, ki so ga zbrale, so med drugim podelile tudi štipendije trem študentom s poplavljenih območij. Del zbranih sredstev bodo namenile za nakup kombija nekemu, ki je svojega izgubil v poplavih, vozilo pa je predstavljalo njegov glavni vir zaslužka. Poleg tega pomagajo tudi z razvlaževalniki. Te naprave ne bodo ostale pri trenutnih uporabnikih in jih bodo, ko jih ne bodo več potrebovali, vrnili. Pri tem predsednica kluba opozarja, da ni pomembna le pomoč drugim: »Pomagamo si tudi članice med sabo. Šele ko imaš doma vse ure-

jeno, lahko priskočiš drugim na pomoč.«

Vsi ne pridejo na vrsto

Pomoči potrebnih je vedno preveč, zato ne morejo po-

magati vsem. »Včasih smo kar v stiski. Med poplavami smo se morale odločiti, komu bomo najprej pomagale, ker vsem nismo mogle. Takrat smo sprejele odločitev, da bomo v prvi vrsti pomagale družinam z otroki. A je bilo tudi teh zelo veliko, zato smo sprejele, da bomo pomagale toliko, da bodo družine lahko ponovno zaživele, in čim bolj razširile svojo pomoč.« Ravnale so se po starem pregovoru, ki pravi: »Daj človeku ribo in nasitil ga boš za en dan. Nauči človeka loviti ribe in jedel bo do konca življenja.« S svojo pomočjo so torej želele zadovoljiti osnovne potrebe prizadetih, da bodo v prihodnosti lahko

pomagali sebi, a tudi drugim. Kot primer tega je predsednica ponovno omenila kombi, za katerega zbirajo denar: »Ko bomo kupili kombi, bo lahko ta gospod ponovno delal in se postavil nazaj na svoje noge.« Podobno razmišljajo tudi pri podelitvah štipendij študentom, čeprav je v njihovem primeru načrt dolgotrajnejši. »Pridni študenti so, naj se izsolajo in pridobijo izobrazbo, nato bodo tudi oni lahko postali učinkovit del družbe in pomagali pomoči potrebnim.« Vražje dame tako pomagajo ljudem narediti prvi korak, da lahko shodijo sami.

Foto: Lions klub Celje Mozaik

Vaša vodja pošte Andreja

"Prijaznost in osebni stik gradita zaupanje."

Spoznaj Andrejino zgodbo.

Pošta Slovenije je najbolj zaupanja vreden dostavljalec paketov v Sloveniji.

Vir: Raziskava za Pošto Slovenije, Valicon (oktober 2023, n=1013)

Pošta Slovenije

V kriznem centru

Prostor, kjer mladi najdejo drugi dom

»Seveda nas marsikatero zgodbo otrok in mladih dotaknejo, vendar poskušamo ves trud, vso energijo usmeriti v reševanje njihovih težav in v to, da jim izboljšamo življenje,« pravi Mojca Premelč Pečenko, univ. dipl. soc. del. in vodja Kriznega centra za mlade Celje. Dodaja, da je delo zelo zahtevno, a hkrati izredno hvaležno, še posebej ko zaposleni vidijo, da se otrok, ki pride v krizni center brez zaupanja v odrasle in vase ter v družbo, z njihovo pomočjo okrepi. Vsem ogromno pomeni, ko se kdo od tistih, ki so bivali v centru, po nekem času vrne na obisk in se jim zahvali za pomoč. To je vidno v vseh prostorih, ki so oblepljeni s pismi, pesmimi, z risbami in besedami zahval. Delo v kriznem centru ni »le« delo. Ko človek vstopi vanj, stopi v prostor, ki je postal drugi dom tistim mladim, ki prave opore v svojih družinah nimajo ali je ne čutijo.

SIMONA ŠOLINIČ

Krizni center Celje letos praznuje 25 let. Krepko več kot tisoč otrok je bilo v njem v vseh teh letih. Mnogi so danes že starši, odrasli in mnogi imajo danes boljše življenje tudi zaradi pomoči kriznega centra.

»Želimo, da jim je bolje«

Krizni center za mlade Celje (KCM) je organizacijska enota Centra za socialno delo Celje. Nastal je kot drugi od sedanjih devetih tovrstnih centrov v Sloveniji. Namen in cilj delovanja KCM sta usmerjena predvsem v pomoč otrokom in mladostnikom do 18. leta, ki zaradi osebne stiske ali neugodnega okolja najdejo edino rešitev v umiku pred nevzdržnimi razmerami doma (trpinčenje, zlorabe, alkohol ...) ali v kriznem centru poiščejo pomoč zaradi težav v šoli, osebne in čustvene prizadetosti oziroma stiske. Otroci ali mladostniki lahko pride v krizni center na podlagi usmeritve strokovnih služb ali ukrepa sodišča. Pogosto na vrata potrkajo otroci prostovoljno, saj vedo, da jim v centru lahko pomagajo, morda samo s pogovorom. In to se velikokrat zgodi.

Čprav v celjskem kriznem centru sprejemajo otroke, ki so starejši od 6. leta (mlajše nameščajo v kriznih centrih Palčica v Grosupljem in Palček v Mariboru), so tudi izjeme. »Gre za primere, kjer je otrokom v korist, da so v kriznem centru s sorojenci, da jih ne ločujemo, če potrebujejo varnost in pomoč,« dodaja Premelč Pečenko. Mladi, ki potrebujejo pomoč, so v centru lahko nastanjeni 21 dni, a neživljenjska pravila na papirju so drugačna od resničnih zgodb mladih, ki se dotaknejo vseh zaposlenih. Mladi potrebujejo odmik ali pomoč v hudih situacijah, zato se pogosto zgodi, da lahko v centru bivajo dlje. V centru tako ostanejo dlje tudi zaradi sodnih postopkov in

ukrepov, ki so zaradi birokracije predolgi, za mlade pa je treba poskrbeti. »Čprav je naš temeljni in strokovni namen, da je otrok v centru nameščen čim krajši čas. Treba je namreč razumeti, da je bivanje mladih pri nas samo umik. Če traja predlogo, ni dobro za otroka. Tukaj je veliko nadzora, mladi imajo svoje stiske in napetosti, zato je še toliko bolj pomemben trud vseh, ki smo tukaj, da je okolje umirjeno, da se mladi v njem počutijo varno, kajti

varnost je tista, ki jo potrebujejo ob svojih stiskah ali težavah. Gre vendarle za krizni center,« razloži sogovornica.

Od strahu do zaupanja

Čprav so otroci ob prihodu v center neredko prestrašeni in nezaupljivi, se pogosto to hitro spremeni. Z zaposlenimi, s katerimi bivajo ves čas, saj jim krizni center nadomesti družino, navežejo stike, pogosto so jim edina opora v njihovem svetu stisk. In zato

se odprejo, jim zaupajo, saj zunaj ali doma občutka zaupanja svoji družini morda nimajo več.

Naloga strokovnih delavcev centra je pomoč pri ureditvi razmer doma, da se lahko otrok vrne in da je družina, ki naj bi v postopkih ureditve razmer sodelovala tako s KCM kot centrom za socialno delo, sposobna uvideti, kaj so težave, ter jih je sposobna tudi rešiti. »Prvi načrt, ko otrok pride k nam, je vedno vrnitev v družino in to nam je

osnovno vodilo,« dodaja vodja KCM. A vse zgodbe se ne končajo z vrnitvijo otroka domov, tja, kjer bi se moral počutiti varno. Nekateri mladi se v svoje družine ne vrnejo, ampak jim pristojni uredijo druge oblike namestitve.

»Druga namestitev mora biti takšna, da se lahko otrok v njej varno naveže na druge, sploh mlajši otroci, pojasnjuje Premelč Pečenko. Za mlajše otroke, kjer bi vrnitev v njihove primarne družine pomenila ponovno nevarnost in ogrožanje, pristojni največkrat uredijo namestitev v rejniških družinah. Starejšim uredijo bivanje v strokovnih centrih ali mladinskih domovih. Mladinski dom Maribor je to jesen stanovanjsko skupino odprl v Celju. »Tega smo zelo veseli. Kajti doslej smo morali mlade premeščati v Maribor ali Velenje, kar je zanje pomembno, da so morali zamenjati tudi šolo, ki so jo obiskovali. Vemo pa, da to za marsikoga ni dobro, saj mnogim šolsko okolje pomeni stabilno mrežo zaradi sošolcev in prijateljev. Zdaj bodo lahko otroci ostali v svojem okolju in bivali v varnem prostoru,« dodaja sogovornica.

Beg pred nasiljem

Še vedno so najpogostejši razlogi za bivanje otrok v kriznem centru povezani z nasiljem in zanemarjanjem v domačem okolju. Vse to odraža stiske mladih, ki so pred očmi javnosti pogosto skrite. Otroke, ki so doma zelo ogroženi, v krizni center namesti sodišče na podlagi ukrepa. Med tistimi, ki poiščejo pomoč v KCM, so tudi mladi, ki doma niso ogroženi, a je komunikacija z družino slaba bodisi zaradi odsotnosti staršev bodisi zaradi upora staršem, zaradi česar otroci doživljajo stiske. Tudi sami v centru vidijo priložnost umika iz domačega okolja in priložnost pomoči strokovnjakov. Ko so otroci nameščeni v centru, slednji

s strokovni delavci centra za socialno delo dela vzporedno tudi s starši. »Ključno je, da se družina poveže, okrepi, da zna spore reševati sproti,« pravi sogovornica.

Primeri otrok so različni, pogosto v centru zatočišče najdejo tudi otroci s hudimi psihiatričnimi težavami. In ravno to je področje, ki v Sloveniji še ni urejeno, kot bi moralo biti, pravi Premelč Pečenko: »Naš krizni center je pogosto vmesna postaja, kamor iz psihiatrične bolnišnice odpustijo mlade, vendar opozarjamo, da nimamo ustreznega kadra za postpsihiatrično obravnavo, kajti pri teh mladih še vedno obstaja možnost poskusa samomora ali samopoškodovanja. Čprav smo 24 ur tukaj, ves ta čas ne moremo izvajati popolnega nadzora, če gre na primer za odvisnike ali otroke, ki potrebujejo specifično pomoč.«

Podobno je v primeru, ko so v center nameščeni otroci, ki so tuji državljani. V nekaterih primerih so bili v centru tudi otroci, za katere obstaja sum, da so žrtve trgovine z ljudmi. »V njihovo obravnavo se zato vključijo tudi druge ustanove, med drugim policija in urad za oskrbo ter vključevanje migrantov. Ti postopki so dolgotrajnejši, vendar se pri njih zdaj stvari spreminjajo na področju namestitve, saj smo opozarjali, da ti otroci prav tako potrebujejo specifično obravnavo in da namestitev v kriznem centru ni ustrezna, enako ne namestitev v azilni dom,« še pojasnjuje sogovornica.

Pomembno sodelovanje staršev

Mnogi ne vedo, kaj vse se v kriznem centru dogaja, koliko otrokom so tam že pomagali, jim celo rešili življenje. Bolj kot starejše generacije to vedo mladi. Predstavniki kriznega centra namreč dijakom redno predstavljajo svoje dejavnosti, dijaki priha-

Kako je videti dan v kriznem centru?

»Vsakič rečemo otrokom, da v kriznem centru ni prepovedanih vprašanj, pogovorov. Prepovedani sta le dve stvari – nasilje do sebe in nasilje do drugih. Pomembno nam je, da otroci pridobijo samozaupanje, da se – ne glede na starost – začnejo zavedati, da imajo možnost izbire,« pravi vodja KCM Celje Mojca Premelč Pečenko. In s tem vedenjem je napolnjen vsak dan mladih v centru.

Dan mladih, ki so nameščeni v Kriznem centru Celje, je pester in dejaven. Med bivanjem morajo upoštevati tudi hišni red. Po jutranjem vstajanju sledijo pospravljanje postelj, umivanje, zajtrk. Nato se mladi odpravijo v šolo. Krizni center ves čas otrokovega bivanja v njem sodeluje s pristojno šolo, saj je med drugim cilj tudi izboljšanje učnega uspeha. Ko se otroci po koncu pouka vrnejo v center, sledita kosilo in počitek do 15. ure. Nato z zaposlenimi v centru pripravijo načrt dneva in dejavnosti. Pogovorijo se, kaj bodo skupaj pripravili za večerjo, gredo v trgovino, na sprehod, v knjižni-

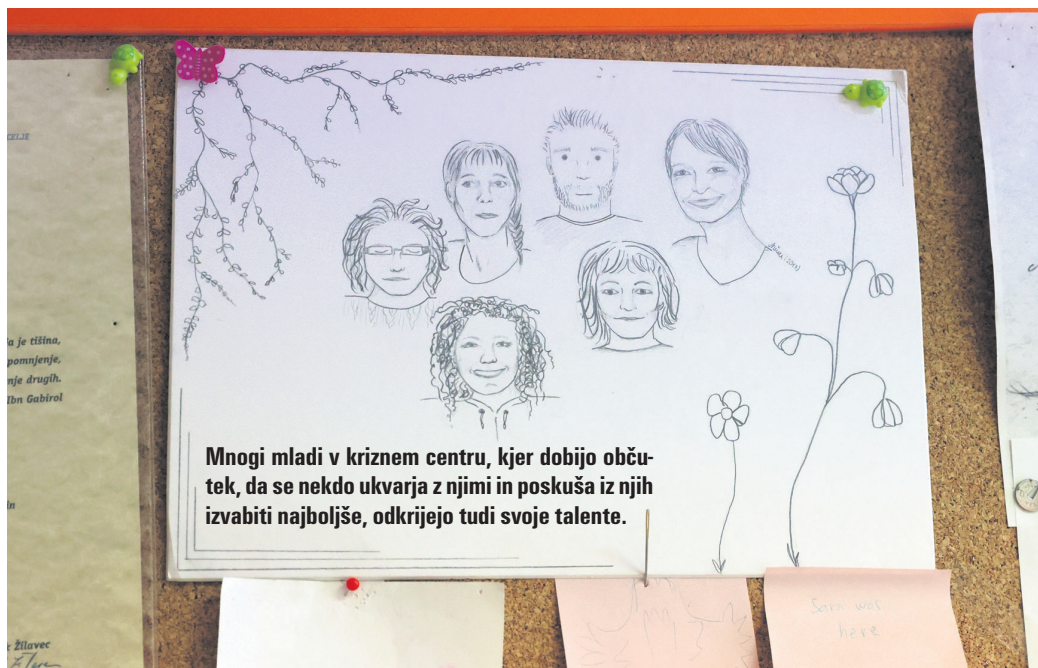

»Tu smo zanje,« pravi Mojca Premelč Pečenko, univ. dipl. soc. del. in vodja Kriznega centra za mlade Celje, ko govori o pomoči mladim.

co ali na druge dejavnosti. Po večerji sledijo pospravljanje in dve pomembni stvari: pisanje dnevnika in refleksija.

Otroci napišejo, kako ocenjujejo tisti dan, kako so ga preživeli, nato se o tem pogovorijo s strokov-

V kriznem centru je ves čas, 24 ur, vedno prisoten kdo od strokovnih delavcev. Otroci namreč sami ne smejo biti. Pogosto v centru pomagajo tudi prostovoljci, tudi Mestna občina Celje je v zadnjem času bolj prisluhnila potrebam centra in mu pomaga tudi z delavci preko javnih del.

Dnevni prostor. Ne boste verjeli. V njem mladi pozabijo na mobilne telefone. Raje igrajo družabne igre in čas preživljajo kakovostno.

Stena v ozadju ima posebno zgodbo. Izdelovali so jo mladi, ki so bili med prvimi generacijami v kriznem centru.

V času našega obiska so bili mladi v šoli. Vsaka soba je bila lično pospravljena in čista. Za to poskrbijo otroci, ki se ob bivanju v centru naučijo tudi reda, skrbi za čistočo, gospodinjstvo in tudi za svoje zdravje.

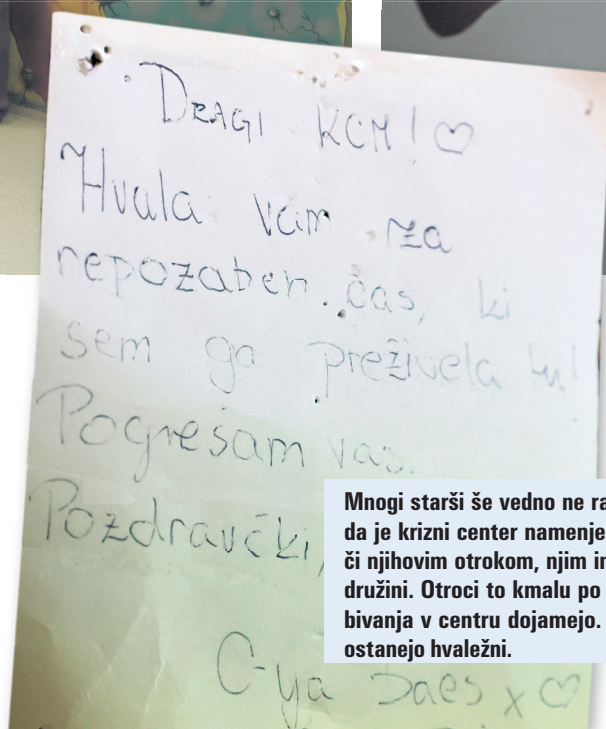
jajo v center tudi na ogled in tam spoznajo oblike možne pomoči v primeru stisk. Nekoliko drugače je pri starših, če se njihovi otroci zatečejo v krizni center. Vsi namreč s pristojnimi ne želijo sodelovati ali ne razumejo, čemu je krizni center sploh namenjen.

»Obstajajo tudi starši, ki zaznajo težave in sami poiščejo pomoč. Ti nas sprejmejo, razumejo, da smo tu, da pomagamo celotni družini. Nekateri tega ne zmorejo ali ne znajo sprejeti, zato se trudimo, da jih osveščamo, da vzpostavimo odnos in sodelovanje z njimi. Rešitev ni nikoli odvisna samo od ene osebe, zato je ključno, da sodelujejo. Mi seveda razumemo, da so postopki poseg v družino, ampak pomembno je, da je otrok v času, ko vzpostavljamo odnos s starši, na varnem. Tudi starši potrebujejo čas, da morda

dojamejo, da gre za pomoč, ali da razumejo, da je nasilje nesprejemljivo,« dodaja sogovornica. Nekateri starši to težje razumejo, saj so tudi sami morda v mladosti doživljali nasilje in zlorabe. V večini primerov, omenja sogovornica, so na koncu starši zadovoljni in razumejo pomen pomoči.

Vrata zaklenjena le od zunaj

Otroci v kriznem centru imajo različne osebne zgodbe, različne stiske, na dan kdaj izbruhne tudi jeza, a stroka mora te stvari pravočasno zaznati in skupino uravnavati. »Če pride v skupini do prevelikih razlik in trenj, ki bi ogrožale varnost otrok, potem lahko posameznika tudi premestimo v drug krizni center, pomembno je, da je skupina otrok homogena, da lahko biva skupaj,« dodaja Premelč Pečenkova. Do gro-

Mnogi starši še vedno ne razumejo, da je krizni center namenjen pomoči njihovim otrokom, njim in celotni družini. Otroci to kmalu po začetku bivanja v centru dojamejo. In za to ostanejo hvaležni.

Krizni center za mlade Celje je regijsko organiziran. Pokriva 8 upravnih enot: Celje, Žalec, Velenje, Mozirje, Laško, Slovenske Konjice, Šmarje pri Jelšah in Šentjur. V njem imajo otroci in mladostniki dostop do ustreznih informacij o možnostih za reševanje stisk in tudi možnost ter pravico, da se samostojno odločajo za katerokoli od ponujenih rešitev. Center pri delu izhaja iz Konvencije o otrokovih pravicah in otrokom glede na njihovo zrelost in sposobnosti dopušča možnost odločanja.

ženj, primerov nasilja pa v centru ni prišlo.

Dogajalo se je že, da so mladi iz kriznega centra po-

begnili. »Vsakomur ob prihodu povemo, da smo tu zanj. Naša vrata niso zaklenjena z notranje strani, samo z zunanje. Pobegov sicer ni veliko, če se pripetijo, je o tem vedno obveščena policija. Zgodi se, da odidejo predvsem mladi, ki imajo ukrep prepovedi približevanja staršem, ker so bili nasilni do njih, ali otroci, ki so bili vpeti v medvrstniško nasilje ali kršitve. Oni bivanja tu, če so nameščeni na podlagi ukrepa, ne dojemajo kot prostovoljnega. Poskušamo jim razložiti, da smo tukaj zanje. Da jim pomagamo pri tem, da jim bo bolje. Marsikdaj to razumejo. Otroci, ki so tukaj prostovoljno, o pobegu ne razmišljajo, če že, jim prav tako razložimo, da se lahko vrnejo domov, saj doma niso ogroženi.«

Ceprav je krizni center prepleten s hudimi zgodbami otrok, v njem nastajajo tudi lepe. S srečnim koncem. Naj-

lepše so zgodbe mladih, ki se vrnejo v center na obisk in povedo, kako jim gre danes. Težko je izpostaviti neko zgodbo, pravi Premelč Pečenkova, tudi zaradi varstva osebnih podatkov, a omeni mladolietnika, ki je pred kratkim prišel na obisk ali je poklical in povedal, da je bolje. »Ob prihodu k nam je bil zaradi stisk zelo bolan, utrujen, na trenutke ni vedel, ali bi pobegnil ali ostal,« dodaja. Danes fant biva in odrasča v mladinskem domu in je s kriznim centrom zaradi hvaležnosti za pomoč še vedno v stiku. Takšni primeri so zaposlenim v KCM v ponos. »Gre za to, da sistem skupaj s starši in otrokom prepozna, kaj je v korist otroka, kako ogrožen je in da prepozna vire moči otroka in družine ter jih pomaga krepiti. In ko najdemo dogovor, je vsaka zgodba uspešna,« zaključuje sogovornica.

Foto: Andraž Purg

SILVESTROVANJE V VOJVODINI

z Relaxom; Novim tednikom in Radiem Celje

Že za 299 eur!

Odhod 30. 12. Rezervacije Relax Celje.

novi tednik Relax radio celje

www.novitednik.si

Obeležili 40 let delovanja Športnega društva Dole

Člani Športnega društva Dole so v petek, 10. novembra, s slavnostno akademijo obeležili 40 let delovanja društva. Na slavnost so bili poleg predstavnikov lokalne oblasti vabljeni tudi člani, ki so bili prisotni pri ustanovitvi društva, zdaj pa jih je pot življenja odpeljala v kraje po Sloveniji.

Športno društvo Dole je bilo ustanovljeno jeseni 1983. V tistem času je ekipa malega nogometa začela nastopati v občinski ligi Šentjur. Društvo je v letih delovanja organiziralo približno sto različnih prireditev, od tega največ turnirjev v malem nogometu ter srečanja krajanov Krajevnega skupnosti Blagovna. V zimskem obdobju že približno 40 let obratuje vlečnica na priljubljenem Kačarjevem bregu, kjer so bila izvedena številna tekmovanja in druženja krajanov. V tekmovalnem delu je bila najbolj dejavna ekipa v malem nogometu, ki je v minulem obdobju odigrala približno 2500 uradnih tekem v različnih ligah in turnirjih. Zabeleženih je bilo kar nekaj lepih rezultatov, ki so zaznamovali nekatera obdobja. V društvo so se uspešno vključevali mladi tako na tekmovalnem kot tudi na organizacijskem področju. Člani društva so bili dejavni tudi na dobrodelnem področju. V minulem obdobju so bile organizirane tri dobrodelne dejavnosti. Leta 2004 je ob odprtju igrišča pri podružnični osnovni šoli na Blagovni

potekal nogometni turnir povabljenih ekip medijske hiše Pop TV, športnega dnevnika Ekipa in zvezd slovenskega nogometa. Izkupiček je bil namenjen za nakup avtomobila za invalidnega otroka. Leta 2020, v času epidemije, so bili prispevki namenjeni družini, ki je reševala stanovanjski problem. V sklopu obeležitve obletnice je društvo izdalo letni koledar, kjer je bilo upodobljeno minulo obdobje. Namen akcije je bil nakup defibrilatorja za vas Dole. Poleg prispevkov krajanov sta se v akcijo vključili tudi Občina Šentjur ter Krajevna skupnost Blagovna. Projekt je bil uspešno končan, tako da naprava že služi svojemu namenu.

V letih delovanja so si s svojim delom in prispevkom nekateri posamezniki in sku-

pnosti zaslužili priznanja za svoj vložen trud. Najvišje priznanje društva je prejel Jakob Hladnik, ki je bil zelo dejaven na različnih področjih. Poseben pečat je pustil pri razvoju smučanja v kraju. Bil je in je še vedno vzor mladim generacijam.

Društvena priznanja so prejeli še Občina Šentjur, Krajevna skupnost Blagovna, Vili in Petra Kolar, Martin in Marija Gobec, Andreja Bunetto, Franci Hladni, Janez Hladnik in Prostovoljno gasilsko društvo Lokarje.

V sklopu prireditve je bila v dvorani PGD Lokarje pripravljena tudi razstava slik, lovorik in športnih dresov, v katerih so ekipe nastopale. Izdan je bil tudi bilten, v katerem so zapisane podrobnosti delovanja društva.

IVAN JUG

Prejemnik najvišjega priznanja Jakob Hladnik

Visoka greda, predana v uporabo

Dijaki v dom starejših prinesli svež veter

V okviru evropskega projekta PlanetSOEN 3.0, ki je bil financiral iz programa Erasmus+, je E-zavod s Ptujem v sodelovanju s Šolskim centrom Šentjur izvedel vrsto projektih dejavnosti z dijaki. Cilj projekta je bil spodbuditi mlade k aktivnemu državljanstvu in participaciji v lokalnem okolju.

V letu 2022 so dijaki pod vodstvom mentorjev razvili projektne ideje na delavnicah participativnega proračuna. Ker v občini Šentjur še ni uveden participativni proračun, so dijaki zaprosili za podporo župana in pridobili sponzorska sredstva za izvedbo ene od idej v postavitev visokih gred na dvorišču Doma za ostarele Šentjur, kjer bi gojili lokalno hrano in vzpostavili stik z ostarelimi.

Idejo so dijaki uresničili 8. novembra letos, ko so z men-

torji posadili mačehe in zimsko solato na dveh gredah. Direktorica doma starejših mag. Vesna V. Razboršek je poudarila, da so dijaki pokazali svojo kreativnost, odgovornost in solidarnost do svoje skupnosti, hkrati so se zabavali in družili s starejšimi. Dijaki so s svojo energijo in voljo prinesli svež veter v dom starejših občanov, kar je pripomoglo k pozitivnemu vzdušju in občutku povezanosti.

Ob koncu dogodka so stanovalci pripravili prijeten program, ki je vključeval tudi glasbeno točko. Skupaj so zapeli pesmi, ki so še dodatno okrepile čustva povezanosti med generacijami. Direktor šole mag. Branko Šket se je pridružil dogodku in izrazil svojo podporo ter poudaril pomen sodelovanja dijakov v lokalni skupnosti. Poudaril je, kako takšni projekti ne le koristijo starejšim obča-

nom, temveč tudi obogatijo življenje dijakov, ki se učijo spoštovanja in skrbi za druge. Razvijajo socialni čut in kažejo svoja prizadevanja za ustvarjanje vključujočega družbenega okolja za starejše občane.

Na gredah so dijaki zasadili pisane rože in zimsko solato, s čimer so ustvarili estetsko privlačen prostor, hkrati so omogočili stanovalcem doma, da se vključijo v skupno vrtnarjenje.

Projektna ideja dijakov je tako postala odličen primer, kako lahko mladi prispevajo k lokalni skupnosti in pripomorejo k vzpostavitvi vključujočega okolja za vse generacije. Skupna prizadevanja so okrepila povezanost med dijaki in stanovalci doma, obenem so poslala sporočilo o pomenu solidarnosti in medgeneracijskega sodelovanja v družbi.

KSENJA NAPAST

Ohranjanje kulturne dediščine

Dediščina, kot že ime pove, je vse, kar podedujemo. Največja vrednota naroda je jezik z narečji, iz njega pa izhaja še cela vrsta nesnovne dediščine, pomembne za identifikacijo naroda, od narodnih, ljudskih pesmi, zgodb, pravljic, vraž in rekov. Bogato vrednot imajo plesi, obleka ali noša ljudi, narodne jedi, različne po posameznih pokrajinah, in tip bivališč.

Oktobra, ko obeležujemo dan kulturne dediščine, je izšla knjiga Dediščina pod Bočem, kjer je zapisanih nekaj lokalnih dragocenosti, ki so jih posamezniki na terenu še ujeli. Ko odhajajo starejši, ki so marsikaj slišali od svojih prednikov, se tudi ta dediščina za vedno izgublja. Vodja JSKD OI

Rogaška Slatina Leonida Došler ima zasluge za izid knjige. Več let je zbirala gradivo, kar so ji prinesli s terena, in tudi sama povpraševala ter tako pridobila marsikaj, tudi star spominski list, kjer so v verzih opisane vse okoliške cerkvice. Ker je tudi povezovalka med društvami, si je zamislila knjigo, kjer bi lahko gradivo in delovanje nekaterih društev predstavila.

V sodelovanju z lektorico in urednico knjige Erno Ferjanč je tako izšlo pomembno knjižno delo za lokalno kulturno dediščino. Svoje zapise zgodb in opise praznikov, običajev in vraž je prispeval Martin Druškovič iz Kostrivnice (njemu so te zgodbe pripovedovali ljudje z Boča). Nekaj zgodb je pri-

speval dr. Jože Lipnik, različni domačini so prispevali ljudske pesmi. Sodelovalo je Društvo Gaja s kulinaricnimi posebnostmi teh krajev. Poseben pečat je dalo Društvo Vednocvet, kjer ženske izdelujejo čudovito cvetje iz papirja in drugih materialov. Folklorno društvo Minerali je na kratko predstavilo plesno in oblačilno kulturo teh krajev. S strokovno besedo o plesni in pripovedni dediščini je sodelovala tudi dr. Katarina Šrimf Vendramin. Dodan je še opis Juneževe domačije kot etnološkega spomenika. Ne manjka niti Ljudski slovar lokalnih besed Nanija Poljanca.

Knjiga je tudi ilustrirana. Nekaj ilustracij je izdelala Marta Kunst iz Likovnega društva Mavrica, večino pa mlada

ilustratorica Amadeja Kavčič, študentka na ALULJ.

Knjiga ni znanstvenoraziskovalno delo, je le zapis, kar se je na terenu še »ujelo«. Bile so že tri predstavitve te knjige:

v Anini galeriji, dvorani upokojencev v Kostrivnici, kjer so nastopili pevci Pevskega zbora Kostrivnica, in na Juneževi domačiji, kjer so zapeli ljudske pesmi Planinski prijatelji. Tudi

ta povezanost in sodelovanje med društvami sta velikega pomena za kraj in njegove ljudi ter za ohranjanje kulturne dediščine.

MILENKA BLAŽEVIČ

Dobrodelni duh v OŠ Lava

V OŠ Lava smo pred dnevi zaključili našo veliko dobrodelno akcijo – zbiranje finančnih sredstev za otroke poplavljenih družin v Savinjski dolini. Uspelo nam je in na to smo prav ponosni.

Učenci (v ozadju seveda tudi starši) in zaposleni smo zbrali 2.140 evrov, ki smo jih predali OŠ Nazarje, da bo lahko razveselila sedem družin, ki so skromne in se ne izpostavljajo ne v medijih ne kje drugje in so zato tudi ostale brez večje pomoči ob poplavih. Veseli smo, da so v šoli po tehtnem premisleku izbrali družine, ki ne govorijo zelo na glas o svojih stiskah, so pa vsekakor potrebne pomoči. To je bila tudi naša želja, da pomagamo tistim, ki res potrebujejo.

Naša (srčna) dobrodelna akcija je sicer imela več pomenov. Želeli smo v otrocih prebuditi srčnost in dobroto, da bi se odpovedali kakšnemu priboljšku in darovali po svoji presoji nekaj

evrov za sovrstnike, ki so bili prikrajšani za počitnice ter še marsikaj drugega. Želeli smo, da se otroci zavedo, da nesreče pridejo in prizadevanje lahko kogarkoli in kadarkoli in je krasno, če so ljudje pripravljeni pomagati. Občutek za sočloveka najlažje razvijaš prav v takšnih okoliščinah, ki so za nekatere hude, drugi pa lahko pomagamo in pokažemo svojo človečnost.

Iz srca se zahvaljujemo vsem (v akciji so sodelovali skoraj vsi oddelki), ki so začutili stisko otrok in pogledali s srcem na tiste, ki so se srečali z naravno nesrečo. Moje prepričanje, ki se vedno potrdi: »Kdor rad da, tudi mnogokrat prejme, ko ničesar ne pričakuje!« Otoci radi sledijo humanim akcijam, če jim odrasli pokažemo, kako je prav. Zagotovo pa so sočutje, dobrosrčnost, dobrota ... lastnosti posameznika, ki ga krasijo in lajšajo tegobe drugim.

MARIJANA KOLENKO

Celje in Slovenija v Frankfurter Allgemeine Zeitung

Na dvodnevem srečanju mladih novinarjev in njihovih mentorjev na Celjski koči se je uradno začela druga slovenska sezona projekta Mladina piše (Jugend schreibt), ki poteka pod okriljem enega najbolj znanih svetovnih časopisov.

Odkrijte Slovenijo v Frankfurter Allgemeine Zeitung je del projekta po vsem svetu branega in vplivnega nemškega časopisa Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ), v katerem se mladi in njihovi učitelji iz vse Evrope eno leto preizkušajo v vlogi novinarjev. V približno treh desetletjih delovanja se je projekta udeležilo približno dva tisoč mladih, ki so v FAZ objavili članke in reportaže, od leta

2020 pa projekt poteka tudi v Sloveniji. Pokroviteljstvo sta letos prevzela Mestna občina Celje in Zavod Celeia Celje, ki sta 20. in 21. novembra na Celjski koči pripravila dvodnevno uvodno srečanje tokratne ekipe mladih novinarjev in njihovih mentorjev.

30 učencev in dijakov, ki prihajajo iz Osnovne šole Lava, Osnovne šole Frana Roša, Srednje šole za gostinstvo in turizem Celje, Srednje šole za strojništvo, mehatroniko in medije Šolskega centra Celje, Gimnazije Celje – Center, II. gimnazije Maribor, Šolskega centra Ptuj in OŠ Videm pri Ptuju, je v uvodu prisluhnilo dolgoletni novinarki in urednici Časopisa dr. Sonji Merljak Zdovc,

ki je mladim predstavila osnove novinarskega pisanja. Sledila sta načrtovanje tem in priprava na približno leto dolg projekt, ki ga bosta mentorsko vodila dr. Gerald Hühner in dr. Monica Hühner iz zavoda Discimus Lab. Obetajo se nam prispevki z različnih tematskih področij in z atraktivnimi sogovorniki, ki bodo objavljeni v ponedeljkovih izdajah tega uglednega

nemškega časopisa. Namen projekta je dvigniti medijsko pismenost in bralno kulturo mladih, hkrati pa tudi priljubljenost za urjenje rabe nemškega in angleškega jezika.

Projekt predstavlja izjemno priložnost za predstavitve številnih zgodb iz preteklosti in sedanjosti našega mesta in regije, ki bodo dosegle širok krog bralcev v nemškem in svetovnem prostoru. Poleg

široke prepoznavnosti Celja in širše regije prinaša projekt tudi priložnosti za ustvarjanje medgeneracijskega in medkulturnega dialoga ter bogato izkušnjo za naše mlade, ki bodo skozi pestrost raziskovalnega in novinarskega dela spoznavali ter razvijali svoje potenciale in znanje.

Do konca novembra je v Osrednji knjižnici Celje na ogled tudi razstava člankov,

ki so bili v FAZ objavljeni v preteklosti, med drugim tudi reportaže o Borutu Pahorju, ministru Matjažu Hanu, veleposlanici dr. Ani Polak Petrič v Berlinu, nemškem veleposlaniškem paru v Ljubljani, o Sloveniji na mednarodnem turističnem sejmu ITB v Berlinu 2023, o Dejanu Zavcu, Kristjanu Čehu, Alenu Kobili, Ivu Boscarolu ...

MOC

Izjemni dosežki v gastronomiji

Saša Miklavžina, dijakinja prvega letnika programa gastronomija, je ponovno blestela na mednarodnem tekmovanju in festivalu natakcarjev, baristov, barmanov in restavracij Grand Gourmet. Osvojila je pokal in naziv absolutne prvakinja v kategoriji »barista juniorji« in tri zlate medalje za največ točkami v treh različnih kategorijah.

V kategoriji »sinhronizirana strežba« so Anja Gjerkeš, Karin Štravs in Valentina Štrigl, dijakinje 2. letnika programa gastronomske in hotelske storitve, dosegle največ točk in si s tem prav tako prislužile pokal in naziv absolutnih prvakinj.

Dijakinje z mentoricama Marijano Novak in Simono Pompe so ponovno dokazale, da sodijo v sam vrh gastronomije. PV

260-letnica OŠ Vitanje

Častitljivih 260 let šole v Vitanju smo obeležili 20. oktobra. Leta 1763 nismo bili kar tako. 10 let preden je Marija Terezija zapovedala obvezno šolo, smo v Vitanju že imeli šolo, sicer staro in leseno, a duša kraja učenci so bila rojena.

Adam Mauh je odigral vlogo učitelja iz začetka 19. stoletja. Poleg besede je imela odločilno vlogo pesem združenih pevskih zborov OŠ Vitanje pod vodstvom Mojce Koban Dobnik. Zapeli so himno, pesmi Od tam, kjer sem doma, Naj bo lep ta dan, Moja dežela in En svet.

Med povabljenimi so dobili besedo župan Občine Vitanje Andraž Pogorevc, dolgoletni in upokojeni ravnatelj OŠ Vitanje Tone Ošlak, ravnateljica OŠ Vitanje Tilka Jakob in sekretarka na ministrstvu za šolstvo Janja Zupančič. Med imenovanimi gosti sta bila tudi predstavnica celjske območne enote Zavoda za šolstvo Špela Drstvenšek, poslanec državnega zbora Bojan Podkrajšek, predstavniki društev in vsi nekdanji vitanjski župani.

Glasben gost je bil Ansambel bratov Slatinek, pod vodstvom Tonija Majcna so mojstrsko zapeli in zaigrali

nekdanji učenci OŠ Vitanje, danes vsi glasbeniki Rok Zbičajnik, Peter in Primož Založnik, Florjan Fijavž in Dejan Hren. Kot solist je nastopil Gašper Kušar, predstavila sta se tudi učenca GŠ Majcen Enej Fijavž in Pia Zlodej. Prireditve smo povezovala učenki 9. razreda Tajda Hrženjak in Monja Pogladič ter učiteljica Petra Bukovec Mauh.

Na prireditve smo se kot šola pripravljali že septembra v okviru tehniškega dneva in projekta DEKD. Učenci so izdelovali različne izdelke na temo Šola skozi čas v Vitanju, ki so bili osnova za izdelavo scene in projekcije, ki se je odvijala med prireditvijo.

PETRA BUKOVEC MAUH

Za uspešno samostojno podjetniško pot

V učnih podjetjih Ekonomske šole Celje se po sistemu »learning by doing« že vrsto let usposablja dijakinja za samostojno podjetniško pot ali uspešno in učinkovito delo na delovnem mestu v podjetju. Med pglavitnimi cilji podjetij v šoli niso samo ekonomičnost, rentabilnost in likvidnost poslovanja, temveč tudi njihova visoka družbeno koristna usmerjenost.

Tako je Učno podjetje Animall, prodaja hrane in opreme za male živali, d. o. o., v začetku novembra uspešno končalo dobrodelno akcijo zbiranja hrane za pomoči potrebne muce in pse v zavetišču Prijazne male zverinice Celje.

Neja Repnik, tržna komunikatorica: »Že v septembra smo se vsi zaposleni na delovnem sestanku odločili, da bomo s pomočjo marketinških instrumentov izpeljali dobrodelno akcijo zbiranja hrane za živali. Obrnili smo se na večje trgovce s prošnjo po donaciji. Z njihovim odzivom smo bili zadovoljni, saj smo uspeli napolniti celoten prtljažnik avtomobila. V oddelku tržnega komuniciranja je zaposlena uspešna odbojkarica Odbojarskega kluba Celje Sanja Malinovsk, ki je našo akcijo mrežila v svojem klubu.«

Sanja Malinovsk, tržna komunikatorica: »Članicam kluba in mlajšim kategorijam sem predstavila koncept delovanja učnega podjetja in namen naše trenutne dobrodelne akcije. Naletela sem na izredno pozitiven odziv. S svojo ekipo in trenerjem Goranom Cestnikom smo dokazali, da nismo športniki le mojstri na igrišču, temveč smo tudi mojstri srca, saj smo v kratkem času zbrali precejšnjo količino hrane za pomoči potrebne živali. Navdušuje me tudi misel, da mladi razvijamo empatijo do živali kot čutečih bitij.«

V torek, 7. novembra, so zaposleni v učnem podjetju

Animall zbrano hrano predali zavetišču in s tem sklenili zlato verigo dobrote, ki povezuje človeštvo.

Vodja Tadeja Majerič je bila ob bogati donaciji ganjena, saj je v veliki meri odvisna ravno od naklonjenosti ljudi, ki jim je mar za živali. Predstavila nam je postopek od sprejema do oddaje živali v posvojitev. Muce in pse morajo velikokrat zdraviti, vedno pa sterilizirati, razparaziti, čipirati, socializirati, kar predstavlja ogromne stroške; šele nato jim skušajo poiskati varen, odgovoren in ljubeč notranji dom.

Tadeja Majerič, vodja zavetišča Prijazne male zverinice v Celju: »Zavetišče deluje že približno dve leti. Najprej smo nudili pomoč mucam, zadnje leto izpolnjujemo tudi pogoje za oskrbo psov. V oskrbi imamo trenutno približno 50 muc in 6 psov. Sicer imamo nekaj dogovorov z nekaterimi občinami za oskrbo muc v njihovem kraju, kljub temu pa smo v veliki meri odvisni od donacij posameznikov. Hvaležni smo za vsako vrečko, za vsako pločevinko hrane in donacija dijakov Ekonomske šole Celje nam pomeni ogromno.«

Suzana Suholežnik, mentorica UP Animall: »Rdeča nit

delovanja učnih podjetij v Ekonomski šoli Celje je povezovalje z realnim gospodarstvom, v katerega vpletamo aktivno humanitarno delo. Vsako leto organiziramo dobrodelne akcije tako za ljudi kot za živali. Letošnja dobrodelna akcija zbiranja hrane za pomoči potrebne živali je bila daleč najuspešnejša. Ponosna sem na svoje dijakke in hvaležna njihovim staršem, da so jih vzgojili v ljudi, ki gojijo sočuten odnos do pomoči potrebnih. Vse, kar naredimo dobrega za človeka ali žival, ostaja neminljivo in pušča pečat v času in prostoru.«

Zavetišču prijazne male zverinice, ki predano rešuje življenja zavrženih mačk in psov, lahko pomagate tudi vi z nakazilom pomoči na njihov TRR SI56 0400 1004 7413 007 ali preko Pay Pala. Lahko pa jim dostavite hrano na njihov sedež Gradnikova ulica 10 v Celju.

Kot pravi Dalajlama: »Verjamem, da je na vseh ravneh družbe, naj bo to družina, plemo, narod ali mednarodna skupnost, več sočutja ključ do lepšega in boljšega sveta. Ni nam treba sprejeti kakršnekoli religije ali slediti kakršnikoli ideologiji. Potrebno je le, da razvijemo svoje dobre človeške lastnosti.«

SUZANA SUHOLEŽNIK

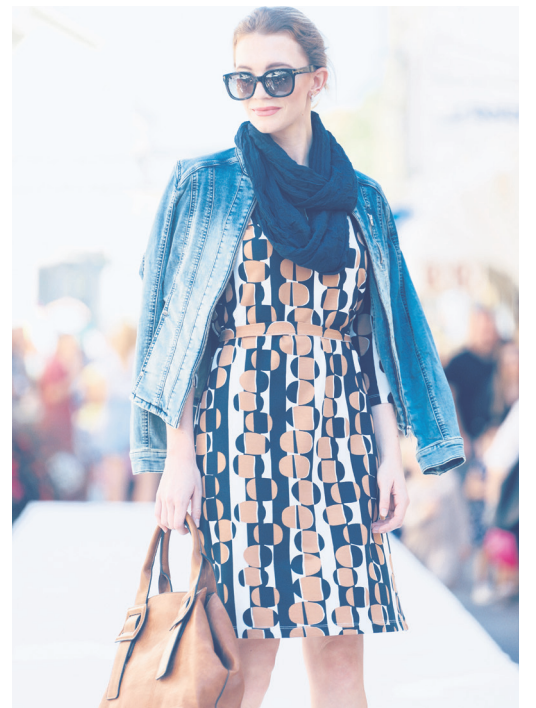

Utrinek s slovesnosti ob 260. obletnici Osnovne šole Vitanje (Foto: Občina Vitanje)

Iščete dober nakup ali odlično storitev?

POZOR!

Preglejte aktualno ponudbo

Trgovinici Urška v Laškem in Celju

Ko oblačila spregovorijo namesto vas

V ozadju blagovne znamke Urška se skriva zgodba, prepletena s tradicijo, z znanjem, s kakovostjo in z inovativnim dizajnom ženskih oblačil.

Blagovna znamka Urška s ponosom koraki skozi čas od leta 1986. V tem času nismo gradili le modne znamke, temveč tudi družino zvestih uporabnic, naših strank, in njihova zvestoba je naše največje priznanje ter gonilo, da še naprej soustvarjamo zgodbo znamke. Kreacije naše blagovne znamke Urška so prisotne po vsej Sloveniji.

V središču Laškega in Celja

Trgovinici Urška, ki vas bosta prevzeli s svojo raznoliko

ponudbo kakovostnih in cenovno dostopnih oblačil ter modnih dodatkov, imamo v središču Laškega in Celja. V starem mestnem jedru Celja v Prešernovi ulici 6 in Laškega v Trubarjevi ulici 2 vas razvajamo s pestro izbiro ženskih elegantnih in športnih oblačil tujih blagovnih znamk, kot so Kenny S., Scherer, Barbara Lebek, Junge, Textil Karntner, in domačih, kot so Joe&Luca, Konfekcija Barbi in Julija. Najdete nas tudi na spletu <https://www.trgovina-urska.com/> ali

Facebooku Trgovina Urška LaškoCelje.

Ljubezen do sloga

Blagovna znamka Urška ne ustvarja zgolj oblačil, ustvarja ljubezen do sloga, ki je neprecenljiva. Romantična eleganca, prepletena z osebnim izrazom, naredi vsak trenutek z Urško neponovljiv.

Stavimo na individualnost. Naša oblačila niso le modni izraz, temveč so odsev posameznikove osebnosti. Individualnost kažemo tudi v odnosu s svojimi uporabnicami. Pomembno nam je, kako se stranke pri nas in pri nošenju naših oblačil počutijo.

Kakovost je nepogrešljiva

Kakovost je nepogrešljiv element vsakega kosa, ki zapusti delavnico Urške. Vsak šiv, vsaka tkanina, vsak detajl odraža kakovost, ki se spoji z elegantnim izrazom. Vsaka kolekcija pripoveduje svojo zgodbo, odraža romantično eleganco, ki navdihuje s svojo izjemno zavezanostjo k detajlom, s čutnostjo in z iskrenim ljubezenskim odnosom do sloga.

Ljubezen do mode nikoli ni bila tako očarljiva.

Vaša Urška

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

W: birobit.si
T: (03) 425 6100

Ustanovni občni zbor članov
v telovadnici partizanskega
doma leta 1952. (Foto: arhiv ŠD
Gaberje)

ALBUM S CELJSKEGA

Matevž Lipnik z nečakinjo Zoro Vrhovnik (por. Roškarič), 1969

Moj oče in njegova nečakinja sta se pred odhodom od doma postavila pred fotografski objektiv in tako poskrbela, da se je v družinskem albumu ohranil spomin na dan, ko sta se odpravila na obisk k moji mami v celjsko bolnico. Iz Šmarja pri Jelšah sta potovala z vlakom; oče, kot vedno, s prepoznavno črno aktovko, ki si jo je kot čevljar izdelal sam.

Po pripovedovanju Marije Roškarič
napisala: Barbara Selčan

Rubriko pripravlja: Domoznanski oddelek Osrednje
knjižnice Celje
INFO: srecko.macek@knjiznica-celje.si
Medijski pokrovitelj: Novi tednik
Vir: www.kamra.si,
Album Slovenije – osebni spomini 20. st.

Telesno-vzgojno društvo Partizan Gaberje sodi med najstarejša še vedno delujoča društva v Celju. Čeprav se od leta 1997 imenuje Športno društvo Gaberje, je med Celjani še vedno najbolj znano kot TVD Partizan.

Kontinuiteta njegovega delovanja gre vse do leta 1890, ko je bilo v Celju ustanovljeno Sokolsko društvo. Celjski Sokol je pomenil prvi korak k organiziranosti, tehniki in metodiki gibanja v Celju, kar je bistvena razlika med športom in rekreacijo. Zaradi svoje odprtosti in želje po novih znanjih so v Sokolu gojili različne športe, čeprav je kot samostojna disciplina in osnova za katerikoli drugi šport veljala telovadna vadba, kasneje imenovana gimnastika. Velik preboj v razvoju disciplin je Sokol dosegel z izgradnjo lastnega doma in telovadnice v njem. V letih od 1907 do 1909 je bil tako v Gaberju pri Celju zgrajen Sokolski dom, ki je vse do danes ostal vadbišče, pa tudi zatočišče prenekaterega celjskega športnika.

Eden od prelomnih trenutkov razvoja športa v Gaberju je bila ustanovitev drugega Sokolskega društva v Celju. Od Sokola Celje matica se je ločil Sokol v Gaberju in 26. 6. 1937 ustanovil lastno društvo, imenovano Sokol Celje I, katerega prvi starosta je postal Franjo Vrečko. Novonastalo društvo je hitro napredovalo tako športno kot tudi člansko in že naslednje leto pripravilo prvi javni nastop v svojem domu v Gaberjah. Vse do druge svetovne vojne se je društvo bogato športno razvijalo, ob tem pa postalo v svojem domu organizator mnogih športnih tekmovanj, sokolskih zletov in družabnih prireditev, kot so bile maskarade in miklavževanja. Eden prvi športnih junakov tega obdobja je bil odličen in vsestranski špor-

Dom TVD Partizan Gaberje ob
Mariborski cesti v Celju, 1989
(Foto: Viktor Berk, fototeka
MNZC)

tnik Tone Kos, ki je kasneje padel med drugo svetovno vojno. Mnogi aktivni člani so namreč med drugo svetovno vojno bili kot zavedni Slovenci del partizanskih enot narodnoosvobodilnega boja.

Po drugi svetovni se je moral Sokol Celje I na novo organizirati. Skupaj z novo politično ideologijo je bilo ime Sokol opuščeno po celotni Jugoslaviji, zato so društvo pod imenom Telovadno društvo Tone Kos naprej pripojili k športnemu društvu Olimp, kasneje pa še k športnemu društvu Kladivar. Vendar so različni pogledi na šport in drugačna tradicija društva ter preimenovanje vseh bivših sokolskih društev v Jugoslaviji v Partizan leta 1952 pripeljali do končnega poimenovanja in ustanovitve TVD Partizan Celje – Gaberje. Za prvega predsednika dru-

štva je bil na ustanovni seji izvoljen Vladimir Trebičnik. Kljub opustitvi imena Sokol pa Partizan Gaberje ni opustil sokolskih vrednot. Prav zaradi njih je v naslednjih letih postal eden od nosilcev razvoja športa v Celju in hkrati pomemben in angažiran člen družabnega življenja v mestu.

Pod novim imenom so v Gaberjih nadaljevali s prepletanjem tekmovalnega športa in splošno vadbo za vse strukture prebivalstva. Ravno zahvaljujoč množičnosti je društvo uspelo prebroditi številne družbene spremembe, tako v organizacijskem kot tudi v finančnem smislu. Kolektivna športna zavest članstva, pripadnost društvu, delovna vztrajnost, tovarištvo, izjemna nesebičnost in prizadevnost strokovnega in upravnega kadra

ter hkrati tudi društvena odprtost v širši družbeni prostor so rojevali izjemne uspehe na področju športne rekreacije oziroma športa za vse. Več kot 500 pokalov, priznanj, kolajn, tako za tekmovalne dosežke kot za aktivno uveljavitev različnih oblik telesnega gibanja – telovadbo, je otipljiv dokaz o uspešnosti društva. Zato najvišja priznanja lokalne skupnosti (Šlandrova nagrada), republiških (Bloudkova nagrada, zlate plakete Partizana Slovenije in kasneje Športne unije Slovenije) in zveznih organov ter organizacij (2 zastavi Maršala Tita) še vedno ponosno krasijo društvene vitrine.

Se nadaljuje.

Sebastjan Weber, Muzej
novejše zgodovine Celje

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje ali na mail tajnistvo@nt-rc.si in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Deset let

Zdravnik pove bolniku: »Vaši izvidi so slabi. Imate še približno deset let življenja.«
Bolnik: »Kaj pa, če neham kaditi, piti in seksati?«
»Enako, le vlekle se vam bo ...«

V fitnesu

- »Pijete?«
- »Da, nekaj steklenic piva na dan.«
- »Kadite?«
- »Da, tudi po dve škatli cigaret na dan.«
- »Pazite na prehrano?«
- »Kje pa!«
- »Kaj pa potem delate v fitnesu?«
- »Klimatsko napravo sem prišel popraviti.«

Ženske, ki hočejo vedno imeti prav, so rojene v mesecih: januar, februar, marec, april, maj, junij, julij, avgust, september, oktober, november in december.

Očka, kakšni so rezultati DNK-testa?

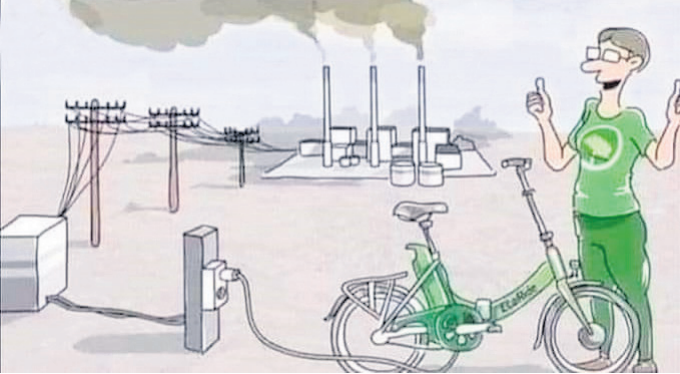
Klič me stric Jože.

Čas zdravi vse. Zato se pri zdravniku čaka tako dolgo.

😊

Če bi vedel, kako lepo je v pokoju, ne bi nikoli delal.

Človeška neumnost v eni sliki

Ko mož vidi na štedilniku ta lonec, ve, da bo imel tri dni enako kosilo.

Če daš noge iz vode, ti izpolnim tri želje.

Ko te mama postriže

Gospod doktor, moje življenje je zelo enolično in dolgočasno.

Najdite si ljubico.

Imam že dve.

Potem povejte to ženi.

Oven

Rahlo boste zaskrbljeni glede svoje čustvene varnosti, vendar brez potrebe. Včasih lahko zaupate tudi na slepo, ne da poznate vsako podrobnost. Trenutno se v vašem življenju dogajajo zadeve z veliko hitrostjo in nastopil bo tudi čas večjih sprememb. Vaš vladar biva v škorpionu, zato so lahko vaši odzivi razumni, pri čemer je intuitivna zaznava močno povečana.

Bik

Manjša zadeva bo sicer odpadla, vendar zato ne boste prikrajšani. Pozornost boste morali nameniti uradni zadevi, s katero morate opraviti v najkrajšem času. Premišljeno boste ustvarjali svoje korake za prihodnost in prav je, da dobro preučite vsako malenkost, ki vam stopi na pot. Vaša vladarica v mogočem in močnem škorpionu bo kot naročena, da določate pravila in odpirate nove poti, zato zaupajte vase.

Dvojčka

Zdi se vam, kot da vam stvari ne gredo dobro od rok. Vendar pomislite, koliko malenkosti ste že uredili in jih postavili na pravo mesto. Občutek, da okoli vas vlada kaos, ni čisto pravilen, nasprotja se dogajajo v vas, zato je skrajni čas, da uredite kaos in zaživite v skladu s svojim notranjim bistvom. Pred vam je čas večjih sprememb, predvsem na poslovnem področju.

Rak

Vse ima svoj ritem, tudi vi morate ujeti svojega. Dajte času čas in ne prehitujte z dogodki. Energija vam trenutno ne omogoča, da bi bili fizično bolj dejavni. Čustveno boste zrlili v preteklost in ugotavljali, kaj je tisto, kar bi radi na vsak način popravili. Čustvena razmerja bodo igrala pomembnejšo vlogo, pri čemer boste imeli občutek, da je vaša energija razpršena. Pri vseh nasprotjih vam bo nekdo priskočil na pomoč in lažje boste zadihali.

Lev

Dobro se boste počutili in s svojim mladostnim videzom okolico kar presenečali. Ne opravite vseh opravkov v tem tednu, včasih ste preveč garaški, pustite kaj tudi za jutrišnji dan. Malo več pozornosti morate nameniti čustveni, partnerski plati, kajti včasih se vam zgodi, da izgubite nit, ki bi jo tako radi držali v rokah. Venera v mogočem škorpionu vam bo pomagala, da boste usmerili energijo v točen cilj.

Devica

Čustveno boste zelo umirjeni, bližnji vam bodo izkazovali pozornost na različne načine. Izkoristite vsak lep dan tudi za vsaj majhen stik z naravo, kar vas bogati tudi psihično. Pripravite se, da vas kaj ne vrže iz tira. Lažje in bolj sproščeno boste zadihali, zato se vam obeta kar nekaj pozitivnih sprememb na vseh področjih.

Tehtnica

Vse obravnavate s preveliko resnostjo in treznostjo, kar vam občasno povzroča velik nemir. Zavestno se morate umiriti in sprostiti na način, ki vam najbolj ustreza. Vaša vladarica je v znamenju škorpionja, zato so notranja trenja močno povečana. Nujno je, da dosežete kompromis pri neki zelo kočljivi zadevi, ki vam ne pusti dihati. Doseči morate notranje ravnotežje in se umiriti.

Škorpion

Ne mislite, da se je vse zasukalo proti vam, ker to ni res. Poglobljen razmislek o nadaljnjih korakih vam bo razrešil marsikatero vprašanje. Bodite pošteti do sebe in si priznajte, kaj je vaš cilj. Če ste v kakršnihkoli dvomih glede partnerstva, jih razrešite takoj, kajti vsakršno oklevanje vam lahko prinese nezaželene rezultate. Pred vami je odločitev, na katero ste komaj čakali, da se zgodi. V poslovnem smislu vas čaka prijetno presenečenje.

Strelec

Za zasebno življenje si boste vzeli manj časa, kar je tudi prav. Zato boste lepo napredovali na vseh področjih, še najbolj na poslovnem. Na finančnem tokrat ne morete storiti veliko, potrpite. Sonce v vašem znamenju vam bo dajalo moč in energijo, dalo vam bo možnost, da stopite iz okvirov, v katere ste se postavili zaradi strahu pred spremembami. Počasi stopajte naprej, uspeh ne bo izostal.

Kozorog

Dogajalo se vam bo, da boste brez pravega razloga izčrpani, zato se morate sprijazniti s tem, da potrebujete več počitka. Energijo porabljate preveč enostransko, počnite več zelo različnih stvari. Pomembno je, da dosežete spravo na poslovnem področju in dosežete nove zmage. Usmerite svojo puščico v cilj, ki ga nikakor ne boste zgrešili.

Vodnar

Zelo resno in odgovorno se boste lotili dela. Spremembe, ki so tik pred tem, da se zgodijo, vas ne bodo našle nepripravljene. Znali se boste prilagoditi in videti tudi svetle plati novosti. Čas, ki prihaja, bo romantično in predvsem čustveno lepo obarvan. Imeli boste veliko stikov, družabno življenje bo zelo pestro, zato boste polni energije in novih načrtov, kako spremeniti zadeve, ki vam niso všeč.

Ribi

Odprite oči, prihaja zelo pozitivna sprememba na čustvenem področju. Po daljšem času boste imeli resnično razlog za veselje. Naj vas ne skrbi zaradi denarja, prihaja obdobje izboljšanja. Mars biva v ognjenem znamenju, zato boste zelo čustveno razpoloženi, slednje vam lahko dobro koristi v partnerskem odnosu, kajti končno lahko postavite zadeve na pravo mesto. Srečno boste zrlili v dni, ki prihajajo.

HOROSKOP JE TOKRAT PRIPRAVILA
ASTROLOGINJA GORDANA.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva na **041 519 265** in na Facebookovi strani **Dolores Astro.**

Astrologinja **GORDANA** je dosegljiva na **041 404 935** in na Facebookovi strani **Astrologinja Gordana.**

Nagradna križanka

	3K	SPODNJI DEL ULOMKA	GROB, AGRESIVEN, BRUTALEN	GRENKO IN KISLO	MEDNARODNA OZNAKA EGIPTA	V NJEM STA ŽIVELA ADAM IN EVA	ODVETNIKA (STAR.)	IZREK, AFORIZEM	ZVRST GLASBE	MOŠTVO (ANG.)
		RAZLAGALEC (PESMI)						9		
		BULGAOV JE AVTOR MOJSTRA IN ...	7							
		MEDNARODNA OZNAKA ŠPANJE	22		VRHNIJE OBLAČILO					10
		SL. IGRALEC ŠKRLEC SLOVENSKA IGRALKA (MILA)			NAČRT POTOVANJA	NASILEN VSTOP V HISO KONEC MOLITVE	5			
KRIŽANKA & UGANKE	KIT MOBY ... JE KNJIŽNI JUNAK	AFRIŠKI CELINSKI DRŽAVI	NEKDANJI AMERIŠKI TENISAČ (PETE)	SOLJENE	ALPINISTIČNI ODSEK	STARORIMSKE POZDRAV NLP (ANG.)				
	21									
PREBIVALEC DESSAU										
LIUBITELJ ITALIJANSKE KULTURE										14
ZELENI DEL KROMPIRJA			25		TI ... DO PRAGA, SIN TEBE ČEZ PRAG SKRBI ZA SL. OLIMPUCE			REDKEJŠA KRVNA SKUPINA	EGIPČANSKI BOG SIR Z MODRO PLESNIJO	
POVRŠINA, KI JE NE POKRIVA VODA										
Povsod z vami	KANAL AMERIŠKA GLASBENA SKUPINA									INTERNETNA DOMENA ITALIJE
KOREJSKI AVTO					OBČUTEK (ZA HUMOR)					
INSTITUT JOŽEF STEFAN					JAP. REŽIS. KUROSAWA IMA JIH TOLIKO KOT BERAC ...					24
STANKO ARNOLD					LOVI KUNE RIBNIKA					
KAKOR ... POSTLAL, TAKO BOŠ SPAL										3
3K	A. ŠIFRER: OSTANI Z ... POLOŽAJ PRI JOGI									
... RUPEL: LEP JE DAN										
... LEONE JE AFRIŠKA DRŽAVA										
PREBIVALCI AGRE										
BREZVEREC (STAR.)										
RIŽEVO ŽGANJE										

Nagradni razpis:

- nagrada:** poučna in ustvarjalna igrača iz serije Ho-deči robot – velik pajek,
- nagrada:** poučna in ustvarjalna igrača iz serije Robot na baterije – kenguru,
- nagrada:** poučna in ustvarjalna igrača iz serije Robot na baterije – kobilica.

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28				

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____ E-naslov: _____

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika Podpis: _____

S podpisom tega kupona dovoljujem, da upravljalec podatkov, podjetje NT&RC, uporablja in shranjuje posredovane osebne podatke v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in s splošno uredbo EU o varstvu osebnih podatkov. Sodelujoči dovoljuje, da NT&RC navedene podatke obdeluje v svojih zbirkah za namen pridobivanja novih naročnikov. Sodelujoči v primeru, da je izžreban, dovoljuje objavo svojega imena, priimka in kraja bivanja v Novem tedniku. Navedene osebne podatke lahko NT&RC hrani in obdeluje do pisnega preklica privolitve sodelujočega. Na podlagi veljavne uredbe lahko posameznik kadarkoli prekliče soglasje za obdelavo podatkov, zahteva popravek ali izbris podatkov, in sicer pisno na naslov: NT&RC, Prešernova 19, 3000 Celje ali na tednik@nt-rc.si.

Upoštevali bomo samo rešitve na kuponu, ki ga lahko pošljete po pošti ali prinesete v uredništvo.

Geslo lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov tajnistvo@nt-rc.si.

SUDOKU 598

		7	4			8		
		9	6					
						4	3	
	9				2		8	3
	1				8		6	
2	6			1	5		9	
							5	2
3		4		8				7
5				3	9			

SUDOKU 289

		9	7			6		
	1		5			8		
		6	8			2	3	
		5					7	9
				1	6			
	4	2			7			
6		8			9			2
7					2			5
3								6

REŠITEV SUDOKU 597 REŠITEV SUDOKU 288

1	9	7	5	6	2	4	3	8
2	5	4	8	1	3	9	7	6
3	6	8	9	7	4	2	5	1
9	7	2	6	3	8	5	1	4
5	8	6	2	4	1	7	9	3
4	3	1	7	9	5	6	8	2
8	4	9	1	2	7	3	6	5
7	2	5	3	8	6	1	4	9
6	1	3	4	5	9	8	2	7

6	8	3	5	1	2	4	7	9
4	9	2	3	7	6	8	1	5
5	1	7	4	9	8	2	3	6
7	4	1	2	5	3	6	9	8
3	5	6	9	8	7	1	2	4
8	2	9	6	4	1	3	5	7
9	3	4	8	2	5	7	6	1
1	6	5	7	3	4	9	8	2
2	7	8	1	6	9	5	4	3

Igrače podarja Mali tehnoVed (Krugozor, d.o.o.). Primerne so za otroke, starejše od sedmih let.

Pri žrebanju bomo upoštevali kupone s pravilnim geslom, ki ga dobite iz oštevilčenih polj. Rešitve nam pošljite na naslov: NT&RC, Prešernova ulica 19, 3000 Celje, ali po elektronski pošti na naslov: tajnistvo@nt-rc.si, do torka, 5. decembra.

- nagrado:** dve vstopnici za Miklavžev gala koncert Big banda Žabe z vokalnimi solistkami Aniko Horvat, Sandro Feketi in Nežo Zevnik prejme **Jana Cimerman iz Šentjurja**.
- nagrado:** eno vstopnico za Miklavžev gala koncert Big banda Žabe prejme **Tomi Kralj iz Celja**.
- nagrado:** eno vstopnico za Miklavžev gala koncert prejme **Anica Gradič iz Gorice pri Slivnici**.

Obvestilo o nagradi jim bomo poslali po pošti.

V naših križankah

vam besede ne bodo španska vas.

Križanke po meri reševalcev. Ker si zaslužite najboljše.

www.trik.si **3K**

Žarek upanja za otroški nasmeh

V športni dvorani na Vranskem je bil v petek tradicionalni dobrodelni koncert Žarek upanja za otroški nasmeh v organizaciji Rotary kluba Žalec.

Predsednica Blanka Nerad in vranska županja Nataša Juhart sta predali čeke z zbranimi sredstvi. Letošnji izkupiček so prejeli sklad Žarek upanja OŠ Vransko-Tabor in otroci iz družin v socialni stiski OŠ Frana Kocbeka Gornji Grad. Vsaka šola je prejela tri tisoč evrov. Za dolgoletno nesebično delovanje v Rotary klubu Žalec je priznanje za življenjsko delo prejel dolgoletni član Stanislav Veniger.

Tudi letos je kot osrednji glasbeni gost na koncertu nastopil Policijski orkester. Ob njem so zapeli številni solisti. Za otroško razigranost sta z nastopoma poskrbela otroška in mladinska pevsko zbor OŠ Vransko-Tabor in OŠ Frana Kocbeka Gornji Grad. Manjkali niso niti narodnozabavni sestavi. Za smeh in dobro voljo je poskrbel komik Dejan Ikoč – Bushi. Dobrodelni večer je zaključil in občinstvo dvignil na noge Dejan Dogaja.

ŠO

Nastop Policijskega orkestra in učencev obeh osnovnih šol
(Foto: TT)

Dobrodelni koncert

Na nedavnem že 16. dobrodelnem koncertu Rotary kluba Barbara Celjska z naslovom Za mojo deželo je klub zbral več kot 50 tisoč evrov. Namenil jih bo poplavljenim ter socialno ogroženim družinam in tudi za stipendije nadarjenih študentov. Tem pomaga v okviru nagrade za odličnost Barbare Celjske.

Na odru je nastopilo več kot sto glasbenikov, ki so v športno dvorano I. gimnazije v Celju pritegnili številne obiskovalce. Prisluhnili so lahko izvajalcem različnih glasbenih zvrsti. Ob spremljavi Revijskega orkestra Glasbene šole Celje so nastopili Željka Predojevič Korošec, Irena Vrčkovnik, David Amaro, Matic Plemenitaš, Uroš Perić, Katarina in Tomaž iz skupine Tabu, Boštjan Dermol, Anabel, Mi2 in Modrijani.

TC

Številni glasbeniki so se zvrstili na odru koncerta Za mojo deželo.
(Foto: LR Photography)

(Foto: arhiv občine)

Jelka že stoji!

V Velenju je vse nared za decembrska praznovanja. Na Titovem trgu so postavili približno 20 metrov visoko praznično jelko, ki jo je mestu podarila domačinka Blažka Planinšek.

Pri postavitvi so zavihali rokave krajanji Cirkovc in Šentilja, pri čemer so si pomagali z mehanizacijo podjetja Glušič dvigala. V vsem svojem sijaju bo novoletna jelka zasvetila jutri (v petek) ob 18. uri, ko bodo prižgali praznično razsvetljavo po vsem mestu. Za prijeten vstop v praznični december bo s koncertom poskrbela zasedba Pop Delux band. Sicer se bo v Velenju tudi letos zvrstilo veliko božično-novoletnih prazničnih dogodkov na prostem.

BF

Wookie the Huge z novo

Rory Hughes, bolj znan pod imenom Wookie the Huge, je pretekli teden izdal novo pesem z naslovom Masochist. Šmarčan bo kmalu izdal tudi svoj prvi glasbeni album, naslovljen 8 Years of Bedroom Lullabies. V najnovejši skladbi sodeluje s kitaristom zasedbe Joker Out Janom Petehom.

Skladba Masochist v ospredje postavlja človeka in njegovo bolečino, 8 Years of Bedroom Lullabies pa bo več kot le album. »Živimo v času, ko je količina pomembnejša od kakovosti in je pravih umetnikov ve-

Za umetniškim imenom Wookie the Huge stoji Rory Hughes. (Foto: Jernej Kokol)

dno manj, zato se mi zdi pomembno izdajati stvari, ki imajo težo in poslušalcu predajajo neko sporočilo,« o svojem projektu pravi avtor.

JF

Do konca in naprej

Sejem Sloverotika v Celju je v petek in soboto privabil množico obiskovalcev, ki je očitno uživala v ponudbi. Prišlekovi iz različnih slovenskih krajev niso odvrnile zasledene cene vstopnic.

Plesne točke so bile parava paša za oči.

Še zlasti je bil obisk odličen v soboto. V hali K je bilo presenetljivo veliko žensk, opaziti je bilo mogoče tudi mnogo parov.

Še zlasti je bil obisk odličen v soboto. V hali K je bilo presenetljivo veliko žensk, opaziti je bilo mogoče tudi mnogo parov. Organizatorji so napovedali, da bo med 13. erotičnim dogajanjem na Celjskem sejmu manj trdih vsebin kot

pred štirimi leti in prej. Morda tega ni bilo opaziti. Pod mejo je bilo nekaj plesnih točk, na meji je bil nastop odličnih Ero-boys, marsikaj drugega pa je bilo povsem zunaj erotike in je šlo za pornografijo.

NT, foto: Andraž Purg